PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 131 (13.362)

Trst, sreda, 7. junija 1989

Tristo tisoč vojakov 38. armade obkolilo 27. armado, ki je zakrivila pokol na Tienanmenu

Zametki civilne vojne

V ljudski armadi kot v dobi vojskovodij - Protest prebivalstva se naglo širi po Kitajski - Na stotine mrtvih v Chengduju, napetost je že zelo visoka v Šanghaju in Nankingu - Tujci zapuščajo državo

PEKING — Na Kitajskem vlada najpopolnejša zmešnjava. Peking je prizorišče prave civilne vojne, saj je vojska odprla ogenj na odrede, ki so se uprli represiji, in so se najvišji čini letalstva uradno ogradili od stališč vojaške komisije, drugod po Kitajskem pa so izbruhnili neredi in poulični spopadi, ki so menda terjali na stotine žrtev.

V tolikšnem kaosu je največ zmešnjave prav znotraj kitajske vlade, ki shizofrenično nastopa v javnosti, zdaj s povzdigovanjem »nujne represije« in »zatiranja kontrarevolucije za vsako ceno«, zdaj z nastopom tajnika držanega sveta Yuan Muja, ki trdi, da je represija povzročila 300 žrtev, od katerih naj bi bilo le 23 študentov. Tudi državna televizija se je izkazala z reportažo o nemirih, na ekranu pa so se pojavile le slike vojaškega tovornjaka, ki je gorel sredi samotne ulice. TV dnevnik je tudi sporočil, da so štiri kitajska mesta izrazila solidarnost vladi, ki je tako odločno in učinkovito nastopila proti »kontrarevolucionarnim zvodnikom«. Prav v teh mestih, predvsem v Chengduju in Tijanjinu pa je vojska že udarila po prebivalstvu in povzročila nove žrtve.

Televizija in radio sta tudi demantirala vesti o smrti Deng Xiaopinga ter o atentatu, ki naj bi ga premier Li Peng čudežno prživel. V obeh primerih, trdijo uradni viri, je šlo za gnusno protivladno propagando, ki jo širijo hongkonški reakcionarji. Deng Xiaoping naj bi bil še živ, čeprav je vsem dobor znano, da že nekaj tednov hira v bolnišnici.

Še najbolj presenetljive pa so vsekakor vesti, ki prihajajo iz Pekinga, kjer se na mestnih ulicah in trgih nadaljujejo spopadi. Mesto je v večernih urah obkolilo menda 300 do 350 tisoč vojakov. Po neuradnih vesteh je to 38. armada, ki se pripravlja na direkten spopad s 27. armado, to je z motoriziranimi divizijami, ki so materialno izvršile strašno represijo na Tienanmenu.

V Pekingu naj bi se po dobi vojskovodij ponovno pojavile »dinastije« vojščakov. Armada, ki je napadla študente in tako izvršila vrhovno povelje Deng Xiaopinga in predsednika Yang Shankuna, ima na čelu komandanta Yang Shena, ki je nečak kitajskega predsednika in obenem sin Yang Baibinga, ki je mlajši brat predsednika Shankuna. Kitajski predsednik pa je po funkciji še šef političnega komiteja vojske. Član predsednikove družine je tudi šef vojaškega generalštaba Chi Haotian, ki je poročil eno od Shankungovih hčera. Na pragu drugega tisočletja se Kitajska skokoma vrača v srednji vek, ko so si prostrano deželo, predvsem pa ljudi, delile družine mogočnih vojskovodij.

Demonstracije študentov naj bi po menju nekaterih opazovalcev le zaostrile notranje trenje v vojski, represija pa naj bi bil prvi korak na poti obračunavanja na samem vrhu največje vojske na svetu. Bushev embargo za prodajo orožja je še posebno težko prizadel vrhove ljudske armade, ki so se pripravljali na impozantno obnovo strateškega materiala.

Novi obrisi kitajske krize povzročajo še dodatne težave prebivalcem in tujcem, ki zapuščajo državo na pragu civilne vojne. Veleposlaništva nekaterih držav so že poskrbela za umik svojih državljanov, z vsega sveta pa prihajajo vesti o postopnem izoliranju Kitajske. Edino Kuba je včeraj izrazila kitajski vladi solidarnost in podprla represijo, ker je bila izvedena v duhu »samoobrambe«.

Nemiri so se iz Pekinga, kjer je v teku obračunavanje med 38. in 27. armado, razširili tudi na druga velika kitajska mesta. V Chengduju so vojaki napadli množico, ki je demonstrirala na ulicah, vojska pa je vsekakor v krizi in globoko deljena. Slika, ki je bila posneta v Šanghaju, bi lahko potrjevala vest, da v tem mestu vojska ni ubogala vladne ukaze in ni streljala na prebivalce. (Telefoto AP)

Od Homeinija se je poslovila večmilijonska množica

Verska histerija na pogrebu Hamenei utrdil svoj položaj

TEHERAN — Iransko glavno mesto je bilo včeraj priča splošni verski histeriji milijov Irancev, ki so hoteli za vsako ceno pospremiti k poslednjemu počitku imama Homeinija. Pritisk množice je bil tak, da so morali za nekaj ur odložiti pokop, v nepopisni zmedi je Homeinijevo truplo padlo na tla, iransko zastavo, v katero je bilo truplo zavito, so »pobožne« roke raztrgale na najmanjše koščke, vsaki pa je za verske fanatike relikvija neprecenljive vrednosti.

Medtem ko so včeraj popoldne končno pokopali Homeinija, je marsikateri politični analitik z začudenjem in presenečenjem ugotavljal, da so Homeinijevi dediči zakopali bojno sekiro in se poklonili Aliju Hameneiju, novemu »valiju fakihu«, duhovnemu vodji iranske revolucije.

V ajatulaha povišani Hamenei je med prvimi veljaki, ki so se mu poklonili, sprejel imamovega sina Ahmada Homeinija, ki mu je solznih oči obljubil enako spoštovanje in pokorščino, kot ju je imel do svojega očeta. Hamenei pa ga je nagovoril kot »dragoceni spomin velikega vodje«. Ahmad Homeini je torej le »dragoceni spomin«, ki se mora odpovedati svojim težnjam, da bi nasledil očeta Homeinija na čelu Irana.

Hameneiju se je poklonil tudi njegov največji sovražnik, predsednik iranskega parlamenta Hašemi Rafsadžani. Vsekakor pa so politični opazovalci prepričani, da se bo politično prizorišče razjasnilo šele po političnih volitvah 18. avgusta.

Kolesarska dirka po Italiji

Andersonu 17. etapa Danes na kronometer

□ □ □

Drevi ob 20.30 v Trstu

Italija-Jugoslavija za igralce C lige

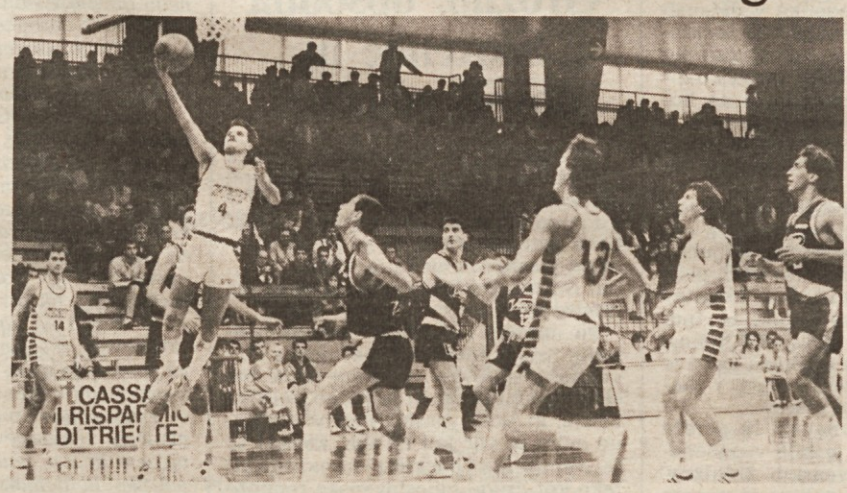
□ □ □

Teniško prvenstvo Francije

Monika Seleš (Jug.) danes proti Grafovi

NA 10. STRANI

Drevi v Trstu Jadran - Malaguti

Drevi ob 20.30 bo v Trstu druga tekma play off košarkarske B-2 lige med Jadranom in Malagutijem. Na sliki: Klavdij Starc med polaganjem na koš. **Več o drevišnji tekmi na 11. strani.**

Medetnični spopadi v Fergani terjali več kot 50 življenj

MOSKVA — Prvi sekretar uzbeške partije Rafik Nišanov, ki so ga včeraj izvolili za predsednika sovjeta narodov in narodnosti, je priznal, da je v medetničnimi spopadi v Ferganski kotlini izgubilo življenje več kot 50 ljudi. Nišanov je obsodil »vandalizem mladih Uzbekov« in povedal, da se je meshiskim Turkom že oprostil in jim izrazil sožalje za padlimi.

Položaj v Ferganski oblasti je skrajno napet. Policijska ojačenja in prihod specialcev je trenutno zaustavil pogrome Uzbekov proti turški manjšini. Oblasti pa so skrajno zaskrbljene ob tem izbruhu medetničnega sovraštva. Uzbeki so večinski in avtohtoni narod, ki na vse ostale narode in narodnosti gledajo kot na vsiljive prišleke, ki jim odjemajo borni kruh. Turško manjšino je v te kraje izgnal iz Gruzije leta 1944 Stalin pod pretvezo, da so nacistični petokolonaši. Poleg njih pa so v Uzbekistanu še Rusi, Ukrajinci, Korejci, Židje in manjše skupine Kirgizov, Tadžikov, Kazahov in Kara-Kalpakov.

Včeraj so Uzbeki skušali opravičevati svoj poseg na bazarju v Fergani, češ da so priskočili na pomoč kirgiškim in tadžiškim trgovcem, ki so jim Turki očitali, da imajo predrage jagode. Incident na bazarju pa je bil le pretveza, da so Uzbeki sprožili pravi pogrom proti Turkom.

Specialci so vzpostavili red, niso pa pomirili duhov. Turško vprašanje bodo morali čimprej rešiti, saj tudi oni podobno kot krimski Tatari zahtevajo vrnitev v rodne kraje, odkoder jih je izgnal Stalinov teror. To pa bo vse prej kot lahka zadeva.

Occhetto obtožuje mafijo, da na jugu države odžira glasove komunistom

Spadolinijeva raziskovalna misija se nadaljuje ne da bi zabeležila nobenega vidnega napredka

RIM — Tudi včerajšnji dan ni prinesel nič bistveno novega na področju razvozlavanja politične krize. Kvečjemu je še nekoliko pomagal zaplesti klobčič. Medtem vsi ugibajo, kaj bo v ponedeljek ali torek ukrenil predsednik republike, potem ko mu bo Spadolini v soboto vrnil raziskovalni mandat. Bo poslal razpuščeno De Mitovo vlado spet pred parlament, ali pa bo poveril nekomu (De Miti ali Forlaniju) mandat za sestavo nove vlade? Kaže, da socialističnemu tajniku ne diši ne ena ne druga rešitev. Sicer pa se mu očitno ne mudi, kot se ne mudi demokristjanskemu tajniku Forlaniju. Oba želita počakati na izid evropskih parlamentarnih volitev, ki bo najbolj nazorno pokazal, kaj jima je ukreniti. Nobena skrivnost ni, da štarta Craxi na predčasne volitve. V primeru volilne zmage seveda, v katero pa nima velikih dvomov. Nekaj podobnega se dogaja tudi v demokristjanskem taboru, čeprav so tam mnenja nekoliko bolj deljena. Andreotti je včeraj sporočil iz Benetk, da se zavzema za trdno vlado, ki bo trajala do konca zakonodajne dobe. V tem pogledu se strinja z La Malfo, ki je že večkrat zagrozil (in včeraj ponovil to grožnjo), da ne bo vstopil v vlado, ki ne bo jamčila trajnosti in stabilnosti. Toda Forlaniju zadržanje republikanskega tajnika ni všeč in se je včeraj dokaj odločno zagnal proti tako imenovani četrti laični (in antiklerikalni) sili. Kot vidimo, vlada popolna zmešnjava. V tej igri vseh proti vsem se dviguje predvolilna mrzlica. Glavna žrtev predvolilnih napadov je Occhetto, proti kateremu so se vladne stranke, zlasti po tragičnih kitajskih dogodkih, zagnale z neverjetno silo. Komunistična partija pa je včeraj odgovorila z napovedanim protinapadom. Izdala in predstavila je namreč dosje, v katerem so v podrobnostih opisani razni primeri v dokaz, da na volilne izide na jugu Italije odločilno vplivajo mafijske in klientelarne metode.

To je v grobih obrisih politična kronika včerajšnjega dne, ki jo je seveda dopolnjevala (čeprav ni nanjo bistveno vplivala) raziskovalna dejavnost pooblaščenega predsednika Spadolinija, ki že poldrugi teden išče v džungli najrazličnejših političnih, družbenih in gospodarskih interesov neki skupni imenovalec za prebroditev politične krize. Včeraj so bili na vrsti sindikati. Vsedržavni tajniki sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL Trentin, Marini in Benvenuto so se zelo pohvalno izrazili o pobudi predsednika senata, ki je pokazal zanimanje tudi za mnenje sindikata v tej nelahki in zapleteni fazi italijanskega političnega življenja. Te izjave izzvenijo nekoliko smešno, če upoštevamo, da se Spadolini sestaja z vsemogočimi predstavništvi, samo da bi na neki način opravičil nesmiselno izgubljanje časa v pričakovanju volilnih izidov. Predvčerajšnje ironiziranje demoproletarca Russa Spene, ki je Spadoliniju zbadljivo predlagal, naj pokliče na posvet poleg deželnih predsednikov še predstavnike občin, pokrajin, zdravstvenih enot itd., se namreč začuda uresničuje. Poleg sindikatov je Spadolini včeraj sprejel v Palači Giustiniani še predstavnike Združenja italijanskih občin, Zveze italijanskih pokrajin, Coldiretti in Confapi. Danes pa bo imel vrsto pogovorov s predstavniki organizacij kmetovalcev, trgovcev in industrijcev.

Če se povrnemo k včerajšnjemu srečanju s sindikati, moramo reči, da se Trentin, Del Turco, Marini, Benvenuto in drugi niso spuščali v kakšne predloge o tem, kako reševati vladno krizo, poudarili pa so, da je treba to krizo rešiti čimprej, ker sedanji kritičen gospodarski položaj zahteva trdno, trajno in učinkovito vlado. S Spadolinijem so nato obravnavali probleme zdravstva, družbenega skrbstva, davčne politike, zaposlovanja ter obnovitve delovne pogodbe za uslužbence javnega sektorja. Največ pozornosti pa so posvetili problematiki javnega primanjkljaja. Sindikati so še enkrat poudarili, kar je bil sicer leit-motiv vseh pogajanj z razpuščeno De Mitovo vlado, kako pomembno je omejevanje javnih izdatkov, a kako še bolj pomembno je zagotoviti državni blagajni tudi več dohodkov s pametno davčno politiko, ki pa ne sme sloneti na utajah.

Drugi krog Spadolinijevih poizvedovanj bo v prihodnjih dneh spet obsegal tudi stike s strankami, v soboto pa bo, kot rečeno, vse skupaj predal predsedniku republike Cossigi, ki se bo znašel pred skrajno kočljivo in nezavidljivo nalogo. Prepustitev naloge parlamentu, da razčisti zadevo, bi lahko imela hude posledice za stranke večine in prav gotovo ne bi prispevala k utrditvi petstrankarske koalicije. Glavno vprašanje bo potemtakem to, kako izgubiti še en teden časa in se resno lotiti zadeve šele po izidu evropskih parlamentarnih volitev, ko bo jasno, kdo pije in kdo plača.

Nič novega torej v taboru vladnih sil, kot ni sicer nič novega tudi v opozicijskih vrstah, kjer trmasto ponavljajo zahtevo, da je treba krizo čimprej razčistiti. Novost je le dosje o tako imenovanih »onesnaženih glasovih«, ki so ga včeraj predstavili v tisku v Ul. Botteghe oscure. Člani vodstva KPI Tortorella, Violante in Veltroni so namreč nudili dokaze za nedavne trditve tajnika Occhetta o vplivu organiziranega kriminala na volilne izide v južnih predelih države. Komunistični dosje je opremljen tudi s podatki neke ankete, ki je ugotovila, da se več kot 45 odstotkov Italijanov strinja z Occhettovimi trditvami, 20 odstotkov se ne strinja, 34 odstotkov pa se noče izraziti. Sam dosje je razdeljen v dva dela. V prvem delu je seznam vseh občin, v katerih so bili zabeleženi primeri volilnih goljufij, raznih mafijskih pritiskov ter drugih volilnih sleparij. V drugem delu pa so objavljene razne izjave politikov, sodnikov, državnih funkcionarjev. Iz teh izjav jasno izhaja, kako vplivajo mafijske metode (večkrat tudi nasilne in ustrahovalne) na volilne izide.

DUŠAN KALC

Preiskava o Ustici zdaj v parlamentu

RIM — Parlamentarna preiskovalna komisija za terorizem se je včeraj prvič formalno ukvarjala s primerom Ustica. Komisija je razpravljala o vzrokih, zakaj doslej še niso odkrili odgovornih za strmoglavljenje letala nad Ustico 27. junija 1980. Ob koncu včerajšnjega zasedanja je bila tudi soglasno sprejeta resolucija, ki določa, da je treba ugotoviti, če je kdo kriv za težave, s katerimi so se srečevali preiskovalci v posameznih preiskavah, če so organom, ki so bili zadolženi, da odkrijejo resnico o nesreči, nudili vso potrebno pomoč in končno, če niso morda tudi državni organi s svojim ravnanjem pripomogli k neuspehu dosedanjih preiskav.

V resoluciji je tudi zapisano, da so si rezultati posameznih preiskav o tem primeru večkrat v nasprotju in je zato celotno zadevo potrebno podrobneje preiskati. V ta namen si bo parlamentarna komisija skušala zagotoviti vse potrebna pričevanja in razpoložljivo dokumentacijo. Doslej je komisija že zbrala dokumente najrazličnejših preiskovalnih komisij, ki so se s tem primerom ukvarjale od 27. junija 1980 pa do danes.

Solidarnost poziva Poljake k zmernosti

VARŠAVA — Zmaga opozicije na nedeljskih volitvah na Poljskem je s svojo prepričljivostjo močno presegla predvolilne napovedi, s tem pa je povzročila tudi precej težav tako opoziciji kot vladajoči poljski partiji. Zato ne čudi včerajšnji poziv Solidarnosti, naj se Poljaki ne predajo triumfu zaradi volilnih rezultatov, ki zagotavljajo opoziciji absolutno večino v 100-članskem senatu, v sejmu pa 161 poslancev, kar je toliko kot predvideva dogovor med vlado in opozicijo.

Predsednik Solidarnosti Lech Walesa je tudi zagotovil predstavnikom oblasti, da bo opozicija spoštovala vse dogovore in volilnih izidov ne bo izkoristila za pritisk, da bi dosegli kaj več, kot je bilo dogovorjeno na »okrogli mizi«. Walesa je volilne izide ocenil kot zmago Solidarnosti, pri tem pa je poudaril, da so volilci s tem glasovanjem izrazili zahtevo po uvedbi takih rešitev, ki so že uveljavljene v demokratičnih državah. Po mnenju voditelja Solidarnosti pa je mogoče do teh sprememb in vedrejše prihodnosti priti le ob sodelovanju vseh političnih dejavnikov v državi. Ob tem pa je Lech Walesa tudi odklonil možnost sodelovanja opozicije v vladi, izključil pa je tudi vsako možnost kandidature za predsednika republike.

Nedeljske volitve pa je včeraj obravnaval tudi politični biro poljske partije. Podrobnosti s tega zasedanja niso znane, uradna poljska tiskovna agencija Pap je le sporočila, da je kasneje prišlo tudi do srečanja med predstavniki partije in Solidarnosti. Obe strani naj bi potrdili pripravljenost na izpolnjevanje dosedanjih dogovorov, pogovarjali pa so se tudi o balotaži, ki bo 18. julija. Agencija Pap je še sporočila, da bodo uradni izidi volitev znani najkasneje danes zvečer.

JAT bo posodil 2 milijona $

BEOGRAD — Jugoslovanski aerotransport (JAT) je sklenil, da bo sodeloval v posojilu za gospodarski razvoj Srbije z dvema milijonoma dolarjev. Sredstva bodo zagotovili iz devizne bilance tega največjega jugoslovanskega letalskega prevoznika. JAT ustvari letno za 350 milijonov dolarjev deviznega prometa, od tega je netto devizni učinek 35 milijonov dolarjev.

To pa ni edini način udeležbe JAT v tem posojilu. Strokovnjaki te organizacije namreč nameravajo ponuditi tudi zelo privlačne programe za vlaganje zbranih sredstev, ki bodo hitro prinesli velike devizne učinke.

Glede na to da JAT največje devizne zaslužbe ustvarja s prevozom romarjev v Medjugorje, bi lahko rekli, da Miloševiću pri obnovi srbskega gospodarstva pomaga tudi Marija...

Jörg Haider napada Slovence

CELOVEC — Novi koroški deželni glavar Jörg Haider tudi nekaj dni po svojem nastopnem govoru ni prenehal z napadi na koroške Slovence, še predvsem na zvezo slovenskih organizacij ne. V radijskem pogovoru je namreč po stari navadi »deli in vladaj« skušal vnesti ponoven spor med obe slovenski osrednji organizaciji. Medtem ko je ponudil Narodnemu svetu »roko pri reševanju manjšinskega vprašanja«, pa se je zagnal v ZSO: ta da direktno sledi iz »partizanske organizacije, ki nikakor ni ravnala v avstrijski zavesti«.

Torej so za Haiderja bili partizani, ki so prispevali bistven delež k osvoboditvi Avstrije izpod nacifašizma, dejanski agresor proti samostojni in svobodni Avstriji? Vsekakor pa se da taka izjava razlagati tudi s tem, da je avstrijska nacija za Haiderja - kakor je sam dejal - itak samo »ideološki spaček«. Taka ocena pa je tudi jasno potrdilo za politično stališče novega deželnega glavarja. Prav v tem sklopu pa postaja tudi jasno, kaj je Haider dejansko mislil, ko je v svojem nastopnem govoru kot deželni glavar govoril o »nemški večini«, ne pa o nemško-govoreči.

ANDREJ MOHAR

Ogorčenje v Jugoslaviji ob krvavih dogodkih, ki pretresajo Kitajsko

BEOGRAD — Predsedstvo CK ZKJ je na včerajšnji seji izrazilo veliko zaskrbljenost zaradi dogodkov na Kitajskem in objavilo naslednjo zjavo:

»Predsedstvo CK ZKJ ob najnovejšem dogajanju v Ljudski republiki Kitajski izraža veliko zaskrbljenost in obžalovanje zaradi tragičnih dogodkov in nedolžnih človeških žrtev. Takšen potek dogajanja pomeni veliko nevarnost, da bodo prekinjeni demokratični procesi in gospodarske in politične reforme, ki jih je sprožila Komunistična partija Kitajske in ki imajo velik pomen za razvoj te velike države, za socializem kot svetovni proces in za krepitev miru v svetu in mednarodno sodelovanje. Predsedstvo CK ZKJ izraža upanje, da bodo te nevarnosti odpravljene in da bo Komunistična partija Kitajske s političnimi prizadevanji, v demokratičnem in odprtem dialogu v družbi in skupaj z vsemi demokratičnimi progresivnimi silami zagotovila nadaljevanje gospodarskih in družbenih reform in s tem vsestranski napredek države.«

Predsedstvo CK ZKJ razpravlja o mednacionalnih odnosih v Jugoslaviji in pripravlja zasedanje centralnega komiteja, ki bi moralo biti sredi junija, menda pa ga bodo nekoliko odložili. Mednacionalni odnosi so izredno zaostreni, že na zadnji seji CK ZKJ o Kosovu je prišlo do zelo hudih napadov na Slovenijo, češ da vodi separatistično politiko, podpira kosovske iredentiste in separatiste in podobno. Stvari so se še zaostrile zaradi grobega odgovora predsednika Srbije Miloševića na vabilo slovenskega predsedstva, da bi se obe strani sestali.

Zato sta tudi razumljivi takojšnja in izredno ostra reakcija slovenskega partijskega predsedstva na kitajske dogodke in povezava s položajem v Jugoslaviji. Tudi v Jugoslaviji bi namreč nekateri hoteli s silo zatreti demokratične procese, v določenem primeru pa se sila že uporablja in njena posledica so krvave žrtve.

Zanimivo je, da je na temelju te pobude in spodbude včeraj sprejelo načelno stališče osrednje jugoslovansko partijsko predsedstvo, čeprav sta oblika in vsebina bistveno omiljeni.

Razumljivo pa je tudi, da je bil uvodni del včerajšnje seje republiške konference Socialistične zveze Slovenije posvečen prav Kitajski in da je uvodno izjavo obrazložil Borut Šuklje, član predsedstva, ki je hkrati tudi član zveznega centralnega komiteja ZKJ, kjer je imel vidno vlogo v obrambi Azema Vllasija.

Izjava se glasi: »Trg Tiananmen ne bo nikoli več Trg nebeškega miru. Je trg usode in izgubljenih iluzij.

Na njem so v imenu ideološkega ekskluzivizma preprečili biti drugim in drugačnim, odvzeli človeku dostojanstvo njegove osebe, svobodo njegovega mišljenja, vredost njegovega življenja.

V imenu uničevalnega nasilja, ki naj bi uresničil in vzpostavil ravnotežje strahu, so bili ubiti tisoči.

V imenu absolutne pravice do nedeljene in nedeljive oblasti so morale biti besede, kot sta svoboda in demokracija, katerih možnost se je začela naznanjati, pokopane in pobite.

Pobite z najenostavnejšo, pa najkrutejšo obliko oblasti, s terorjem in orožjem, z vojaki in sovraštvom, z norostjo in brezupom.

Človeško življenje je enkrat in nič več. Zato tudi slovenski socialisti, kot vsa demokratična javnost, ob brutalnem pokolu, ob množični usmrtitvi, ne smemo molčati, pa čeprav bi bila molk in tišina sveta najstrašnejša obsodba blaznosti kitajskih oblastnikov.

Zaradi prepričanja o svojski človškosti obsojamo politiko avtoritarnosti, reda, discipline, ideološkega narcisizma in terorja. Obsojamo ne samo zaradi usmrtitev v Pekingu, temveč tudi zaradi spomina na podobne dogodke v državah socializma, pa tudi zato, ker razumemo socializem kot individualistično in ne kolektivistično idejo, kompleksno in ne monolitno, decentralizirano in ne centralizirano, heterogeno in ne homogeno, umetniško in ne nasilno idejo.

Vemo, da nihče in nikakršna plitika ne posedujeta resnice, v imenu katere more in sme odvzeti človeku njegovo življenje.«

Predsedstvo SZDL je nato obsežno razpravljalo o ustavnih spremembah v Sloveniji in se odločno zavzelo za uvedbo samoodločbe, vključno z odcepitvijo. Zavzeli so se za ukinitev vseh političnih členov v kazenskem zakoniku, ukinitev smrtne kazni in podobno, prevladalo je tudi mnenje, da naj bo »Zdavljica« slovenska himna. Obsežna in mestoma polemična razprava pa se je razvnela o položaju Neslovencev, ki žive v Sloveniji, njihovi enakopravnosti in zaščiti.

Socialistična zveza je obravnavala še pereča vprašanja šolstva, zaradi česar je bila v ponedeljek splošna stavka vseh slovenskih šolnikov. Govorili so tudi o pripravah na volitve in novem volilnem zakonu, ki mora biti dosledno demokratičen.

BOGO SAMSA

Bivša ministra v težavah zaradi prodaje orožja

BENETKE — Preiskovalni sodnik iz Benetk Carlo Mastelloni je svojim rimskim kolegom posredoval nekatere sodne akte v zvezi z domnevno vpletenostjo nekdanjih ministrov za zunanjo trgovino v letih med 1969 in 1976 Mattea Matteottija in Riccarda Misasija v nedovoljeno prodajo orožja v tujino.

Po trditvah beneškega sodnika naj bi Riccardo Misasi dovolil prodajo orožja Nizozemski, čeprav naj bi vedel, da je končni naročnik Južnoafriška republika, Mattea Matteottija pa Mastelloni dolži prodaje orožja nekaterim bližnjevzhodnim državam, ki so ga nato posredovale Organizaciji za osvoboditev Palestine. Bivši minister naj bi bil o dejanskem naročniku orožja seznanjen. Sodni akti, ki zadevajo oba nekdanja ministra za zunanjo trgovino, so sestavni del širše preiskave o nedovoljeni prodaji orožja v tujino, ki jo vodi beneški preiskovalni sodnik Carlo Mastelloni.

Grozno: obsodba Slovenije ni dovolj odločna!

BEOGRAD — Beograjska časnika Politika in Politika ekspres sta včeraj poročala o protestu delavcev iz ZTO Titograd, ki so od predsedstva CK ZK Črne gore zahtevali, da se javno ogradi od pisanja Pobjede in Radia Titograd o pismih srbskega in slovenskega predsedstva.

Po mnenju delavcev v teh komentarjih Srbijo povsem izenačujejo s Slovenijo. V njih niso našli ene same besede razumevanja za pravilno politiko Srbije, ki jo slovensko vodstvo vztrajno ovira že več kot tri leta, kolikor se ta republika poskuša konstituirati tako kot druge jugoslovanske republike. Beograjska časnika pišeta tudi o mnenju delavcev, da ni več mogoče tolerirati stališč Slovenije o Kosovu.

Splošna obsodba kitajskega režima

RIM — *Po vsej Italiji so se tudi včeraj vrstile demonstracije proti zločinskemu kitajskemu režimu in v znak solidarnosti s kitajskimi študenti, ki se za ceno življenja borijo za svobodo in demokracijo. Množične demonstracije so bile v vseh večjih italijanskih mestih, začenši z Rimom, kjer se je v včerajšnjih večernih urah velika množica spet zbrala pred kitajskim veleposlaništvom.*

Nešteto je bilo včeraj iz vseh strani tudi zahtev po takojšnji prekinitvi vseh diplomatskih, gospodarskih in drugih odnosov s Kitajsko. Žal pa je imela tudi včeraj večina izjav raznih političnih predstavnikov tipičen predvolilni priokus.

Posebno agresivnost do KPI je pokazal demokristjanski tajnik Forlani, ki že nekaj dni govori v stilu volitev pred štiridesetimi leti. Med drugimi demokristjanskimi predstavniki, ki so obsodili komunistično ideologijo, so bili tudi zunanji minister Andreotti ter Formigoni, ki je dejal, da prej ali slej vsi komunistični režimi vodijo v krvave razplete. Za urednika glasila Il Popolo Fontano pa je en sam način izražanja solidarnosti kitajskim študentom, in sicer z obsodbo ideologije komunizma brez rezerv.

Tudi druge stranke so odločno udarile po KPI. Socialistični tajnik je po enominutnem molku v počastitev žrtev nasilja v Pekingu začel sejo vodstva svoje stranke z ugotavljanjem, da je komunistični sistem zabredel v globoko krizo in da za razvoj sodobne industrijske družbe ni mogoča nobena oblika komunizma. Enzo Bettizza pa je za današnjo številko socialističnega glasila Avanti zapisal, da ne more razumeti demagoške Occhettove obsodbe kitajskega režima in njegove solidarnosti z umorjenimi študenti, potem ko se je KPI od upora leta 1953 v Berlinu vedno opredeljevala za nasilne in zločinske metode komunističnih režimov.

Na napade je Occhetto včeraj odgovoril med včerajšnjim zasedanjem Cespe. Dejal je, da se je te dni sestal z osebnim svetovalcem sovjetskega voditelja Gorbačova Dobrininom, ki se mudi v Italiji, in na tem srečanju naglasil potrebo, da Sovjetska zveza čimprej izreče jasno stališče do kitajskih dogodkov, kar je Gorbačov včeraj tudi storil. Occhetto je tudi poudaril, da je KPI neštetokrat apelirala na kitajske oblasti, naj ne uporabljajo sile proti demonstrantom. Njegov poziv je bil objavljen celo na prvi strani pekinškega »Ljudskega dnevnika« in je imel zelo ugoden odmev med študenti. Ne morejo se označevati za socialistične dežele tiste, je še dejal Occhetto, ki ne spoštujejo dveh osnovnih načel: demokratične dialektike in svobodnega izraza opozicije.

Hude očitke drugih strank je zavrnil tudi predsednik komunističnih senatorjev Pecchioli. KPI je treba ocenjevati ne po njenem imenu, temveč po tem, kar je naredila za italijansko politiko in demokracijo, je dejal ter izrazil prepričanje, da bodo znali volilci odločati s svojo glavo in ne bodo nasedli na grobo propagando, kajti KPI se v ničemer ne pripoznava v tem, kar počenja kitajska partija. (DK)

Kitajska vlada prav zares tvega gospodarsko ograditev od sveta?

Če v najkrajšem ne pride do pozitivnih premikov v Pekingu, bodo dogodki na Tienanmenu močno ogrozili trgovinske odnose in sploh gospodarsko sodelovanje med Kitajsko in Zahodom. Že Busheva ukinitev vojaških dobav Kitajcem bo za več sto milijonov dolarjev okrnila dvostransko izmenjavo, kaj pa, ko bi podobno ukrepali, recimo, tudi Japonska ali EGS! Tuje naložbe v LRK dosegajo milijarde in milijarde dolarjev: se bodo vrnile na ničelno točko izpred 10. let, ko Deng ni bil na oblasti? Ne, kajti reformni postopek je nepovrnljiv; pač pa se lahko upočasni, kar je odvisno tudi od protiukrepov Zahoda nasproti vladnim (in partijskim) možem v Pekingu. Tokio je na odločitev Washingtona reagiral, češ, mi vzdržujemo z LRK zgolj gospodarske odnose... Zaenkrat čaka, kaj bo, toda podminister za industrijo in trgovino je že rekel, da bo "vojaški napad na demokracijo" v LRK negativno učinkoval na dvostransko izmenjavo blaga in naložb. Lani je ta menjava dosegla skoro 19,3 milijarde dolarjev, japonske naložbe na Kitajskem pa 300 milijonov dolarjev (leto prej 1,2 milijarde). Odločneje je nastopila Azijska razvojna banka (ADB): zamrznila je vsa posojila Kitajski "vse dotlej, dokler se položaj ne normalizira". Nasprotno je mednarodna gospodarska skupnost potrdila dosedanje obveze do Kitajske, ne bo pa "do nadaljnjega" sprožala novih pobud. Italija je prav tako oprezna: njena izmenjava z LRK je lani znašala 3.600 milijard lir (1987 - 2.700 mrd), izvoz na Kitajsko je dosegel 1.703 mrd (1.407), uvoz pa kar 1.863 mrd (+41%), a v italijansko-kitajska mešana podjetja je bilo vloženih 70 milijard lir. Vsa zadeva pa najbolj buri duhove v Hong Kongu, kjer varčevalci naskakujejo okenca Kitajske banke: če se bo to nadaljevalo, utegne zmanjkati likvidnih sredstev, temu pa slediti panika, saj bi spodkopali finančno stabilnost britanske kolonije. Včeraj je Bank of China zamrznila tekoče račune tujcem. **D. G.**

Danes na sedežu zavoda ICE v Rimu

Predstavili bodo zakon o tujih naložbah v SFRJ

Na sedežu Zavoda za zunanjo trgovino (ICE) v Rimu bo danes srečanje med pomočnikoma zveznega sekretarja SFRJ za gospodarske odnose s tujino Č. Kovačevičem in S. Savičem ter italijanskimi gospodarstveniki oz. podjetniki. Navzoči bodo tudi jugoslovanski veleposlanik v Italiji D. Strbac, gospodarski svetnik pri rimski ambasadi F. Kovač in prvi sekretar za gospodarske posle pri isti ambasadi Domljanovič. Ob tej priložnosti bo Čedomir Kovačevič obrazložil vsebino in značilnosti novega zakona o tujih naložbah v Jugoslaviji. Kakor je znano, bo ta zakon dovoljeval ustanavljati na jugoslovanskih tleh tudi podjetja, ki bodo docela v rokah tujih investitorjev. Zakon predvideva namreč ustanavljanje družb z omejeno zavezo in akomanditnih družb, ki jih bodo lahko tujci stoodstotno nadzorovali, ustrezna vladna pooblastila pa bodo prišla avtomatično 30 dni po vložitvi prošnje, sicer na podlagi načela o tihem soglasju. Takšna podjetja tudi ne bodo podvržena predpisom, ki veljajo za jugoslovanske samoupravne organizacije, tako bo mogoče dobiček in kvote nanovo izvoziti v devizah, a davek na profite - različen od območja do območja - ne bo smel presegati 10%, medtem ko dosegajo zadevni količniki drugje v Evropi zlahka tudi 50%.

Od 1. julija novi valutni predpisi UIC

Dne 1. julija bodo začeli veljati novi predpisi Italijanskega menjalnega urada (UIC) glede valutnega poslovanja. Če bo uvozno-izvozno podjetje opravilo več zunanjetrgovinskih operacij v enem mesecu, bo za razliko od prakse, ki je bila uvedena marca letos, predložil samo eno, obnovitveno izjavo o valutnih poslih. Okrožnica UIC (objavljena v Uradnem listu dne 18. maja) določa namreč, da lahko podjetnik predloži banki v preverbo skupno izjavo o več valutnih operacijah - doslej je bila potrebna za vsako operacijo ločena izjava - in to do 7. dne meseca, ki sledi mesecu, na katerega se izjava nanaša. Kompenzacijske posle bodo podjetja sporočala bankam na novih obrazcih. Okrožnica UIC med drugim še navaja, da je ministrstvo za zunanjo trgovino poverilo uradu UIC izstavljanje posebnih pooblastil za večstranske operacije v režimu factoringa in clearinga (ali nettinga).

Banke znižujejo pasivne obresti

Številni italijanski denarni zavodi so včeraj sklenili za pol odstotka znižati pasivne obresti. To so obresti, ki jih banke plačujejo posestnikom tekočih računov in hranilnih knjižic. Nekateri zavodi, kakor npr. Banca Nazionale del Lavoro, so obresti že znižali, drugi pa jih še bodo. To pomeni, da bodo varčevalci odslej imeli od položenega denarja manj kakor doslej, čeprav, kot rečeno, ne povsod. Sicer pa je treba pojasniti, da ukrep ne velja, recimo, za vezane vloge, pri katerih kaže, da so se ali se bodo mestoma obresti celo malenkostno povišale. Odločitev o znižanju pasivnih obresti, ki bo še razpela škarje med temi obrestmi in aktivnimi obrestmi - ki jih banke zaračunavajo pri izposojanju denarja - utemeljujejo z manjšim povpraševanjem po posojilih.

Posvet o predoru skozi Brenner

Na Trgovinski zbornici v Bocnu bo danes posvetovanje o 55 kilometrov dolgem železniškem predoru skozi Brenner, ki bo najdaljši na svetu. Posvet priredijo sindikati gradbincev v bocenski pokrajini FILLEA-CGIL/AGB, FILCA-CISL/SGB, FENEAL-UIL/SGK in ASGB/BAU, udeležili pa se ga bodo tudi avstrijski in zahodnonemški sindikalisti.

Namen zasedanja je ta, da se preučijo vsestranski, torej ne samo gospodarski, marveč tudi socialni in ekološki učinki, ki jih bo ta infrastruktura imela na prebivalstvo krajev, ob katerih bo izpeljana, in na siceršnje naravno ravnovesje. Sindikalni predstavniki bodo ob tej priložnosti seveda tudi opozorili na vprašanje, kako bo uresničitev pobude v zdravstvenem pogledu vplivala na delavce, ki bodo pri tem angažirani.

Trojanski konj? Kje pa!

Dogovor ITALTEL - AT&T ni Trojanski konj, s katerim naj bi ZDA nadvladale evropski telekomunikacijski sistem, je dejal podpredsednik evropske komisije F. Maria Pandolfi in dodal: »Kvečjemu je to dokaz, da Evrope nočemo spremeniti v trdnjavo.« Združena Evropa torej ne bo "tretji blok"...

Bančniki iz vsega sveta na posvetu v Dubrovniku

Danes se bo v Dubrovniku sešlo 500 uglednih bančnikov z vseh celin na 3. svetovnem bančniško-strokovnem zasedanju, ki bo trajalo do sobote. Obravnavali bodo "strateške probleme bančništva v sodobnem svetu". Posvet, ki se ga udeležijo voditelji največjih komercialnih bank in guvernerji številnih emisijskih zavodov, bo odprl predsednik predsedstva SFRJ dr. Janez Drnovšek. Uvodni referat bo imel eden najbolj podkovanih svetovnih ekonomistov, bivši japonski minister za finance oz. zunanjo trgovino dr. Saburo Okita, spregovoril pa bo med drugimi tudi predsednik Medameriške banke za razvoj Enrique Iglesias.

Kavna borza v Trstu?

Sledila naj bi ji tudi še lesna

Tržaška trgovinska zbornica se sporazumno z deželnimi upravitelji in ob zaslombi strokovnjakov že delj časa zavzema za to, da bi tudi v Trstu uvedli blagovno borzo, in sicer za kavo in les. Gre pač za blagovni zvrsti, ki pomenita za tržaško pristanišče nekakšen cvet v gumbnici, saj ga že po tradiciji povzdigujeta med najpomembnejše evropske luke. Borza - v prvi vrsti kavna, kajti lesna naj bi prišla v poštev, kot kaže, pozneje - bo seveda avtomatizirana, to se pravi, da se bodo kupčije odvijale s pomočjo informatičnih sredstev. Zanimivo pri tem pa je, da zbornični predstavniki s predsednikom Giorgiom Tombesijem na čelu takšne informatične službe niso zasledili ne na čikaški žitni borzi, kjer so se mudili nedavno, niti ne na kavnih borzah v New Yorku, Londonu in Parizu - tam se kupčije še zmeraj odvijajo s klicanjem. Zamisel o terminski blagovni borzi v Trstu je Zbornica osvojila pod pritiskom krajevnega združenja trgovcev s kavo, sicer pa je pristojno ministrstvo tudi že izdalo dekret, s katerim dovoljuje njeno odprtje.

Banca Agricola Kmečka banka Gorica

NAJBOLJŠI POSREDNIK ZA VAŠE FINANČNE INVESTICIJE

Borzni pregled

TRŽAŠKA BORZA

	5.6.	6.6.
URADNE KOTACIJE		
Generali	40625	40550
Lloyd	18120	18100
Lloyd risp.	9650	9650
RAS	27650	27750
RAS risp.	12650	12850
Sai	18315	18400
Sai risp.	7620	7600
Montedison	2133	2133
Montedison risp.	1269	1260
Pirelli	3230	3240
Pirelli risp.	3290	3220
Pirelli risp. nc	1895	1900
Snia	2699	2727
Snia risp.	2630	2650
Snia risp. nc	1490	1500
Rinascente	5420	5400
Rinascente priv.	3190	3200
Rinascente risp.	3180	3200
Premuda	2150	2150
Premuda risp.	1500	1500
SIP	2915	2910
SIP risp.	2400	2400
Bastogi	413	414
Comau	3220	3220
Fidis	6780	6940
Gerolimich	120	120
Gerolimich risp.	101,5	101
SME	3890	3880
Stet	3790	3920
Stet W 10	—	—
Stet W 9	—	—
Stet risp.	3280	3340
Tripcovich	8800	9000
Tripcovich risp. nc	3850	3950
Att. Immobiliari	4350	4360
FIAT	9475	9560
FIAT priv.	6290	6345
FIAT risp.	6355	6440
Gilardini	17600	17600
Gilardini risp.	14400	14400
Dalmine	400	420
Marzotto	8350	8350
Marzotto risp.	8340	8300
Marzotto risp. nc	6100	6150
NEURADNO TRŽIŠČE		
I. C. C. U.	800	800
SO. PRO. ZOO.	1000	1000
Carnica Ass.	10100	10400

MILANSKA BORZA: VREDNOTNICE S STALNIM DONOSOM

	6.6.	spr. %
VEČLETNI BLAGAJNIŠKI ZAPISI		
BTP maj 1989 10,5%	—	—
BTP junij 1990 10,5%	98,05	+0,05
BTP maj 1990	98,65	+0,05
BTP marec 1989 12,5%	—	—
BTP januar 1990	101,00	—0,10
ZAKLADNIŠKA KREDITNA PISMA		
CCT ECU 1982/89 13%	100,75	+0,30
CCT ECU 1982/89 14%	—	—
CCT ECU 1983/90 11,5%	101,05	—0,78
CCT ECU 1984/91 11,25%	103,02	+0,15
CCT ECU 1984/92 10,5%	102,03	+0,20
CCT ECU 1985/93 9%	97,07	—0,05
CCT ECU 1985/93 9,6%	99,07	+0,15
CCT ECU 1985/93 8,75%	97,02	+0,52
CCT ECU 1985/93 9,75%	99,95	—
CCT april 1992 10%	94,07	+0,11
CCT julij 1992 IND	97,05	—0,05
CCT januar 1991 IND	99,03	—0,05
CCT julij 1993 IND	95,04	—0.05
CCT december 1990 IND	99,65	—
CCT februar 1991 IND	99,15	—0,05
CCT februar 1997 IND	92,60	—0,11
CCT junij 1993 CV IND	95,45	—
CCT marec 1991 IND	99,25	—0,05
CCT nov. 1993 CV IND	95,06	—
CCT sept. 1993 CV IND	95,15	—
CCT avgust 1992 IND	97,05	—0,05
CCT avgust 1993 IND	95,00	—0,05
CCT 1983/93 TR 2,5%	—	—
CCT avgust 1988/93 IND	—	—
CCT avgust 1990 IND	99,45	—
CCT avgust 1991 IND	99,85	—
CCT avgust 1995 IND	93,05	+0,11
CCT avgust 1996	—	—
CCT april 1991 IND	100,25	—
CCT april 1992	—	—
CCT april 1995 IND	92,03	—
CCT april 1996	—	—
CCT december 1990 IND	101,35	—0,05
CCT december 1991 IND	99,09	+0,10
CCT december 1995 IND	93,55	+0,11
CCT december 1996 IND	—	—
CCT ECU febr. 1994	—	—
CCT ECU maj 1994	—	—
CCT EFIM avg. 1988 IND	—	—
CCT ENI avg. 1988 IND	—	—
CCT februar 1991 IND	100,95	+0,15
CCT februar 1992 IND	97,45	+0,10
CCT februar 1992 9,8%	101,05	—
CCT februar 1995 IND	95,02	—0,05
CCT februar 1996	—	—
CCT februar 1997 IND	—	—
CCT jan. 1990 BA 12,5%	100,07	—
CCT jan. 1990 BB 12,5%	100,65	—
CCT jan. 90 USL 12,5%	100,65	—
CCT januar 1991 IND	101,05	—
CCT januar 1992 IND	98,05	+0,10
CCT januar 1992 11%	97,07	—
CCT januar 1993 IND	97,01	—
CCT januar 1996 CV IND	97,04	—0,10
CCT januar 1997 IND	—	—
CCT januar 1995 IND	93,07	—
CCT januar 1996 IND	—	—
CCT INAM jan. 89 12,5%	—	—
CCT jul. 88 EM 83 IND	—	—
CCT julij 1990 IND	99,06	—0,05
CCT julij 1991 IND	100,00	—
CCT julij 1995 IND	94,25	+0,05
CCT julij 1996	—	—
CCT maj 1991 IND	100,45	+0,05
CCT maj 1992	—	—
CCT maj 1995 IND	93,05	—
CCT maj 1996	—	—
CCT maj 1997 IND	—	—
CCT marec 1991 IND	100,02	—
CCT marec 1995 IND	92,04	+0,22
CCT marec 1996	—	—
CCT marec 1997 IND	—	—
CCT nov. 1990 IND	99,08	+0,05
CCT nov. 90 EM 83 IND	101,00	+0,05
CCT nov. 1991 IND	100,00	—
CCT nov. 1992 IND	97,04	—0,05
CCT nov. 1995 IND	93,00	—0,11
CCT nov. 1996 IND	—	—
CCT oktober 1993 IND	97,03	—
CCT okt. 88 EM 83 IND	—	—
CCT oktober 1990 IND	99,04	+0,10
CCT oktober 1991 IND	99,75	—0,05
CCT oktober 1995 IND	93,05	—
CCT oktober 1996 IND	—	—
CCT sep. 88 EM 83 IND	—	—
CCT sep. 1990 IND	99,04	—
CCT sep. 1991 IND	99,75	—0,05
CCT sep. 1995 IND	93,02	—0,05
CCT sep. 1996 IND	—	—
CTS marec 1994 IND	70,09	+0,42
CTS april 1994 IND	71,00	+0,21
ED SCOL 1975/90 9%	100,03	—
ED SCOL 1976/91 9%	99,09	—
ED SCOL 1977/92 10%	100,05	—
REDIMIBILE 1980 12%	105,03	+0,05
RENDITA — 35 5%	70,03	—

MILANSKA BORZA: VODILNE DELNICE

	6.6.	spr. %
ŽIVILSKA INDUSTRIJA - KMETIJSTVO		
Alivar	8850	—
Buitoni	—	—
Eridania	6320	—0,55
Perugina	—	—
ZAVAROVALSTVO - BANČNIŠTVO		
Alleanza Ass.	36550	—
Alleanza Ass. risp. por.	37780	+1,55
Assitalia	14500	+0,83
Ausonia	2211	—1,73
Latina Ass. ord.	17005	—1,64
Generali Ass.	40600	—0,12
Italia Ass.	10580	—1,12
Abeille	110600	+0,54
La Fondiaria spa	57300	—0,13
La Previdente	24100	+0,41
Lloyd Adriatico	18100	—0,11
RAS fraz.	27750	+0,54
RAS risp. port.	12851	+1,99
Toro ord.	19380	+0,15
Unipol priv.	16950	+0,88
Banca Comm. Italiana	4448	+1,06
Banco di Roma	9860	+1,38
Credito Italiano	2135	+0,93
Interbanca priv.	35200	—0,42
Mediobanca	21100	+0,95
PAPIRNA INDUSTRIJA - CEMENT		
Cart. Burgo ord.	14000	+2,18
L'Espresso	23300	—
Mondadori	29250	—1,18
Mondadori priv.	17950	—2,17
Poligraf. Editoriale	5740	—0,17
Cementir	3368	+0,38
Italcementi	111150	—0,44
Unicem	22446	—
Unicem risp.	11180	—0,35
KEMIJSKA INDUSTRIJA - OGLJIKOVODIKI		
Calp	4200	—
Fidenza Vetrar 1000	8510	+0,76
Italgas	2295	+0,65
Mira Lanza	43490	—
Montedison 1000	2134,50	—0,02
Montefibre	1460	+1,17
Pirelli	3243	+0,71
Pirelli risp.	3220	—2,12
Recordati ord.	12650	—2,31
Saffa	10200	+1,24
Siossigeno	37450	—0,13
Snia BPD	2699	+1,42
Snia Fibre	1530	+0,32
Snia Tecnopolimeri	6890	+1,24
TRGOVINA - KOMUNIKACIJE		
Rinascente	5400	—
Silos Genova	—	—
Standa	25650	+0,19
Standa risp. port.	9900	+4,21
Alitalia cat. A	2079	—
Alitalia priv.	1300	—0,83
Italcable	12400	+0,32
SIP	2903	+0,10
SIP risp. port.	2439	+1,20
Sirti	9070	+0,22
ELEKTROTEHNIKA - FINANCE		
Ansaldo Trasporti	5045	—
Tecnomasio	2420	+0,20
Bastogi	409,00	—0,72
Bonifiche Siele	44850	—0,33
Bonifiche Siele risp.	11840	—
CIR - Comp. Ind. Riunite	5775	—0,60
CIR risp.	5720	—1,29
Cofide	5960	—
Comau Finanziaria	3220	+0,03
Editoriale SpA	3760	—0,26
Euromobiliare	6051	—
Ferruzzi Agric.	2137	—0,37
Fidis	6951	+1,69
Fimpar	2335	—1,89
Finarte	5130	+0,78
Fiscambi Holding	6470	—1,96
Fiscambi risp.	2360	—2,68
Fornara	3115	+0,32
Gaic	22690	+0,39
Gemina	1829	+0,49
Gemina risp.	1778	+1,60
Gerolimich	119,25	—0,20
Gerolimich risp. port.	101,00	—0,24
IFI priv.	18550	+0,81
IFIL fraz.	5175	+3,08
IFIL risp. port. fraz.	2828	+3,17
Iniziativa Meta	—	—
Iniziativa Meta risp.	—	—
Italmobiliare	163825	+0,50
Pirelli & C.	7795	+0,58
Riva Finanziaria	9990	+1,93
Sabaudia Finanziaria	—	—
Sabaudia risp. nc	—	—
Saes	2650	—1,66
SME	3870	+0,51
SMI Metalli	1635	—0,60
SMI Metalli risp.	1399	—0,42
SOGEFI	5070	+3,04
Stet	3930	+1,34
Stet risp. port.	3350	+1,82
Tripcovich	9000	+2,27
Tripcovich risp. nc	3965	+2,72
NEPREMIČNINE - GRADBENIŠTVO		
Attiv. Immobiliari	4360	+0,46
Calcestruzzi	15410	+1,11
Cogefar	5695	—
Del Favero	6010	+2,38
Grassetto SpA	15520	—3,54
IMM Metanopoli	1518	+1,87
Risanamento Napoli	32500	+0,30
Vianini	4600	—0,64
MEHANSKA IN AVTOMOBIL. INDUSTRIJA		
Aeritalia ord.	3321	—0,56
Danieli & C.	8920	+0,22
Data Consyst	13589	—0,44
Fiar SpA	22700	+1,11
Fiat	9528	+0,55
Fiat priv.	6330	+0,95
Fiat risp.	6400	+0,80
Franco Tosi	28200	+0,14
Gilardini	18080	+1,00
Magneti Marelli	3040	+0,52
Merloni	3355	+3,23
Necchi ord.	3800	—2,06
Olivetti ord.	9120	—0,32
Olivetti priv.	5611	+0,19
Pininfarina	11500	+0,52
Rodriquez SpA	11050	—0,36
Safilo	9345	+0,59
Safilo risp.	8800	—
Saipem	3330	+0,18
Saipem risp.	3170	—0,93
Teknecomp	1570	+2,28

Prevzel je mesto bivšega socialdemokrata Gonana

Demokristjan Angeli od včeraj novi efektivni deželni odbornik

Deželni svet Furlanije-Julijske krajine je včeraj dopoldne izvolil pordenonskega demokristjana Armanda Angelija za novega efektivnega odbornika. Angeli, ki je bil doslej odbornik suplent, je prevzel mesto dosedanjega efektivnega odbornika Nema Gonana, ki je pred kratkim polemično zapustil socialdemokratsko stranko in prestopil v novoustanovljeno Demokratično socialistično zvezo (UDS), ki bo baje po evropskih volitvah postala sestavni del PSI. Poteza odbornika Gonana je spravila v velike težave odbor predsednika Biasuttija in politično koalicijo, ki ga podpira. Prišlo je vsekakor do kompromisa, ki je preprečil deželno krizo, o kateri bo sedaj morda tekla beseda po evropskih volitvah. Deželna koalicija je sedaj sedemstrankarska, Gonano pa bo do političnega razčiščenja, če bo do njega seveda sploh prišlo, le navadni svetovalec.

Deželni odbor šteje tako od včeraj poleg predsednika še 14 odbornikov, 11 efektivnih in tri suplente, ki so sedaj republikanec Barnaba ter socialista Francescutto in Mattioli Lamberti. Z izvolitvijo Angelija je Krščanska demokracija dejansko pridobila enega efektivnega odbornika in s tem dodatno politično moč v Biasuttijevi upravi, kjer ima sedaj absolutno večino. Gonano je vodil resorja za ljudske gradnje in za tehnične službe, ki ju bo sedaj skoraj gotovo prevzel Angeli, ki je doslej vodil odborništvo za zaščito okolja in za obnovo potresnega območja. Gre, kot rečeno, za začasno rešitev, ki bo veljala vsaj do evropskih volitev. Potem bo marsikaj odvisno od razpleta vladne krize ter predvsem od volilnih rezultatov na deželni ravni.

Angeli je bil za efeketivnega člana deželne vlade izvoljen v drugem glasovanju, ker v prvem ni prejel po deželnem statutu predpisane absolutne večine glasov. V prvem glasovanju so očitno nekateri svetovalci sedemstrankarske koalicije mimo navodil večinskih strank oddali belo glasovnico, tako da je Angeli prejel le 30 glasov, medtem ko je bilo v sejni dvorani takrat 35 predstavnikov večinskih sil. Po en glas so prejeli tudi demokristjan Bomben, nekdanji odbornik za javna dela, ki je bil vpleten v znani škandal o vodenju nekaterih odlagališč v Furlaniji, ter socialista Blasig in Zanfagnini. Komunist, misovci in zeleni so oddali belo glasovnico, svetovalec Proletarske demokracije Cavallo in melonarja Cecovini in Gambassini pa so se vzdržali pred glasovanjem. Cavallo je v kratkem posegu podčrtal, da izvolitev Angelija le maši politično luknjo v deželni vladi, ki je dejansko že nekaj tednov v krizi. Angeli je šele v drugem glasovanju prejel potrebno absolutno večino (34 glasov) in tako postal efektivni odbornik. Do kdaj bo sedel na tem mestu, pa ostaja prava neznanka. **S. T.**

Pokrajinski svet o upravnih zadevah

Tržaški pokrajinski svet je posvetil ponedeljkovo sejo izključno tekočim upravnim zadevam. Med drugim je odobril nekatere sklepe, ki zadevajo nakup opreme in pohištva za nekatere italijanske višje srednje šole. Zadnji del seje pa so pokrajinski svetovalci posvetili obravnavi nekaterih proračunskih resolucij, ki jih je predložili svetovalec Zelene alternativne liste Capuzzo. Med drugim je skupščina s široko večino glasov zavrnila predlog o ustanovitvi pokrajinske naravovarstvene konzulte, ki jo je predlagal Capuzzo.

Tržaški pokrajinski svet se bo spet sestal v ponedeljek, medtem ko bo občinski svet ponovno zasedal šele po evropskih volitvah. Jutri zvečer ob 20. uri pa se bo po dolgem premoru sestal devinsko-nabrežinski občinski svet, ki ima na dnevnem redu med drugim sklep o metanizaciji občinskega ozemlja, za katero bo poskrbelo tržaško podjetje ACEGA, in to na podlagi konvencije med obema občinskima upravama.

Po zagotovilih z Dežele

Prvi letošnji podatki obetajo mirno kopanje

Včeraj smo poročali podatkih ministrstva za zdravstvo, po katerih naj bi bile morske vode ob obalah naše dežele po onesnaženosti v samem vrhu oziroma na nečastnem drugem mestu vsedržavne lestvice. Deželno ravnateljstvo za okolje Furlanije-Julijske krajine pa je nanje nemudoma odgovorilo s sporočilom o razmerah, v katerih se nahaja naše morje in o načinih njihovega nadzorovanja, tudi zato, da bi pomirilo turiste na začetku poletne kopalne sezone.

Zbiranje in analiziranje vzorcev morske vode, odvzetih na kopaliških območjih v globini 80 do 120 centimetrov, poteka tako, kot predpisuje zakon, in sicer v obdobju med aprilom in septembrom. Zanj skrbijo večconska nadzorništva za preventivo posameznih krajevnih zdravstvenih enot. Danes tako razpolagamo s kompletnimi podatkih za poletno sezono 1988 - pravi deželno ravnateljstvo za okolje - znani pa so že prvi podatki za letošnjo. Po njih so na primer obalne morske vode vzdolž Barkovelj, Grinjana in Sesljana popolnoma znotraj zakonsko predpisanih meja, medtem ko na ostalih območjih od časa do časa registrirajo primere bakteriološke onesnaženosti čez predpisano mejo, povzročajo pa jo neprimerni kanalizacijski iztoki. Znano je namreč - nadaljuje deželno ravnateljstvo - da je dovolj že majhno število odtočnih kanalov vzdolž obale za to, da postane za kopanje neprimerno široko obalno območje, saj voda hitro prekorači predpisane mikrobiološke vrednosti. Za primer naj navedemo, da znaša veljavna zgornja meja 100 fekalnih koliformov na 100 kubičnih centimetrov morske vode, medtem ko ena sama oseba proizvede povprečno 200 milijard koliformov na dan. Tudi če je protibakteriološka moč morske vode k sreči zelo visoka (običajno je dovolj že en sam dan za razkužitev), pa tudi skromni greznični iztoki neizbežno povzročijo prekoračenje predpisane zgornje meje v vodah okrog njih.

Vsekakor pa je celovita slika, ki izhaja iz prvih letošnjih podatkov - zaključuje nota deželnega ravnateljstva za okolje - zelo dobra in priča o veljavnosti izbir deželne uprave na področju varstva obalnih voda, usmerjenih predvsem v sistematično koncentriranje grezničnih iztokov in njihovo oddaljevanje od kopaliških območij.

Še ena vest s področja skrbi za morje: v ponedeljek, 12. junija, bo v Trstu mednarodni znanstveni simpozij z naslovom »Alge v službi okolja in človeka«, ki ga prireja Konzorcij za raziskovanje in uporabo alg. Strokovnjaki poudarjajo, da so bile alge v zadnjem času po krivici na zatožni klopi, saj je za njihovo prekomerno množenje krivo onesnaženje morja, medtem ko so te rastline sicer dragocena industrijska surovina, še zlasti v tekstilni, farmacevtski in prehrambeni industriji.

Na predstavitvi rezultatov MRT

Devinčani so izvedeli tudi kaj novega o domačem kraju

Nekateri udeleženci in voditelji mladinskega raziskovalnega tabora »Devin 87« so se pretekli ponedeljek po skoraj dveh letih vrnili v Devin, da bi uradno predstavili rezultate svojega dela. V dvoranici Fantov izpod Grmade in Dekliškega zbora Devin so krajevni javnosti predstavili brošuro »Tabor Devin 87«, v kateri je sedem raziskovalnih skupin strnilo rezultate svojega dvotedenskega dela na terenu. Brošuro sta izdala Slovenski raziskovalni inštitut in Narodna in študijska knjižnica iz Trsta, uredil pa jo je prof. Aldo Rupel.

»Že bežen pogled pove, da je brošura plod ne samo mladostne vneme, ampak tudi skrbnega raziskovalnega dela,« je dejal devinsko-nabrežinski župan Bojan Brezigar v pozdravnem nagovoru. Brezigar je tudi opozoril, da se brošura lepo vključuje v niz publikacij, ki so bile v zadnjih časih posvečene nekaterim zanimivostim devinsko-nabrežinske občine, zlasti Timavi in nabrežinskim kamnolomom (prav v teh dneh prihaja iz tiskarne knjiga Nabrežinski kamnolomi, ki so jo napisali Aleš Brecelj, Zvonko Legiša in Ivan Vogrič, izdalo pa Založništvo tržaškega tiska).

Brošuro »Tabor Devin 87«, ki je napisana v slovenščini in italijanščini, je nato dvojezičnemu občinstvu kratko predstavil raziskovalec SLORI Pavel Stranj. Poudaril je misel, da brošura ne samo dokumentira opravljeno delo, ampak nudi tudi možnost, da se rezultati opravljenega dela nadalje preverjajo in izpopolnjujejo. Stranj je govoril tudi o vzgojno-izobraževalnem pomenu raziskovalnih taborov, ki jih od leta 1981 vsako leto prirejajo izmenično v eni izmed treh pokrajin, v katerih živimo Slovenci v Italiji, Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici, Slovenski raziskovalni inštitut, Društvo mladih raziskovalcev iz Trsta in Gorice in Društvo slovenskih narovoslovcev in tehnikov Tone Penko. Letošnji mladinski raziskovalni tabor bo avgusta v Reziji.

Ponedeljkov večer v Devinu se je zaključil s predvajanjem videokasete z »Devinske razglednice«, ki je nastala med raziskovalnim taborom v Devinu in ki poleg brošure predstavlja zanimivo dokumentacijo o opravljenem delu in življenju na njem. (mb)

Na sliki (foto Križmančič) **predstavitev rezultatov predlanskega mladinskega raziskovalnega tabora, ki je bila v ponedeljek v Devinu.**

V povezavi z bližnjimi volitvami

Jutri v Trstu zanimivi prireditvi o vprašanjih združevanja Evrope

Jutri bosta v Trstu dve zelo zanimivi prireditvi, ki sta tesno povezani z bližnjimi evropskimi volitvami. V dvorani v Ul. Madonnina 19 bo ob 17. uri srečanje pod naslovom »Vloga mladinskih sil za Evropo brez pregrad«, ki jo skupno prirejajo Zveza komunistične mladine Italije, Zveza socialistične mladine Jugoslavije, Zveza socialistične mladine Avstrije in Demokratična mladina Madžarske. Na zborovanju, na katero je množično vabljena slovenska in italijanska mladine iz vse Furlanije-Julijske krajine, bodo govorili vsedržavni tajnik ZKMI Gianni Cuperlo, predsednik ZSMJ Branko Greganovič, predsednik Demokratične mladine Madžarske Imre Nagy in predsednik avstrijske socialistične mladine Alfred Gusembauer.

Evropsko federalistično gibanje pa vabi jutri v Peterlinovo dvorano (Donizettijeva ulica 3) na javno razpravo o novih političnih gibanjih v Sloveniji in o gradnji federalistične Evrope. Na srečanju, ki se bo začelo ob 20.40, bosta govorila Dimitrij Rupel v imenu Slovenske demokratične zveze in Matjaž Šinkovec v imenu Socialdemokratske zveze Slovenije. K pobudi so doslej pristopili Krščanska demokracija, Zelena lista, Laična in zelena mestna lista, Radikalna stranka, PSI in Slovenska skupnost.

Drevi ob 20.30 bo volilno zborovanje Slovenske skupnosti tudi v Bazoviškem domu, na njem pa bosta o pomenu evropskih volitev govorila rajonska svetovalca za vzhodni oziroma zahodni Kras Vinko in Peter Ozbič.

Razstava najnovejših Spacalovih del

Jutri ob 18. uri bodo v galeriji Nadie Bassanese na Trgu Giotto 8 (prvo nadstropje) odprli razstavo najnovejših del priznanega tržaškega slovenskega likovnega umetnika Lojzeta Spacala. Slikar bo dal na ogled svoja zadnja dela v olju, tapiserije, silografije in stvaritve na leseni podlagi.

Galerija Bassanese je za obisk odprta vsak delovnik med 17. in 20. uro.

Na današnji tiskovni konferenci

SKGZ predstavi svojo zgibanko in poglede na sožitje

Slovenska kulturno-gospodarska zveza je v teh dneh med italijansko prebivalstvo ob meji kapilarno razdelila posebno zgibanko, s katero želi opozoriti čim širši krog večinskega naroda na nerešene probleme slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Hkrati želi na tak nevsakdanji način v strnjeni obliki izraziti poglede Slovencev v Italiji na vprašanja sožitja in sodelovanja med narodi, ki postajajo v vidiku nastajajoče združene Evrope vedno bolj aktualna.

V zvezi s temi vprašanji in za predstavitev zgibanke je Slovenska kulturno-gospodarska zveza pripravila za danes tiskovno konferenco z naslovom »SOŽITJE ZA DANAŠNJO IN JUTRIŠNJO EVROPO«.

Tiskovna konferenca bo danes ob 11. uri v dvoranici Granzotto na tržaškem sedežu tiskovne agencije ANSA, Ulica Guido Reni št. 1.

Pretekli petek v Škednju

V kulturnem društvu Ivan Grbec družabni večer z domačimi pevkami

V prostorih KD Ivan Grbec v Škednju je bil v petek zvečer družabni večer, posvečen članom in prijateljem društva. Šlo je za prireditev, ki je želela v prijetnem in prijateljskem razpoloženju združiti vse, ki v društvu tako požrtvovalno delujejo, in občinstvo, ki tej dejavnosti zvesto sledi. Protagonistke večera so bile seveda pevke domačega zbora, ki tokrat niso nastopale uradno na odru, temveč kar pri mizi, kjer so zapele vrsto lepih narodnih in umetnih pesmi. Obiskovalcem so predstavile tudi video kasete z izletov, ki so jih opravile letos na Plitvička jezera, lani pa na otok Korčulo.

Prvemu delu večera je nato sledil drugi, zelo zabaven in vesel, v katerem so se pevke predstavile s pevskim skečem »Malo za šalo, malo zares«. Skeč je pripravila in naštudirala pevovodkinja Boža Hrvatič, ki je v smešnem in veselem tonu nekako predstavila potek pevskih vaj. Točka, s katero so se pevke že predstavile na letošnjem srečanju ženskih pevskih zborov na Opčinah, je tudi med domačim občinstvom požela lep uspeh.

Udeležence te prijetne prireditve je pozdravila predsednica Devana Černic, ki je navedla še nekaj za dejavnost zbora in društva pomembnih datumov in nastopov v tej sezoni. Tako bo pevski zbor nastopil 17. in 18. junija na srečanju pevskih zborov v Stični. 21. junija pa bo prav v društvu Ivan Grbec predstavitev knjige Ignacija Ote o ženskih pevskih zborih. Zbor Ivan Grbec ima v svojem programu namreč lepo število pesmi Ignacija Ote in tako si je avtor zaželel, da bi ta pomembni dogodek potekel prav v Škedju, med tamkajšnjimi pevkami in občinstvom. 23. junija bo ženski zbor nastopil v Kopru, kot gost tamkajšnjega moškega pevskega zbora »Ciril Kosmač«, 25. junija pa bo z izletom v Dobrovo zaključil letošnjo uspešno sezono. (N. L.)

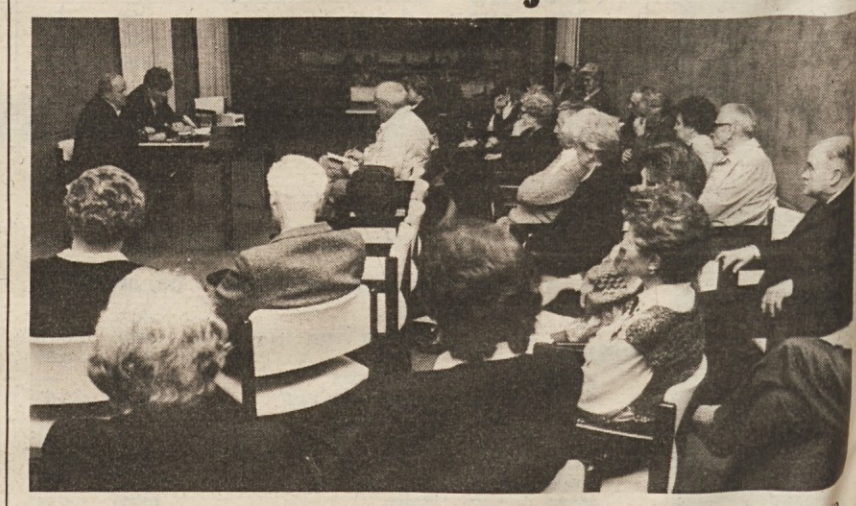
V soboto slovesen konec tečaja o novem kazenskem postopniku

V soboto, 10. junija, bo ob 9.30 v dvorani porotnega sodišča v sodni palači na Ul. Coroneo slovesnost ob zaključku študijskega tečaja o novem zakoniku kazenskega postopka. Tečaj je priredil Deželni zavod za poklicno usposabljanje v sodelovanju z Deželno kazensko zbornico.

Na sobotni svečanosti bodo najprej počastili spomin na odvetnike, ki so padli v eni izmed svetovnih vojn. Sledili bodo pozdravi predstavnikov oblasti, nato pa bodo o novem kazenskem postopniku — po štirih mesecih od njegovega vstopa v veljavo — govorili: senator in odvetnik Nereo Battello, dr. Sebastiano Cossu in prof. odv. Sergio Kostoris. Njihovim poročilom bo sledil poseg predsednika deželnega odbora Furlanije-Julijske krajine Adriana Bisuttija, slovesnost pa bo zaključil minister za pravosodje, prof. odv. Giuliano Vassalli.

V Društvu slovenskih izobražencev

Predstavitev dvojezičnega zbornika o 50-letnici smrti Lojzeta Bratuža

V ponedeljek so v Društvu slovenskih izobražencev predstavili zbornik ob 50-letnici smrti Lojzeta Bratuža. Predstavila sta ga odbornik goriške pokrajinske uprave Mirko Spazzapan in Rafko Dolhar, ki sta spregovorila o pomenu poblikacije, v kateri najdemo prispevke s simpozija o Lojzetu Bratužu, ki so ga priredili v Gorici ob 50-letnici njegove mučeniške smrti.

Na predstavitvi zbornika, ki ga je izdalo odborništvo za šolstvo Pokrajine Gorica, so poudarili, da pomeni smrt Lojzeta Bratuža simbol za vse antifašiste, slovenske in italijanske. Knjiga je namenjena vsem, predvsem pa šolski mladini, ki bi se morala seznaniti z nedavno preteklostjo, da bi znala ceniti osnovne vrednote demokracije in sožitja med različnimi narodi in ljudmi. V razpravi so poudarili, da je pomembno tudi to, da je v Gorici tak zbornik izšel pod pokroviteljstvom pokrajinske uprave. V tržaškem ozračju bi bilo kaj takega zelo težko.

Zbornik je dvojezičen, njegov naslov pa je »Lojze Bratuž po 50 letih«. V njem lahko beremo spise Mirka Spazzapana, Branka Marušiča, Luigija Tavana in Zorka Hareja, gre torej za osrednje prispevke na simpoziju o Bratužu. Nadalje sta v knjigi objavljena govora Albina Sirka in Silvina Poletta ob 50-letnici Bratuževe smrti. Knjiga prinaša tudi časopisne odmeve na slovesno proslavljanje obletnice Bratuževe smrti.

Na sliki (foto Križmančič) **predstavitev zbornika v DSI.**

Solidarnostna manifestacija na Goldonijevem trgu

Ostra in ogorčena obsodba režima ki nad študente pošilja tanke

Včeraj je bila na Goldonijevem trgu solidarnostna manifestacija s kitajskimi študenti, ki plačujejo s krvjo svojo veliko željo po demokraciji. Na trgu se je zbralo precejšnje število ljudi, predvsem mladih, čeprav bi bilo pričakovati večjo udeležbo.

Izstopala je skupina mladih Kitajcev, ki so v znak žalovanja nosili na prsih črn kartonček z belimi črkami kitajske abecede. Mladi Uang je novinarjem povedal, da je že štiri leta v Miramarskem centru za teoretsko fiziko, kjer končuje podiplomski študij. O dogodkih v domovini je izvedel iz televizijskih vesti. Ogorčeno obsoja to, kar se dogaja v Pekingu in drugih mestih. Žalosten je in zaskrbljen, čeprav ga bo življenjska pot peljala v ZDA. V Centru študira z njim še manjša skupinica študentov, ki so prišli na Goldonijev trg. Kitajski izobraženec je med drugim povedal, da so nad pekinške študente poslali vojake iz oddaljenih krajev, kot sta Mongolija in Mandžurija. Ti vojaki ne razumejo jezika pekinških prebivalcev, še več, med tako oddaljenimi ljudmi obstajajo stara nasprotja, ki segajo globoko v zgodovino. Vse to pa ne zmanjšuje grozote dejstva, da kitajski vojaki streljajo na svoje sonarodnjake in na vrstnike.

Na odru je množico nagovoril kitajski študent. Glas se mu je tresel od ganotja, ko je bral poziv, ki so ga poslali kitajski študenti pred pričetkom gladovne stavke. Poziv je bil krik po demokraciji, v njem je bilo veliko strahu. Študenti so predlagali dialog z vlado in zahtevali rehabilitacijo vseh tistih študentov, ki se borijo za demokracijo. Mladi so pravili, da se bojijo smrti in da so se odločili za težak korak, ker želijo demokratično Kitajsko. To željo plačujejo danes s krvjo.

Svoje ogorčenje in obsodbo kitajske vlade so izrekli tudi sindikati CGIL, CISL in UIL, predstavnica je po nagovoru kitajskega študenta prebrala izjavo, v kateri sindikati brezkompromisno obsojajo odločitev vlade, ki je poslala tanke nad neoborožene študente.

Pokol študentov je z enotno resolucijo obsodil tudi deželni svet Furlanije-Julijske krajine. Resolucijo so podpisali predstavniki vseh trinajstih skupin, ki so zastopane v tem najvišjem deželnem telesu.

Proti krvavi represiji so dvignila odločen glas krajevna tajništva strank, organizacije in posamezniki. Nepravično bi jih bilo naštevati, ker je glas proti temu, kar se dogaja na Kitajskem enoten in občuten, saj so daljave vse manjše, svet pa vedno bolj povezan v sklenjen in nedeljiv sistem odnosov.

Na sliki (foto Križmančič) **manifestacija na Goldonijevem trgu.**

Tudi dolinska KPI in deželna SSk proti nasilju

Tajnik Boris Kocjančič je v imenu dolinske sekcije KPI naslovil na župana Edvina Švaba pismo, v katerem ga poziva k skupni obsodbi zverinskega početja v Pekingu, kjer so »vladne sile brez pomisleka ukazale pokol večtisočere množice kitajskih državljanov, med katerimi je bilo največ študentov in mladine«. Nadalje mu predlaga skupen poziv italijanski vladi, naj prekine vse diplomatske stike z odgovornimi za genocid in predlaga, naj bi izrazili solidarnost kitajskemu ljudstvu z željo, da »spodi sedanjo vlado oziroma odgovorne za genocid, ki nimajo nič skupnega s socializmom.« Tudi deželno tajništvo Slovenske skupnosti v tiskovni noti odločno obsoja vojaško nasilje proti mirnim demonstrantom v Pekingu. Krvava represija, za katero se je odločilo tamkajšnje komunistično vodstvo — pravi SSk — ugaša še eno upanje in nas potrjuje v zvestobi vrednotam demokracije, strpnosti in miroljubnosti.

Volilno soočanje združenja ACLI

Kadar ni listarske publike se Camberju mudi drugam...

Združenje katoliških delavcev ACLI je včeraj popoldne priredilo javno soočenje tržaških katoliških kandidatov za evropski parlament. Vabilu so se odzvali zeleni Luciano Benini, neodvisni kandidat na listi KPI Luciano Ceschia in melonarski voditelj, neodvisni kandidat na listi PSI Giulio Chamber, medtem ko se je rektor krajevne univerze Paolo Fusarolli raje udeležil političnega zborovanja z ministrom za odnose s parlamentom Sergiom Matarello, ki je bilo na sporedu uro kaneje v bližnjem hotelu Savoia.

Združenje ACLI je že pred časom poslalo kandidatom vrsto vprašanj v zvezi z aktualnimi problemi, kot sta na primer razorožitev in nezaposlenost, ter v zvezi z vlogo Trsta v bodoči združeni Evropi, njihove odgovore pa smo slišali na včerajšnjem srečanju. Pobuda žal ni izpolnila vseh pričakovanj prirediteljev, ki so upali predvem v odkrito in živahno izmenjvo mnenj med Camberjem in Ceschio. Listarski prvak se je namreč uvodoma opravičil, da ima druge predvolilne obveznosti, precej na hitro in površno odgovoril na vprašanja in po približno četrturnem posegu zapustil dvorano. Občinstvo na Pomorski postaji očitno ni bilo njegova običajna publika, ki je od njega vajena demagoških gesel proti tako imenovanemu bilingvizmu in proti zaščiti slovenske narodnostne skupnosti. Značilno je, da so takoj po Camberju zapustili dvorano tudi nekateri njegovi pristaši.

Listarski voditelj se je omejil na zelo načelne in nejasne odgovore in se tokrat, kar predstavlja presenečenje, ni neposredno dotaknil vprašanja, ki mu najbolj leži pri srcu: bilingvizma in zaščite italijanstva Trsta. Govoril je le o neki več ali manj megleni nevarnosti, da manjšine na evropski ravni ne smejo na noben način ogrožati pravic večin. Ceschia pa je bil glede tega zelo jasen in natančen. Dejal je, da smo tudi pri nas, kot drugod po Evropi priče nevarnim pojavom nacionalizma, ki že mejijo na rasizem. »Po eni strani je Trst precej odprt za trgovinsko in blagovno izmenjavo s severnimi in vzhodnimi sosedi, po drugi pa noče priznati, da so tudi Slovenci polnopravni sestavni del te stvarnosti,« je podčrta Ceschia, ki je glede tega pohvalil pogumno politiko tržaške Cerkve. Treba je razbiti zidove nezaupanja in medsebojnega nepoznavanja ter ustvariti novo miselnost, spričo katere bo lahko Trst res zaživel kot sodobno evropsko mesto, čeprav ga danes še nekateri imajo za »zadnje oporišče pred slovansko nevarnostjo«.

Luciano Benini, eden od ustanoviteljev deželnega antimilitarističnega gibanja, ki kandidira na zeleni listi, pa je govoril predvsem o vprašanju boja za razorožitev in o vojaških služnostih v naši deželi. »Vsi so pozdravljali hvalevredno dejstvo, da je Sovjetska zveza skrčila svojo vojaško prisotnost na Madžarskem, nikomur pa ni prišlo na misel, da bi jasno zahteval vsaj delno krčenje ameriškega vojaškega potenciala v Italiji,« je polemično podčrtal Benini, ki je edini kandidat na listi smejočega se sonca iz naše dežele.

Volilna kampanja postaja medtem iz dneva v dan vse bolj živahna. Včeraj se je mudil v Trstu minister za odnose s prlamentom Mattarella, ki se je udeležil posveta Krščanske demokracije pod naslovom »S kom in kako v združeno Evropo«. Na zborovanju je govoril tudi rektor univerze in kandidat KD Paolo Fusarolli. Danes pa bo v našem mestu nosilec zelene liste Aleksander Langher, priljubljeni voditelj Južnotirolske alternativne liste in eden od političnih duš italijanskega in tudi evropskega zelenega gibanja. Langher se bo udeležil drevišnjega posveta o nenasilni in združeni Evropi, ki bo ob 20.30 v dvorani v Ulici San Lazzaro 5. Na srečanju bosta sodelovala tudi tržaški občinski svetovalec Maurizio Beckar in evropski kandidat Luciano Benini. (st)

Športna dejavnost na Tržaškem v rezultatih zanimive raziskave

Na sedežu pokrajinskega odbora CONI so včeraj predstavili raziskavo o značilnostih delovanja športnih organizacij in društev v tržaški pokrajini. O izredno zanimivi pobudi so spregovorili predstavniki Pokrajine, ki je študijo financirala, predstavniki družbe Proteo in raziskovalci inštituta SWG. Naj takoj pojasnimo, da je družba Proteo nastala pred kratkim in da povezuje skupino strokovnjakov, ki imajo skupne izkušnje na športnem področju. Njihov cilj je nuditi javnim ustanovam in športnim organizacijam sklop storitev, s katerimi bi tudi športna dejavnost pridobila tisti manadžerski utrip, ki je dandanes nujno potreben, da se vloženi trud prelevi v zaželene rezultate.

Od 335 evidentiranih društev jih je raziskava zajela 218, med njimi tudi precejšnje število slovenskih. Predsednik Pokrajine Crozzoli je poudaril, da je tovrstna raziskava edina v Italiji in da je pokrajinska uprava dala pobudo zanjo, ker bo z novo deželno zakonodajo imela nove pristojnosti na športnem področju, torej na področju, ki je tesno povezano z mladinskim. Toda preidimo k bolj konkretnim značilnostim študije, ki zajema kar tri debele knjige.

Njen bistveni cilj je bilo ugotavljanje razmer, v katerih delujejo športne organizacije, in pa potrebnih izboljšav, da bi postalo delovanje optimalno. S pomočjo dveh vprašalnikov in direktnega intervjuja z odgovornimi so raziskovalci za vsako društvo zabeležili njegove ekonomske značilnosti (finansiranje, sponsorizacije, davčne in računovodske razmere), organizacijsko in upravno strukturo (upravni odbor, vodstvo, odnosi z javnostjo), značilnosti tehničnega osebja (izkušenost, pripravljenost in izpopolnjevanje), področje, razširjenost in teritorialno razsežnost delovanja, skrb za zdravje športnikov, probleme v zvezi z objekti, posest športnih pripomočkov in drugih tehnično-znanstvenih naprav. Posebno poglavje je bilo namenjeno tudi odnosom med športnom in šolo.

Rezultati raziskave so kompleksni in zelo razčlenjeni, zato jih na včerajšnji tiskovni konferenci niso omenjali v podrobnostih. Predstavnik družbe Proteo Franco Del Campo pa je v svojem posegu poudaril predvsem nekaj bistvenih ugotovitev. Trst je med najbolj »športnimi« mesti v Italiji, saj je športna dejavnost razvita na skoraj vseh področjih in to zelo kapilarno. Ob tej pozitivni plati pa je omenil tudi senčno: večina športnih vodstev bi se odločila za bolj manadžerski pristop, denimo tako, da bi sama zgradila športne objekte in jih nato upravljala, vendar so vsa v isti sapi tudi prepričana, da sodi to v pristojnost javnih ustanov. Kot je poudaril Del Campo, gre torej za neke vrste provincializma, ki bi utegnil biti med krivci za razkorak med vloženim trudom tržaških športnih delavcev in altetov in med skromnimi rezultati.

Glede strokovne pripravljenosti je raziskava ugotovila, da so tehniki in trenerji dobro pripravljeni (kar 90 odstotkov se jih je strokovno usposobilo v okviru CONI). Zelo zadovoljiv je tudi podatek v zvezi s športno medicino: le dva odstotka zaobjetih društev ne deluje v skladu s pravili o zaščiti zdravja športnikov. Veliko manj razveseljivi pa so podatki o odnosih med šolo in društvi. Več kot dve tretjini društev sodi, da tega sodelovanja sploh ni, velika večina (82 odst.) pa je mnenja, da ni niti povezave med telesno vzgojo in izvenšolskim športnim udejstvovanjem učencev. Med težavami pri delovanju so društva v prvi vrsti naštela pomanjkanje športnih objektov, stisko pri iskanju novih atletov in probleme pri strokovnem usposabljanju tehnikov. Velike težave imajo tudi z birokratskimi zapleti. (nf)

Kmalu poletni urnik avtobusov

Konzorcijsko podjetje za prevoze ACT obvešča, da bo z zaključkom šolskega leta tako kot v preteklih letih stopil v veljavo poletni urnik avtobusov. Začel se bo 12. junija, končal pa 17. septembra letos, avtobusne zveze pa bodo medtem doživele nekaj manjših sprememb.

Tržaški karabinjerji zasačili organizirano tolpo ki je tihotapila čez mejo begunce iz tretjega sveta

Na slikah z leve: Marino Paoletti in Francesco Colja, aretirana v preteklih dneh, in včeraj aretirani Giorgio Barbaria, Mario Civida, Josip Martinčič, Theo Matas in Sandro Cardone

Tržaški karabinjerji so v borovem gozdiču pri Gradežu zajeli organizirano tolpo ljudi, ki je "tihotapila" čez mejo begunce iz raznih azijskih držav. Kot je znano iz številnih časopisnih zapisov in iz televizijskih reportaž, prihaja v Italijo vedno več ljudi iz držav tretjega in četrtega sveta. V razviti svet prihajajo po morju in po suhem, največ ilegalnih prehodov pa je prav gotovo v naših krajih.

Tržaški karabinjerji so že več mesecev pripravljali zasedo, da bi zasačili člane velike organizacije, ki so pomagali beguncem čez mejo. Končno jim je to tudi uspelo: aretirali so tri vodje tolpe, ki so skrbeli za dokaj zapleteno organizacijo ilegalnih vstopov v Italijo. Za zapahi so 32-letni ladijski kuhar Marino Paoletti, 47-letni lastnik manjšega gradbenega podjetja v Istri Francesco Colja in 48-letni Tržačan Benito Trento, ki je uslužbenec tovarne Snia-Viscosa FTA.

Poleg tega so karabinjerji včeraj aretirali in prijavili sodnim oblastem še pet drugih oseb, ki so delale v Rimu, Mestrah, Beogradu in Kopru. Že sam ta podatek jasno dokazuje mednarodni značaj kriminalne organizacije. V roke pravice so tako končali še 50-letni delavec iz Trsta Mario Civida, 25-letni kmet iz Pulja Theo Matas, 24-letni Tržačan Sandro Cardone, 43-letni tržaški trgovec Giorgio Barbaria in 43-letni Josip Martinčič iz Pulja. Vse so karabinjerji zasačili "na delu", saj so komaj izkrcali skupino 13 beguncev, ki so jih vkrcali v Izoli.

V skupini beguncev so bili možje in ženske iz Indije, Bangladeša, Šrilanke in s filipinskih otokov. Kot smo že zapisali, je bila pot beguncev zelo zapletena in po vsej verjetnosti tudi draga. Z begunci so v domovini navezali stike njihovi sonarodnjaki, ki živijo v Italiji. Po jasni domeni so begunci zapustili domači kraj in se z letalom peljali v kako vzhodno državo, največkrat v Bolgarijo. Od tu so se peljali do jugoslovansko-italijanske meje, kjer jih je čakal član organizacije in jih peljal čez mejo. Večkrat so begunci šli čez mejo peš, in to po skritih gozdnih poteh. Pogostokrat pa so revne fante in dekleta vkrcali na hitre gliserje in jih ponoči prepeljali iz kakega istrskega kraja v Mestre, ali pa v kak drugi bližnji kraj. Pot beguncev pa se tu ni končala. Peljali so jih v Rim, kjer je kriminalna organizacija poskrbela, da so pribežnike zaposlili. Seveda je šlo za delo na črno, skratka, možje so šli za natakarje, ženske pa za hišne pomočnice.

Kot je razvidno, je imela tolpa tihotapcev z ljudmi dokaj razvejano mrežo sodelavcev in prav gotovo je skupina, ki so jo zasačili v Gradežu, le del veliko širše organizacije. Karabinjerji preiskujejo tudi osebje nekaterih veleposlaništev držav tretjega sveta, saj so prav tu izdajali lažne dokumente, ki so pomagali beguncem, da so ostali v Italiji. Preiskava torej še ni zaključena, v vsej Italiji pa so doslej zasačili več kot 250 ljudi iz držav tretjega sveta, od katerih so mnogi imeli pri sebi tudi večje doze mamila.

Tržaški karabinjerji so se torej uspešno vključili v široko zasnovano akcijo, ki je obrodila dobre sadove. Prav gotovo pa ni zatrla v kali pojava, ki je vedno bolj množičen in tudi zaskrbljujoč. Ljudje iz tretjega sveta zapuščajo dom in revščino, da bi bolje živeli v razvitih državah. Italija je prav gotovo zelo vabljiva, na žalost pa se begunci po sili razmer srečajo z kriminalnimi organizacijami in se nanje naslonijo, saj drugega izhoda nimajo. Kmalu se znajdejo v senci krutega kriminalnega podzemlja in v kleščah neizprosnih izkoriščevalcev. Beg iz revščine se zaključi z novim trpljenjem, očitno pa je tudi to cena, ki jo morajo fantje in dekleta iz najbolj revnih držav plačati za kos grenkega kruha.

Za enkrat ni sledu o prisotnosti strupenih alg

Ker vse kaže, da se bo v Tržaškem zalivu (in v Severnem Jadranu nasploh) tudi letos ponovil pojav cvetenja alg, so se včeraj srečali v občinski palači predstavniki Občine Trst, Pokrajine Trst, Dežele, TKZE in Laboratorija za morsko biologijo. Namen minivrha je bil pogovor o vseh ukrepih, ki so potrebni za ugotavljanje pojava in še posebno za njegovo preprečevanje.

Zadovoljivo vest so na včerajšnjem srečanju sporočili strokovnjaki, ki so ugotovili, da v našem morju za enkrat ni sledu o prisotnosti strupenih alg. Da bi pojav bil vsekakor pod stalnim nadzorstvom, so se včeraj domenili, da bo s primernim merjenjem poskrbel za to Laboratorij za morsko biologijo, ki bo s KZE sklenil posebno konvencijo.

Pogreb dragega

Vladimira Kralja

bo danes, 7. t. m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost na pokopališče v Trebče.

Žalujoči svojci

Trebče, 7. junija 1989

SKD Primorec izreka iskreno sožalje svojemu predsedniku Brunu Kralju ob izgubi dragega očeta.

Bogata brošura ob 20-letnici poimenovanja kriške OŠ A. Sirk

»Osnovna šola v Križu uradno poimenovana po slikarju Albertu Sirku« - tako je 13. julija 1968 zapisal naš dnevnik in dodal, da so prošnjo za poimenovanje sestavili učitelji, predlog pa so odobrili prefektura, tržaški občinski odbor in pokrajinski šolski svet, ministrstvo za šolstvo pa je izdalo dovoljenje z noto štev. 3917. Kriška šola, je pisalo v članku, je bila tako prva šola, ki je dobila dekret o poimenovanju. »To nas zelo veseli in pričakujemo, da bodo tudi učitelji drugih slovenskih šol vložili zadevne prošnje,« je bil zaključek tega članka.

In prav 20. obletnice poimenovanja šole po uglednem domačinu, slikarju Albertu Sirku, so se učenci in učitelji spomnili z bogato prireditvijo, ki je bila preteklo soboto v Križu in na kateri so sodelovali otroci domačega vrtca, dijaki nižje srednje šole, dekliški pevski zbor Vesna in govorniki.

Ob tej priložnosti je izšla brošura, ki predstavlja nekak pregled dela kriške šole od njenih začetkov do danes. Na prvi strani je portret Alberta Sirka, nato pa še njegov življenjepis. Sledi članek o nastanku šole v Križu, o njenem razvoju in pomenu za rast in napredek vasi. Podatki segajo tja v leto 1804 in so vzeti iz starih virov, ki jih hrani tržaški državni arhiv. Po teh podatkih lahko ugotovimo, je rečeno v članku, da bi letos šola v Križu praznovala že 170-letnico delovanja. Iz istih virov je razvidno, da naj bi na šoli poučeval duhovnik Jakob Černe, ki bi bil tako verjetno tudi prvi kriški učitelj. V članku je tudi omenjen datum 2. november 1868, ko je bila z dekretom tržaškega magistrata slovenščina priznana za okoliške šole kot edini učni jezik, dvakrat tedensko pa je bil predviden pouk italijanščine.

V brošuri so navedeni tudi podatki o delovanju šole v času NOB. Po teh je bila slovenska šola v Križu ustanovljena meseca maja 1944, ustanovil jo je takratni Krajevni odbor; na šoli sta učila župnik Jožef Gracar in učiteljica Viktorija Viki. Sledijo nato članki s šolsko kroniko za leto 1946-47, s podatki o številu učencev od leta 1968-69 do 1988-89; trije intervjuji, ki so jih zapisali učenci četrtega in petega razreda. Pripravili so razgovore s tremi uglednimi domačini: Viktorjem Bogatcem, Viktorijo Kralj in Simeonom Švabom. Po nekaj prispevkih »Starši pripovedujejo« sledijo prispevki učencev, ki so v njih opisali svojo šolo, sošolce, učiteljice, slugo Gigija, svoje obiske na razstavah in botaničnem vrtu, stare navade in običaje v vasi, podatke o Križu, pa igre in igrišče svojih dedov in pradedov in še nekaj drugih spisov različne vsebine. V brošuri najdemo tudi lepo število pesmic, ki so jih spesnili otroci in govore o šoli, o raznih živalicah, o trgatvi, več ugank in še nekaj križank za kratek čas.

Učenci so svoje prispevke obogatili z risbami, v brošuri pa so tudi fotografije, ponatisi nekaterih člankov in dekretov. Med njimi je tudi ponatis fotografije s svečanosti ob 100-letnici šole v Križu, ko so na šolsko poslopje vzidali spominsko ploščo. Pod fotografijo je pripis, da je na svečanosti govoril Drago Pahor, takratni okrožni šolski nadzornik in referent za šolstvo Mestnega osvobodilnega sveta.

Brošura je res zelo bogata ter daje s svojo vsebino pravilen poudarek slovesnosti, s katero je šola počastila 20-letnico svojega poimenovanja. (N. L.)

gledališča

VERDI

Spomladanska simfonična sezona 1989 - Jutri, 8. t. m., ob 20.30 (red A) je na sporedu četrti koncert. Na programu so skladbe L. van Beethovna in S. Prokofjeva. Dirigent Tiziano SEVERINI.

Ponovitve v petek ob 20.30 (red B) in v soboto (red S).

kino

ARISTON - 18.45-22.15 **La vita é un lungo fiume tranquillo**, kom., Fr. 1988, r. Etienne Chatiliez.

EXCELSIOR - 17.30, 22.15 **New York stories**, r. Allen/Coppola/Scorsese, i. Woody Allen, Mia Farrow, □

EXCELSIOR AZZURRA - 17.45, 21.45 **La trappola di Venere**, r. Robert Van Ackeren, i. Myriem Rousel, Horst Guenther. □□

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 **Aquile d'attacco**, i. Louis Gossett jr.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 **Una vedova allegra ma non troppo**, i. Michelle Pfeiffer, Mathew Modine.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **Coscie bollenti**, r. Alex de Renzy, □□

NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 **Il libro della giungla**, prod. Walt Disney.

GRATTACIELO - 16.30, 22.00 **License to drive** (Licenza di guida).

MIGNON - 16.00, 22.15 **Oci ciornie**, dram., It. 1987, r. Nikita Michalkov, i. Marcello Mastroianni, Silvana Mangano.

EDEN - 16.00, 22.00 **Eccitazioni collettive bagnate**, porn. □□

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 **La scollatura**, i. Laura Conti, Abel Falk, □□

CAPITOL - 17.15, 22.00 **Rain man**, i. Dustin Hoffman, Tom Cruise.

LUMIERE FICE - 17.00, 22.15 **Sugar Baby**, dram., ZRN 1986, r. Percy Adlon, i. Marianne Sagerbrecht, Tony Berger.

ALCIONE - 16.00, 22.10 **Milagro**, dram., ZDA 1988, r. Robert Redford, i. Sonia Braga, Christopher Walken.

RADIO - 15.30, 21.30 **Sogni indecenti**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

mali oglasi

PRODAM nezazidljive parcele na Opčinah. Za informacije telefonirati na št. 214309.

PRODAM po zelo ugodni ceni kotel za ogrevanje "Vunderbus" 41.000 kal., gorilnik Riello, pumpo, termometer, rezervoar za 400 litrov, avtomatski, star dve leti v odličnem stanju. Tel. 44738 od 9. do 15. ure.

PRODAM staro vespo, letnik '64, brez registrske tablice, z dobrim motorjem in dvemi rezervnimi kolesi za 350.000 din. Tel. 229246.

27-LETNA univerzitetna študentka, materin jezik angleščina, z večletno izkušnjo poučevanja, nudi lekcije angleščine in nemščine. Tel. 310609 ob urah obedov.

MLADA GOSPA sprejme službo kot hišna pomočnica v Trstu ali na Opčinah. Tel. 828251.

OSMICA je odprta pri Coljevih v Samatorci št. 20.

PODARIM travo za košnjo na velikem travniku na Opčinah. Tel 214383.

29. MAJA se je v Bazovici izgubil psiček, svetlo rjave barve, ki sliši na ime Viski. Kdor ga je našel, naj telefonira na št. 226335.

koncerti

VERDI

V gledališču Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev za POLETNI FESTIVAL OPERETE 1989. Informacije dobite pri blagajni gledališča Verdi.

razne prireditve

Glasbena matica vabi na sledeče zaključne nastope: jutri, 8. junija, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah in v ponedeljek, 12. junija, ob ob 18. uri v slovenskem šolskem centru v Miljah in ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

Glasbena matica - Trst. Šolsko leto 1988/89. ZAKLJUČNE AKADEMIJE GOJENCEV ŠOLE GLASBENE MATICE. Evangeličansko-luteranska cerkev, Trg Panfili. V torek, 13. t. m., ob 20.30 VESNA ZUPPIN - klavirski recital. Na sporedu: J. S. Bach - F. Busoni, C. Debussy, E. Chabrier in F. Liszt. Vabljeni!

Glasbena zadruga Ars nova vabi na NORE ČETRTKE V KOPALIŠČU AUSONIA vsak četrtek, od jutri, 8. junija do 14. septembra od 21.30 do 2.30 v družbi plesne skupine Paradoxe. Na sporedu bodo nova tekmovanja z bogatimi nagradami, ob 24. uri pa bo vsak četrtek razsajal ansambel Happy day.

AO SPDT vabi svoje člane in prijatelje v petek, 9. t. m., na predavanje znanega slovenskega alpinista Silva Kara na temo PEKLENSKE STENE CERRA TORREJA. Predavanje, ki bo opremljeno z barvnimi diapozitivi bo v Kulturnem domu na Proseku ob 20.30. Karo bo prikazal svojo plezarijo po prvenstvenih smereh v vzhodni in južni steni tega patagonskega očaka. Vabljeni!

Mladinski odbor SKGZ prireja v soboto, 10. t. m., ob 17. uri v sinji dvorani hotela Savoia Excelsior TRST BLIZU ALI DALEČ V EVROPI. Naše mesto v Evropi narodov in skupnega gospodarstva. Ogledi in perspektive dveh kandidatov katoliškega izvora. Javna debata s Lucianom Ceschio in Giuliom Camberjem, mentor Boris Peric - predsednik MO SKGZ.

ŠD Mladina - baletni odsek priredi v nedeljo, 11. junija, v Domu A. Sirk v Križu ob 18. uri ZAKLJUČNI LETNI NASTOP. Ob tej priliki bo v foyerju doma otvoritev slikarske razstave Josipa (Pepija) Sigonija v soboto, 10. junija, ob 18. uri.

KD F. Prešeren iz Boljunca vabi na ZAKLJUČNI NASTOP PLESNE ŠOLE - standardni in latinskoameriški plesi ter navadni plesi, ki bo v petek, 9., in soboto, 10. t. m., ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

KD F. Venturini priredi ŠAGRO NA KRMENKI 10., 11. in 12. junija. V soboto, 10. t. m., ob 20. uri ples, v nedeljo, 11. t. m., ob 17. uri kulturni program, ob 20. uri ples in v ponedeljek, 12. t. m., ob 20. uri ples. Vse tri večere igra ansambel Pomlad. Delovali bodo dobro založeni kioski z jedmi na žaru in domačo kapljico.

KD Rdeča zvezda iz Saleža vabi na ogled filma POLETJE V ŠKOLJKI ŠT. 2 v petek, 9. junija, ob 20.30 v občinski knjižnici v Saležu.

čestitke

Pri Domju slavita danes 25. obletnico poroke ADRIANA in GENIO ZOBIN. Iskreno jima čestitajo in želijo še veliko skupnih srečnih let brat Dino, svakinja Sonja in nečakinja Tiziana z možem Davidom.

Danes praznuje 60. rojstni dan SREČKO KRIŽMANČIČ iz Trebč. Vse najboljše in da bi še dolgo skupaj pohajali mu kliče vesela družba s križarjenja.

TG Galerija

ŠPORTNA ŠOLA TRST SLOVENSKI KLUB

Naša šola nekoč in danes

Likovni izdelki učencev slovenskih šol iz Trsta in Milj

Otvoritev razstave v TK Galeriji v Ul. sv. Frančiška ***jutri, 8. junija, ob 18.30.***

Okrogla miza o problemih upadanja števila učencev, bodočnosti slovenskih šol in naše prisotnosti v zamejstvu

BOJAN PAVLETIČ
PAVEL FONDA
PAVEL ŠTRAJN

Gregorčičeva dvorana ***jutri, 8. junija, ob 19.30.***

včeraj - danes

Danes, SREDA, 7. junija 1989

BOGOMIL

Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.51 - Dolžina dneva 15.35 - Luna vzide ob 8.37 in zatone ob 0.12.

Jutri, ČETRTEK, 8. junija 1989

SVETIN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,8 stopinje, zračni tlak 1008,5 mb pada, veter 10 km na uro vzhodni, vlaga 45-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 20 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Joy Lupano, Andrea Maniero, Marta Casarin, Gabriele Ardetti, Alberto Dell'Agnolo.

UMRLI SO: 78-letni Alberto Cardone, 71-letna Anna Sossi, 91-letna Margherita Contento, 81-letna Anita Valla vd. De Fecondo, 62-letni Vinicio Ferrarin, 89-letni Giorgio Toffoli, 66-letni Ponziano Crevatin, 87-letna Maria Abriani, 76-letni Bruno Delini, 66-letni Stellio Bontempo, 84-letna Lidia Sacchi, 76-letni Antonio Fucci, 72-letni Antonio Spallini.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 5., do sobote, 10. junija 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), MILJE - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA - (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Trg Cavana 1, Trg Giotti 1, MILJE - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA - (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Giotti 1, Trg Cavana 1, MILJE - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA - (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razna obvestila

Smučarski odsek SPDT vabi člane in vse ljubitelje smučanja na sestanek za obnovitev organizacijske strukture odseka, ki bo jutri, 8. t. m., ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani. Dnevni red sestanka predvideva poročilo referenta za smučanje in predloge za novo organizacijsko strukturo, razpravo, izvolitev novega vodstva odseka, predloge za sezono 1989-90 (rekreacija in tekmovanja) ter razno.

9. Mladinski raziskovalni tabor Rezija 89 od 21. avgusta do 2. septembra. Prireditelji: Društvo mladih raziskovalcev, Društvo slovenskih naravoslovcev in tehnikov Tone Penko, odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici in Slovenski raziskovalni inštitut vabijo na tabor. Prijave mladih raziskovalcev sprejemajo: Narodna in študijska knjižnica Trst, Ul. sv. Frančiška 20, od 9. do 19. ure, Slovenska ljudska knjižnica D. Feigel, Gorica, Križna ul. 3, od 13. do 17. ure, Slovenski raziskovalni inštitut, Trst, Ul. Gallina 5, od 8. do 16. ure ter Odsek za zgodovino pri NŠK, Trst, Ul. Petronio, ob 8. do 13. ure.

Zveza slovenskih kulturnih društev obvešča starše, ki so se z otroki prijavili za ogled lutkovne igre ŽOGICE MAROGICE, ki bo v soboto, 10. t. m., ob 16. uri v Lutkovnem gledališču v Ljubljani, da je odhod avtobusa predviden za 14. uro na mejnem prehodu pri Fernetičih (na italijanski strani).

šolske vesti

Ob 10-letnici poimenovanja šole Franceta Bevka z Opčin vabijo učenci in učitelji vse bivše učitelje, učence in prijatelje K ZAKLJUČNI PRIREDITVI, ki bo v soboto, 10. junija, ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

V nedeljo, 11. t. m., bo v nabrežinskem občinskem otroškem vrtcu razstava ročnih del. Urnik od 9.30 do 12. ure ter od 15. do 18. ure. Vabljeni!

GLASBENA MATICA TRST

Šolsko leto 1988/89

Zaključne akademije gojencev šole Glasbene matice

Evangeličansko-luteranska cerkev Trg Panfili

Danes, 7. junija 1989, ob 20.30

RAFFAELLA PETRONIO, DAVID ŽERJAL, violina
MARKO ŠTOKA, klarinet
SAMO MIOT, MARTINA OZBIČ, METKA ZERIAL, flavta
MAX ČERNIGOJ, JORDAN PISANI, kitara
FRANCESCO FURLANICH, KRISTJAN JAKOMIN, MARKO ŠTOKA, ERIKA PELICON, ALESSANDRO SAMEC, ERIK SANCIN, MAGDA TOMSIČ, harmonika
IRINA PEROSA, TANJA STERNAD, kljunasta flavta
MARKO OZBIČ, TAMARA RAŽEM, ALJOŠA STARC, MOJCA ŠIŠKOVIČ, klavirska spremljava

Vabljeni

razstave

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8 - bodo jutri, 8. t. m., ob 18. uri odprli razstavo SPACAL 1989.

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - je še jutri odprta retrospektivna razstava švedskega likovnika KARLA NORDSTRÖMA. Urnik: 10.30-13.00 in 16.30-19.30, ob praznikih: 11.00-13.00.

V galeriji Tribbio razstavlja do 9. junija Livio ROSIGNANO.

V foyerju Doma A. Sirk v Križu bo v soboto, 10. t. m., ob 18. uri odprtje slikarske razstave JOSIPA (PEPIJA) SIDONIJA. Urnik: v soboto, od 18. do 20. ure, v nedeljo, od 10. do 13. ure ter od 16. do 20. ure, v ponedeljek, torek in sredo, od 17. do 19. ure.

Na srednji šoli Ivan Cankar v Trstu je odprta mednarodna razstava EXLIBRISOV. Urnik od 9. do 13. ure.

prispevki

Ob 1. obletnici smrti ljubljene mame Kristine Zahar - Sedmak darujeta hčeri Danila in Darinka 30.000 lir za Sklad M. Čuk in 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Ninija Košuto darujeta Luciana in Ančko Tence 15.000 lir ter Eda Indri 10.000 lir za obnovo bolnice Franje.

Namesto cvetja na grob Francke Malalan daruje Edi z družino 20.000 lir za ŠZ Sloga.

Namesto cvetja na grob očeta Ivana Čača daruje Nna Stopar 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na dragega očeta Stanka daruje Silvano Čuk 50.000 lir za MPZ Primorec - Tabor.

Vesela družba izletnikov v Budimpešti daruje 80.000 lir za MPZ Primorec - Tabor.

V spomin na dragega očeta Stanka daruje Silvano Čuk 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Marije Senize daruje družina Ban 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Mitjo ob 18. rojstnem dnevu daruje Ivanka Lenissa 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

Ob 30-letnici smrti in v spomin na brata Klavdija daruje Luciano Štoka 50.000 lir za obnovo bolnice Franje.

Namesto cvetja na grob Zdenke Sulčič darujeta Ada in Meira 20.000 lir za ŠD Vesna.

Za obnovo bolnice Franja so darovali 22.000 lir učenci in učiteljica III. razreda osnovne šole J. Ribičič: Zorka, Giulia, Saša, Karin, Mitja, Jana, Fjona, Caterina, Daniel in Norči.

GLASBENA MATICA TRST

Šolsko leto 1988/89

Zaključne akademije gojencev šole Glasbene matice

Evangeličansko-luteranska cerkev Trg Panfili

V petek, 9. junija 1989 ob 20.30

klavirski večer

Luisa Antoni, Paolo Biancuzzi, David Bogatec, Tjaša Bogatec, Sara Brezigar, Jana Drasič, Maja Grgič, Ivan Milič, Marjetica Možina, Veronika Pertot, Jana Radovič, Tamara Ražem, Marko Sancin, Eva Zafran

Vabljeni

izleti

Od vrha Učke do Moščeniške Drage. V nedeljo, 11. junija, prireja društvo naravoslovcev in tehnikov "Tone Penko" strokovno vodeno ekskurzijo, posvečeno ogledu flore in vegetacije z vrha Učke (1.396 m) do morja. Odhod izpred sodnijske palače v Trstu ob 8. uri, oz. izpred menjalnice na jugoslovanski strani na Pesku ob 8.45. Prevoz z lastnimi sredstvi. Udeležence prosimo, da se predhodno prijavijo na tel. št. 327154 ali 413025 vsak dan med 14. in 15. uro, kjer bodo dobili vse potrebne informacije tudi v zvezi s prevozom.

SPDT prireja v dneh od 26. avgusta do 2. septembra tradicionalni enotedenski pohod v hribe, tokrat v DOLOMITE BRENTE. Vpisovanje na sedežu ZSŠDI (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad., tel. 767304) ob uradnih urah. Vse informacije pri Angelu Kermecu (tel. 44016).

SPDT prireja v nedeljo, 11. t. m., avtobusni izlet v Železno Kaplo na Koroškem ob priliki srečanja obmejnih planinskih društev. Izlet vodi Lojze Abram. Vpisovanja na ZSŠDI (tel. 767304). Pojasnila daje tudi Vojka Pertot (tel. 766239). Odhod s Trga Ulpiano ob 6.30.

SPDT prireja v nedeljo, 25. t. m., avtobusni izlet na Poldanjšnjo špico in v Žabnice, kjer bosta proslavi 85-letnice društva. Izlet vodi Vojko Slavec. Vpisovanje je na ZSŠDI (tel. 767304). Prostori v avtobusu so omejeni. Odhod avtobusa s Trga Ulpiano ob 6.30.

SKD Vigred iz Šempolaja prireja v soboto, 24. t. m. IZLET NA BRIONE. Informacije in vpisovanja pri Franki Škrk, tel. 200150 in Armiti Kante, tel. 201102.

Primorski dnevnik in ZSKD vabita zamejske Slovence na SREČANJE V MOJI DEŽELI, ki bo v Dolenjskih Toplicah v nedeljo, 2. julija. Program izleta: v soboto, 1. julija zjutraj odhod avtobusov v Ljubljano. Prosto za ogled tradicionalne Kmečke ohceti. V popoldanskih urah odhod v Dolenjske Toplice, namestitev v hotele ter slavnostna večerja; v nedeljo, 2. julija, po zajtrku odhod na prizorišče prireditve Srečanje v moji deželi s slavnostno otvoritvijo ter kulturno - zabavnim programom. Kosilo ali piknik (odvisno od vremena), popoldne ples. V poznih popoldanskih urah odhod v Dolenjskih Toplic s prihodom v Trst okrog 20.30. Cena izleta 73.000 lir. Vpisovanje v: Križu - Dom A. Sirk od 17. ure dalje, na Opčinah, Prosvetni dom, od 16. ure dalje, v Dolini - Gostilna pri studencu, v Nabrežini - Knjigarna Terčon in v Trstu - Potovalni urad Aurora - Ul. Milano 20. Vpisovanje se zaključi 10. junija 1989.

Društvo slovenskih upokojencev obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet preko Predila v Bovec, skozi Kranjsko goro, na Beld in k Močilniku pri Vrhniki v sredo, 14. t. m., ob 7. uri izpred Deželne palače na Trgu Oberdan.

Vabimo vas na otvoritev gostinskega lokala

«SNACK BAR EUROPA»

po domače **«Pri Šklausu»**

Narodna ul. 65 - OPČINE

danes

sreda, 7. junija, od 18. ure dalje

menjalnica

5. 6. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1419,500	1400.—
Nemška marka	725,960	723,50
Francoski frank	213,850	212.—
Holandski florint	644,100	641.—
Belgijski frank	34,643	34,10
Funt šterling	2249,000	2235.—
Irski šterling	1940,100	1915.—
Danska krona	186,330	183.—
Grška drahma	8,455	8.—
Kanadski dolar	1177,100	1160.—
Japonski jen	10,026	9,60
Švicarski frank	837,000	836.—
Avstrijski šiling	103,060	102,60
Norveška krona	200,370	198.—
Švedska krona	214,550	212,50
Portugalski eskudo	8,718	8,20
Španska peseta	11,388	11.—
Avstralski dolar	1072,900	1030.—
Jugoslov. dinar	—	0,09
ECU	1504,250	—

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Mitični Bob Dylan prihaja v Italijo

Po daljši ameriški turneji prihaja 48-letni Bob Dylan v Italijo, da bi nastopal od 19. do 22. junija v milanskem Palatrussardiju, rimski Palači dela in nato še v športnih palačah v Cavi dei Tirreni ter v Livornu. Vstopnic, ki bodo stale 30.000 lir, je na razpolago še 7000 za Rim in 8000 za Milan.

Zdi se, da se Dylan vrača k svojim koreninam z nekoliko bolj »zbranimi« koncerti in starimi hiti. Spremljajo ga mladi glasbeniki - kitarist G. E. Smith, bobnar Cristopher Parker in basist Anthony Garnier. Posebni gost turneje po Italiji bo Edie Brickell s skupino The New Bohemians. Mlada Edie je zaslovela pred kratkim z albumom Smooting Rubber Bands at the Stars, ki se je že povzpel na vrh vseh lestvic.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Različni pogledi na različnost

V zadnjih letih se je italijansko družbeno dogajanje zaznavneje kot prej rožnato obarvalo. Ženska prisotnost na vseh področjih je opaznejša, kar včasih pomeni, da je številčnost privedla tudi do večjega vpliva žensk. Nastopanje žensk v javnosti pa nikakor ne poteka samo po eni poti, nasprotno, ob tem vprašanju so se prav v ženskih vrstah razvnele številne in precej polemične razprave.

Na zelo različno tolmačenje o primernih načinih za uveljavitev *ženske specifike* v sodobni družbi sta nas na primer opozorili dve srečanji, ki sta bili v prejšnjih dneh v Trstu. Gre za povsem različni pobudi: srečanje italijanskih podjetnic je bilo zastavljeno zelo obširno, saj je med drugim trajalo več dni, medtem ko so se predstavnice zelenih srečale na nekajurni razpravi.

Vendar tokrat dolžina srečanja ni merodajna pri ocenjevanju pomena posamezne pobude. Iz strogo ženskega kota je odločilnega pomena zasnova srečanj. Članice združenja AIDDA (Associazione imprenditrici e donne dirigenti d'azienda) so se odločile, da večji del srečanja posvetijo vprašanjem znanosti kot vodilu napredka.

Iz vseh vidikov bolj intimno je bilo srečanje pristašic gibanja zelenih, ki je imelo sicer zaznaven volilni pečat. Petkova okrogla miza, ki so jo prirediteljice preimenovale kar v *roza-zeleno srečanje*, je bila osredotočena na temo *različnosti*. Že s tem so organizatorke jasno povedale, da *ženski različnosti* pripisujejo velik pomen.

Če je torej za podjetnice, ki jih vsekakor označuje in tudi odlikuje uspešnost na delovnem mestu, bistvenega pomena vključevanje žensk v najpomembnejše družbene tokove, je za zelene važnejše naglaševanje različnosti med spoloma s tem, da *ženskim različnostim* pripisujejo poseben pomen. To je seveda predvsem vezano na stoletno odrekanje ženskam statusa polnopravne ter celovite osebnosti ter na zaničevanje vrednot in lastnosti, ki naj bi bile pretežno ženske.

Udeleženke nedavnega srečanja italijanskih podjetnic

Povedati je seveda treba, da si organizatorke tako enega kot drugega srečanja sploh niso postavljale vprašanja vzporejanja pobud ter morebitnih primerjav. Ene kot druge so želele v skladu z lastnimi prepričanji in hotenji prirediti *najprimernejšo* pobudo. Zelo očitno dejstvo pa je, da njihovi pogledi o vlogi ter o načinu uveljavljanja žensk ne sovpadajo.

Mogoče bi bilo pretirano trditi, da se stališča povsem bijejo. Res pa je tudi, da je teza o nuji uveljavitve žensk ne glede na zahtevano ceno že zdavnaj potonila. Po drugi strani v ženskem, včasih zelo pisanem taboru, še vedno vlada večja pripravljenost na sodelovanje, ko gre za uveljavitev ženskih zahtev.

Skorajda vzporedno z večplastnim in zelo različno zasnovanim sodelovanjem med organiziranimi ženskami ter tudi med posameznicami, se prepletajo razprave o načinih javnega nastopanja žensk. Zelo grobo bi jih lahko ločili v načine, ki izhajajo iz *ženske narave* ter v načine, preko katerih se ženske uspešno vključujejo v pomembne tokove družbenega dogajanja. Razumljivo je, da včasih poti kreneta vštric, na primer v politični areni, bolj pogosto pa se popolnoma križata.

Kje je pravzaprav bistvena razlika med obema tezama, ki se navadno bolj kot v teoriji kaže v vsakodnevni praksi? Za uspešne in sila konkretne podjetnice je pomembno, da ženske nikoli ne pozabijo na določene vrednote in lastnosti, ki so jih od vselej pripisovali ženskam; medtem ko je na primer za roza-zelene ženske izhodišče uveljavitev vrednot, ki jih na kratko imenujemo kar ženska specifičnost, šele preko teh ali na osnovi teh se lahko uveljavi tudi ženska. Pragmatiki bi razsodili, da so podjetnice stvarne, ker vedo, da je treba za vsak rezultat nekaj plačati, medtem ko so v našem primeru *roza-zelene* idealistične zagnanke. V dobi pragmatizma ter uspešnosti kot absolutne vrednote je zmaga na strani tistih, ki se lahko pohvalijo z zelo opaznimi, dasi večkrat samo površinskimi rezultati.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.15 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nad.: Santa Barbara
10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci
10.20 175. obletnica karabinjerjev
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Via Teulada 66
13.30 Dnevnik
14.00 Tribuna: Evropa jutri
14.10 Nanizanka: Stazione di servizio
14.40 Evropske pravljice
15.00 Odprta šola
15.30 72. giro - 18. etapa
17.00 Koncert godbe karabinjerjev
17.55 Danes v parlamentu
18.05 30 let naše zgodovine
19.05 Nad.: Santa Barbara
19.30 Rubrika o knjigah
19.40 Almanah in dnevnik
20.30 TV film: Scarlatto e nero (r. Jerry London, i. Gregory Peck, Christopher Plummer, 1. del)
22.05 Dnevnik, Tribuna
23.15 Filmske novosti
23.20 Šport: atletika
0.20 Dnevnik - danes v parlamentu
0.35 Rubrika: Mezzanotte e dintorni
0.50 Jadranje

RAI 2

6.35 Aktualno: Prva izdaja
8.30 Rubrika o zdravju
9.00 Film: Racconti d'estate (kom., It. 1958, r.G.Franciolini, i.M.Morgan)
10.30 Risanke
10.55 Rubrika: Trentatrè
11.05 Božanska komedija
11.35 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, nato Mezzogiorno é...
13.00 Dnevnik in Diogenes
14.00 Nad.: Quando si ama
14.45 Dnevnik
15.00 Kviz: Argento e oro
16.55 Iz parlamenta, vesti, Evropska tribuna
17.10 Aktualno: Lepa Italija, 17.35 L'ago della bilancia, nato dnevnik
18.45 Nan.: Moonlighting
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport
20.30 Film: Francis contro la camorra (kom., ZDA 1953, r. Arthur Lubin, i. Donald O'Connor)
22.00 Dnevnik
22.10 International DOC club
23.00 Dnevnik
23.25 Obzorja: Incredibile
0.25 Film: I migliori anni della nostra vita (dram., r. W. Wyler, 2. del)

RAI 3

11.00 Tenis: Turnir Roland Gorros (prenos iz Pariza)
14.00 Deželne vesti
14.30 Šport: tenis - turnir Roland Garros (prenos iz Pariza)
18.45 Športna oddaja: Derby (urednik Aldo Biscardi), nato vreme
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Evropska volilna tribuna
20.15 Kolesarstvo: Girosera (povzetki in komentar)
20.30 Film: Rapina al treno postale (krim., VB 1967, r. Peter Yates, i Stanley Baker, Joanna Petter, James Booth)
22.20 Dnevnik - nocoj
22.25 Aktualno: Fluff - proces televiziji (vodi Andrea Barbato, sodelujejo Anna Maria Mori, Franco Alunni in Antonella Seratoni)
23.55 Variete: Blob. Di tutto di più (urednika Enrico Ghezzi in Mario Giusti)
0.05 Nočni dnevnik
0.15 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti

RTV Ljubljana 1

16.40 Video strani
16.50 Poletna noč (pon.), vmes nadaljevanka Onassis (2. del) in nanizanka Nenavadne zgodbe (1. del)
18.00 Video strani
18.05 Dnevnik
18.10 Izobraževalna oddaja: Pred izbiro poklica - Poklici v proizvodnji usnjenih izdelkov
18.40 Spored za otroke in mlade: ZBIS - Lučka Regrat (Gregor Strniša), 18.55 lutkovna serija Robin in Rozi - Nov začetek (1. odd.)
19.05 Risanka, TV Okno
19.20 Dobro je vedeti
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Ciklus kanadskega filma: Brezglavo (dram., Kan. 1988, r. Lea Pool, i. Matthias Habich, Johanne-Marie Tremblay)
21.40 Video strani
21.45 Dnevnik
22.00 Poletna noč, vmes nadaljevanka Onassis (3. del) in nanizanka Hooperman (i. John Ritter, Barbara Boson, Sydney Walsh, 1. del)

TV Koper

9.00 Turnir Roland Garros, vmes (ob 13.30, 16.00 in 18.50) TVD Novice
19.00 Odprta meja

Danes v Odprti meji:
TRST — Shod sindikalnih organizacij ob dogodkih na Kitajskem
TRST — Podatki o onesnaženju Jadrana
VIDEM — Razplet položaja v tovarni Cogolo
TRST — ACLI in kandidati za evropske volitve
TRST — V SK o Kosovu
TRST — Razstava Rosignana
VIDEM — Podelitev zlatih orlov športnikom

19.30 TVD Stičišče
20.00 Nogomet: prijateljska tekma, Danska-Anglija
21.50 TVD Novice
22.00 Sportime magazine
22.15 72. giro - 18. etapa
22.45 Turnir Roland Garros

RTV Ljubljana 2

18.30 Studio Maribor
19.30 Dnevnik, 20.05 Žarišče
20.35 Antologija slovenske violinske glasbe (8. odd.)
21.05 Svet poroča

CANALE 5

8.30 Nanizanka: Una famiglia americana
9.30 Nanizanka: Peyton Place
10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 16.00 Webster - Andare in fondo, 16.30 Il mio amico Ricky
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!
19.00 Kviza: Il gioco dei nove (vodi Raimondo Vianello), 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro)
20.30 Film: Il gigante (dram., ZDA 1956, r. George Stevens, i. Rock Hudson, Elizabeth Taylor, 2. del)
22.30 Nanizanka: Top Secret - L'informatore
23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate
1.00 Rubrika: Première
1.05 Nanizanke: Baretta - Amici per la morte, 2.00 Mannix, 2.55 SWAT

RETE 4

7.50 Nanizanki: Lou Grant, 8.40 Switch
9.40 Film: Follie del secolo (kom., It. 1939, r. Amleto Palermi)
11.20 Aktualno: Ob evropskih volitvah
11.30 Nanizanki: Petrocelli, 12.30 Agente Pepper
13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani
16.45 Nanizanka: California
17.45 Nadaljevanka: Febbre d'amore
18.30 Nan.: General Hospital, 19.30 I Jefferson
20.00 Aktualnosti: Dentro la notizia
20.25 Aktualno: Europeando
20.35 Film: L'investigatore Marlowe (krim., ZDA 1969, r. Paul Bogart, i. James Garner, Rita Moreno)
22.25 Dosje: La guerra che cambiò il mondo
22.55 Aktualno: Ob evropskih volitvah
23.55 Nanizanki: Vegas, 0.55 Missione impossibile

ITALIA 1

7.00 Risanke
8.15 Nan.: Strega per amore - Dov'è il genio, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Hardcastle and McCormick, 11.00 L'uomo dai sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan
13.00 Otroška oddaja
14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter
15.00 Variete: Smile
15.30 Deejay Television
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo - L'imprevedibile sig. French, 18.30 Supercar - Il camaleonte, 19.30 Happy Days - Prova di coraggio
20.00 Risanka: D'Artagnan
20.30 Nanizanke: Chiara e gli altri, 21.30 I Robinson, 22.00 Denise, 22.30 Starsky & Hutch
23.30 Rubrika o ribolovu
24.00 Aktualno: Première
0.05 Nanizanke: Taxi, 0.35 Giudice di notte - Mezzanotte di fuoco, 1.05 Kung-fu

ODEON

8.00 Nad.: Signore e padrone, 9.00 Marcia nuziale
9.30 Nanizanka: Le spie, nato filmske novosti
10.45 Nad.: Signore e padrone, 11.45 Marcia nuziale
12.15 Nan.: Good times
12.45 Filmske novosti
13.00 Otroški variete: Sugar
14.00 Nanizanka: Rituals
14.30 Nadaljevanki: Maria, 15.30 Colorina
16.30 Sugar in risanke
19.00 Filmske novosti
19.30 Rubrika: Beyond 2000
20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills
20.30 Film: Dillinger (krim., ZDA 1973, r. John Milius, i. Warren Oates, Ben Johnson)
22.45 Film: Piazza pulita (dram., ZDA 1972, r. Luigi Vanzi, i. Adolfo Celi)

TMC

11.00 Nan.: Daniel Boone
12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio
12.45 Ogledalo življenja
13.30 Vesti: TMC News
14.00 Športne vesti
14.30 Glas. odd.: Clip Clip
15.00 Turnir Roland Garros
18.00 Aktualno: Tv donna
19.15 Ogledalo življenja
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Tutti i mercoledì (kom., ZDA 1966, r. Robert Ellis Miller, i. Jane Fonda, Jason Robards)
22.30 Vesti
22.45 Nogomet: Danska-VB
0.30 Šport: Turnir Roland Garros, 72. giro

TELEFRIULI

11.30 Nan.: Matt e Jenny
12.00 Rubrike: Il salotto di Franca, 12.30 Deželna rubrika, 13.30 Rubrika o kolesarstvu
14.30 Music box
17.30 Nad.: Michele Strogoff, 18.00 Dama de Rosa
18.55 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Dokumentarec
20.30 Nanizanka: Justice
21.30 Glasbena oddaja: Sei corde
22.30 Morski športi
23.00 Nadaljevanka: Delitti in una stanza chiusa
24.00 Dnevnik, dražba, vesti

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledarček; 7.40 Pravljica; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 9.00 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beležka; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Moja šola radiestezije in bioterapije; 12.40 Tekmovanje Seghizzi; 13.20 Glasba po željah, Na goriškem valu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Govorimo o glasbi; 15.00 Roman: Moj brat svetnik (1. del); 15.25 Neopravičena ura; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Literarne podobe: Čemu toliko junaštva?; 18.20 Glasbeni listi; 19.00 Zaključek.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Instrumenti; 9.05 Matineja; 11.05 S poti po domovini; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Čestitke; 14.02 Mehurčki; 14.20 Glasbena mladina; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Jazz; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Koncert za besede - Mlada leta; 20.25 Pihalni kvintet RTV; 21.05 S knjižnega trga; 21.30 Operna literatura; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nokturno.

RADIO KOPER
(slovenski program)

13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska in kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Od enih do treh in pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, Aktualna tema; 18.00 Naših 40 let; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Lj.

RADIO KOPER
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.40 Dobro jutro, otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Pripovedujejo...; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Najlepših sedem; 10.35 Družinsko vesolje; 11.00 Srečanja; 11.30 Superpass; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Neposredno; 14.00 Kompasovi napotki; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Popoldne; 15.45 Koncert; 16.00 Puzzle; 16.33 Šola, otroštvo, vzgoja; 17.00 Bubbling; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba; 16.30 Klepet ob glasbi; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Prenos tekme Jadran-San Lazzaro; 22.00 Ostali Trst, nato Nočni spored.

Govor o nadaljnjih perspektivah razvoja industrije

Občina Vileš pripravljena sprejeti odprtje novih industrijskih obratov

Podpredsednik deželne uprave in odbornik za načrtovanje Gianfranco Carbone ter deželni odbornik za zdravstvo Brancati sta se v Gorici srečala s tukajšnjimi upravitelji, da bi razpravljali o možnosti industrijskega razvoja in specifično o ponudbi Občine Vileš za razširitev tamkajšnje industrijske cone. Srečanja so se udeležili župani Občin Gorica Scarano, Tržič Demarchi, Krmin Nunin, Romans Bolzan, Vileš Burgnich, pokrajinski tajniki sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL ter direktor Združenja malih industrijcev.

Župan iz Vileša je uvodoma pojasnil, da razpolaga tamkajšnja občina s primernim zemljiščem za razširitev industrijske cone. Gre za dovolj obsežno površino, ki ni primerna za obdelovanje in je večinoma že v lasti Občine. S to ponudbo bi lahko sprejeli v Vilešu nove gospodarske pobude, ki jih zaradi nasičenosti drugih industrijskih con ni mogoče uresničiti drugje.

Brancati je podprl ta predlog in ga označil kot priložnost, ki je ne gre zamuditi. Z odprtjem nove industrijske cone, je menil, bo mogoče konkretno ugoditi zahtevam po odprtju novih industrijskih dejavnosti, ob spoštovanju veljavnih predpisov in zahtev prebivalstva.

Carbone je bil nekoliko previdnejši. Dejal je, da je pred vsako dokončno odločitvijo treba preveriti, kakšni so nameni pokrajinske uprave, ki je v sodelovanju s Trgovinsko zbornico pristojna za gospodarsko načrtovanje na teritoriju. Odprtje industrijske cone torej ne more biti samostojna izbira Občine Vileš, pač pa jo je treba vključiti v program načrtovanja na teritoriju.

Sindikati so zavzeli enotno stališče, da ponudbe vsekakor ni mogoče zavrniti. Kljub kritičnosti zaradi pomanjkanja primernega industrijskega programiranja, se z njo odpirajo nove zaposlitvene možnosti. Tudi drugi župani so izrekli povoljna mnenja, čeprav z nekaterimi pomisleki. Tržiški župan Demarchi je opozoril na industrijsko cono v Tržiču in potrebo, da Dežela dodeli zadostna sredstva za njen razvoj. Scarano je postavil nekaj predlogov, ki jih je nato Carbone povzel v svojih zaključkih: gre za možnost, da bi en sam konzorcij upravljal industrijski coni v Gorici ter Vilešu in sosednjih občinah, za potrebo po sodelovanju s pokrajinsko upravo in za izbiro, ki naj prepreči odpiranje večjih komercialnih središč v industrijskih conah. Brancati je napovedal, da bo že v kratkem sklical ponovno srečanje, na katero bodo povabili tudi predstavnike Pokrajine in Trgovinske zbornice.

Levica na Goriškem obsoja zatiranje kitajske pomladi

Posoška federacija KPI je včeraj v uradnem sporočilu izrekla gnev in obsodbo zaradi strahovitega pokola, s katerim je kitajska vlada zatrla zahtevo neoboroženih študentov, delavcev in prebivalcev po demokraciji in svobodi. Politična slepota in oholost kitajskih voditeljev, je napisano v sporočilu, sta tuji italijanskim komunistom, ki imajo povsem drugačno vizijo odnosov med vladajočimi in ljudstvom. KPI zato izreka solidarnost študentom v boju in vsemu kitajskemu ljudstvu.

Pred tržiško ladjedelnico je bila včeraj protestna manifestacija delavcev, ki so jo priredile sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL. Giuliano Bon je poudaril odločno obsodbo pokolov in izrekel vso podporo italijanskega delavskega gibanja kitajskemu ljudstvu v boju za svobodo in demokracijo. Pri tem gre omeniti, da je večina delavcev izžvižgala predstavnika Uilm Giacoma Ioana. Zveza Uilm je izstopila iz tovarniškega sveta ladjedelnice in prav včeraj objavila imena članov svojega sindikalnega predstavništva, delavci drugih dveh zvez pa so ostro obsodili to dejanje, ki po njihovem mnenju razbija sindikalno enotnost.

Pokrajinski odbor VZPI-ANPI je z brzojavko pristopil k včerajšnji manifestaciji tržiških delavcev. V njej je rečeno, da pristopa kot nosilec idealov svobode, demokracije, človeške in mednarodne solidarnosti, ki so bili značilni za osvobodilni boj in za katere se danes borijo kitajski študentje, delavci in ljudstvo. VZPI izreka zato občuteno in bratsko solidarnost kitajskemu ljudstvu ter žrtvam gnusnih pokolov. Obenem odločno in ogorčeno protestira proti vladi, ki je s tako grozljivim zločinom dokazala, da ni vredna svojega naroda.

Včeraj dopoldne je komunistična mladina priredila v Tržiču sit-in v podporo kitajskim študentom.

KULTURNI DOM GORICA

Danes, 7. junija, ob 18.30
v mali dvorani KULTURNEGA DOMA
v GORICI

Predavanje na temo

Kulture in narodnosti Furlanije-Julijske krajine za Evropo v letih '90

Sodeluje: **LUCIANO CESCHIA**

VABLJENI!

Odbornik Bratuž pojasnjuje zakaj je glasoval po svoje

Občinski odbornik Andrej Bratuž v posebnem pismu pojasnjuje njegovo zadržanje na zadnji seji občinskega sveta. Pismo objavljamo v celoti.

"Pred dnevi so časopisi objavili tiskovno poročilo goriškega pokrajinskega tajništva Slovenske skupnosti v zvezi z upepeljevalnikom. V zadnjem odstavku lahko med drugim beremo sledeče: "Medtem ko je dr. Paulin to zadržanje (s svojim vzdržanjem na seji občinskega sveta, op. pis.) tudi doseldno izvedel, je dr. Bratuž šel svojo pot, ne meneč se za stališča svoje stranke...".

Pri tem se mi zdi nujno potrebno zapisati nekaj besed v pojasnilo, ki lahko bolj objektivno prikažejo celotno zadevo. Moj glas za sklep o prilagoditvi upepeljevalnika ustreznim zakonskim določilom s prošnjo za zadevno posojilo izhaja iz jasno določenih stališč. Naj tu le spomnim na sklepe goriškega pokrajinskega sveta SSk letošnjo zgodnjo pomlad, ko je stranka sklenila, da počaka na tehnične odgovore dežel ustanove za onesnaženje CRIA in šele nato izvede morebitne korake, med katerimi zahteva po zaprtju upepeljevalnika. Medtem je odgovor prišel in ni pokazal na nevarno stopnjo onesnaženja, s čimer je bila zadeva zaenkrat pri kraju. To še ne pomeni, da bi bili SSk oz. njeni izvoljeni predstavniki za ohranitev upepeljevalnika. Vse zahteve, tako na pokrajinski kot na občinski ravni so šle predvsem za tem, da bi prišlo do novega pokrajinskega upepeljevalnika in to na drugem neobljudenem področju. Jasno pa je, da med tem časom ni moglo priti kar do nenadnega zaprtja obstoječega. Prav zato pa je nujna potreba po njegovi ureditvi v skladu s prej omenjenimi zakonskimi določili, da se v bistvu zmanjša, če že ne popolnoma odpravi njegova morebitna škodljivost. In v tem duhu je bil tudi moj glas v občinskem svetu. Vsako drugačno tolmačenje ne odgovarja resnici!"

Andrej Bratuž
obč. odbornik

Usklajevanja ni

Danes popoldne so napovedane seje treh pomembnih ustanov. Ob 16. uri bo zasedal pokrajinski svet, ob istem času je napovedana tudi seja na Trgovinski zbornici, ob 18.30 pa bo seja goriškega občinskega sveta. Res, da tudi v preteklosti usklajevanje dejavnosti treh ustanov ni bilo najboljše, vendar tri seje naenkrat so le preveč. Še zlasti če upoštevamo, da so nekateri občinski svetovalci tudi člani pokrajinskega sveta in razširjenega odbora Trgovinske zbornice.

Dva tisoč občanov podpisalo za zaprtje upepeljevalnika

Odločnejšo potezo za zaprtje upepeljevalnika so te dni naredili tudi člani štandreškega odbora. V ponedeljek so naslovnikom: goriškemu prefektu, predsedniku deželne vlade, predsedniku pokrajine, predsedniku goriške KZE in goriškemu županu Scaranu, poslali peticijo, ki jo je podpisalo 654 občanov. Peticija zahteva spremembo deželnih predpisov glede upepeljevalnikov in izbiro druge lokacije za goriško pokrajino, čimprejšnjo izgradnjo nove naprave za uničevanje odpadkov, zaprtje obstoječega upepeljevalnika, čim bo zgrajena nova naprava, stalno in sistematično izvajanje nadzorstva nad onesnaževanjem.

Peticiji štandreškega odbora se bo že jutri pridružila peticija sovodenjskega odbora s preko 1400 podpisi, od katerih jih je preko polovice bilo zbranih v Gorici.

Medtem vlada upravičeno, zanimanje za mnenje, ki ga bo izrekel sodni izvedenec, ki ga je imenoval pretor Lia z namenom, da ugotovi utemeljenost ovadbe, ki jo je januarja letos vložil sovodenjski odbor. Inž. Ermanno Annovi je včeraj prisegel, tako kot predvideva postopnik. Ni znano, kdaj bo pričel z ogledom in ugotavljanjem, niti koliko časa ima na razpolago za sestavo poročila. Zvedeli smo tudi, da je družba SASPI imenovala svojega izvedenca. To je prof. Lorenzo Cassitti z milnaske univerze. Goriška občina menda ne namerava imenovati svojega izvedenca.

Upepeljevalnik utegne spet razgreti ozračje na nocojšnji seji občinskega sveta v Gorici.

Štiriurna stavka na mestnih avtobusih

Uslužbenci občinskega podjetja v Gorici, zaposleni na področju javnih mestnih prevozov, so za danes napovedali štiriurno stavko od 10. do 14. ure. Stavkali bodo tudi v petek, prav tako od 10. do 14. ure ter v ponedeljek.

Razlogov za protestno stavko je več, kakor izhaja iz poročila za tisk. Na prvem mestu opozarjajo na neustrezno število zaposlenih v tem sektorju, nato na številna vprašanja prometne ureditve in končno ureditev garaže in postaje za vzdrževanje avtobusov.

šolske vesti

Osnovna šola v Štandrežu prireja zaključno šolsko prireditev jutri ob 20.30 v župnijskem domu Antona Gregorčiča v Štandrežu.

Zaključna šolska prireditev OŠ A. Gradnik v Števerjanu bo v petek, 9. t. m., ob 14.30. Vabljeni starši in prijatelji.

V Kulturnem domu

Pogovor z L. Ceschio o manjšinah v Evropi

Luciano Ceschia, glavni urednik časopisa Alto Adige in nekdanji vodja tržaškega Il Piccolo, bo danes ob 18.30 gost goriškega Kulturnega doma. Na povabilo upravnega odbora doma bo italijanski novinar govoril na temo »Kulture in narodnosti Furlanije-Julijske krajine za Evropo v letih devetdeset«.

Glavni urednik južnotirolskega časopisa je dober poznavalec stvarnosti narodnostnih skupnosti, saj se je v zadnjih letih neposredno soočal s to problematiko, najprej v Trstu, sedaj pa v Bocnu.

Uvodno besedo na večeru bo imel Darko Bratina.

koncerti

V Kulturnem domu v Novi Gorici bo drevi ob 20. uri nastopil Umetniški ansambel JLA. Na koncertu sodelujejo tudi solisti beograjske opere in estradni umetniki. Koncert je izven abonmaja.

razna obvestila

KD Danica na Vrhu vabi nocoj ob 20.30 na sejo odbora društva v kulturnem in športnem središču Danica.

KD Jezero vabi nocoj ob 20.30 na predavanje o biološkem kmetijstvu. Predaval bo dipl. kmetijski inženir Gabrijel Seljak. Predvanje bo na sedežu društva.

Glasbena matica - podružnica Doberdob in **godba na pihala Kras iz Doberdoba** prirejata skupno produkcijo učencev v petek, 9. junija, ob 20.30 v dvorani KD Jezero v Doberdobu.

V knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici bo jutri ob 18. uri v oddelku za mladino in odrasle pogovor z Miranom Košuto o njegovem knjižnem prvencu Rapsodija v treh stavkih. Pogovor bo vodila prof. Marija Mercina. Hkrati bodo odprli razstavo o 40-letnem delovanju novogoriške knjižnice.

SPD Gorica obvešča, da bo avtobus v nedeljo odpeljal ob 7. uri s Korna in 7.10 iz Štandreža. Priporoča se točnost.

Danes praznujejo 175. obletnico ustanovitve

Enoletni obračun karabinjerjev

Karabinjerji bodo danes praznovali svoj praznik ob 175-letnici ustanovitve prve karabinjerske enote. Slovesnost bo ob 10. uri v vojašnici na Tržaški ulici.

Ob tej priložnosti je poveljstvo goriške skupine objavilo obračun delovanja v zadnjem letu, točneje v obdobju od 5. junija lani pa do 31. maja letos. Iz številk o delovanju karabinjerjev, tako proti raznim oblikam kriminala kot za varnost na cesti je mogoče ugotoviti, da je bilo njihovo delo v zadnjem letu zelo obsežno, četudi niso imeli opravka s hujšimi zločinskimi dogodki.

Skupno so karabinjerji v goriški pokrajini raziskovali 1.437 kaznivih dejanj. Med temi ni bilo umorov, niti primerov izsiljevanja, pač pa sta bila dva ropa in cela vrsta tatvin, ki so jih našteli kar 927. Izsledili so storilce enega ropa in 135 tatvin. Aretirali so 64 ljudi, 574 pa so jih prijavili zaradi raznih prekrškov. Nadaljnjih 12 ljudi so aretirali po nalogu sodne oblasti. Poleg tega so karabinjerji izsledili za več kot 426 milijonov lir vrednosti ukradenega blaga, zaplenili so 62 kosov raznovrstnega orožja in 187 nabojev.

Poglavje zase je represija trgovanja z mamili. V upoštevanem obdobju so zaradi kaznivih dejanj v zvezi z mamili aretirali 10 ljudi, drugih 19 so prijavili sodni oblasti, imena 90 uživalcev mamil pa so posredovali pristojnim zdravstvenim službam. Skupno so lani goriški karabinjerji zaplenili 718 gramov raznih mamil.

Posegov v zvezi s prometnimi nesrečami in drugih posegov v pomoč avtomobilistom v težavah je bilo skupaj1.127. Prometnih nesreč je bilo 910, od teh kar 28 s smrtnimi žrtvami in 406 z ranjenci. Pomembna je tudi de-

javnost za preprečevanje nesreč z nadzorstvom na cestah. Karabinjerji so ugotovili in kaznovali z globami več kot 15 tisoč 500 prometnih prekrškov. Skupno so z globami unovčili skoraj 350 milijonov lir.

Nemalo dela so imele tudi pomorske enote, ki so v zadnjih dvanajstih mesecih posegle v 563 primerih. Obračun dopolnjuje še skoraj 1.500 posegov pri prenosu dragocenosti. V izvrševanju službenih nalog sta lani bila ranjena dva karabinjerja.

Kar zadeva pomembnejše uspehe v lanskem delovanju, navaja poveljstvo goriške skupine predvsem dva. Januarja letos so izsledili in prijavili skupino štirih tržaških mladeničev, ki so zagrešili vrsto tatvin in povzročili škodo na pretvornikih petih zasebnih radijskih postaj. Skupino so izsledili karabinjerji iz Martinščine v sodelovanju z goriškimi in tržaškimi kolegi, potem ko so mladeniči ukradli nekaj elektronskih naprav z anten na Vrhu. Karabinjerji so tudi vrnili lastnikom radijskih postaj ukradene aparature v vrednosti skoraj 100 milijonov lir.

Druga pomembna preiskava, pri kateri so sodelovali goriški karabinjerji, je februarja omogočila uspeh v boju proti prekupčevanju z mamili. Potem ko so v Londonu tamkajšnje oblasti aretirale 48-letnega Goričana Gianfranca Russa zaradi posesti 4 kilogramov kokaina, so karabinjerji nato odkrili njegove zveze v Italiji in zaplenili nadaljnjih 11 kilogramov kokaina ter aretirali 4 osebe.

Oproščen profesor ki je zagovarjal Rdeče brigade

Na porotnem sodišču v Trstu so včeraj povsem oprostili 48-letnega profesorja Alfreda Celdinija iz Gorice, Ul. Galilei 8, ki je bil obtožen, da je zagovarjal teroristična dejanja Rdečih brigad. Celdini je 20. septembra 1986, ko je še poučeval zgodovino in filozofijo na klasičnem liceju Dante v Gorici, v razredu dejal, da so se brigadisti zavzemali za demokratično revolucijo in da je za vsako revolucijo potrebno nasilje. Zaradi tega so ga suspendirali in nato kazensko premestili v Pordenon, včeraj pa se je moral zagovarjati še pred sodniki.

Zadeva se je na sodišču zanj iztekla bolje kot v odnosu do šolskih oblasti. Sodniki so namreč upoštevali mnenje kasacijskega sodišča, da je za kaznivo dejanje potrebno vsaj prigovarjanje k izvajanju kaznivih dejanj. Tega v Celdinijevem primeru ni bilo, pač pa je profesor zgolj izražal svoje mnenje, kar je po Ustavi vsakemu državljanu zajamčena pravica.

Preiskava o tatvinah

Karabinjerji in policija še niso zabeležili pomembnih novosti v preiskavi o vrsti tatvin, do katerih je prišlo v Gorici v soboto in nedeljo ponoči. Poleg vloma v skladišče gostilne Pri luni so tatovi vlomili še v urade sedeža KZE, kjer so iz jeklene blagajne odnesli 8 milijonov lir, v dve stanovanji - Greti Mrakic v Ul. Balilla so odnesli bančni knjižici in zlatnino v vrednosti 6 milijonov, druž. Padovani v Ul. Garzarolli 63 pa samo nekaj oblačil - ter v avto Borisa Carmela v Ul. Faiti. V tem primeru kot pri poskusu kraje pri bencinski črpalki v Ul. Diacono je vrednost plena neznatna, lastnika pa sta vseeno utrpela nekaj škode.

kino

Gorica

CORSO Danes zaprto. Jutri 18.00-22.00 »Fantasmi da legare«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VERDI 18.00-22.00 »L'alieno«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Dinamici incontri«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 »Il piccolo principe«. Odrska predstava za dijake srednjih šol.

EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica

SOČA 18.00-20.15 »Najboljša učiteljica«.

ŠEMPETER 18.00 in 20.30 »Deževni človek«.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Provvidenti - Travnik 34 - tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Antonio - Ul. Romana 147 - tel. 40497.

Berite
»Novi Matajur«

Arhitekt Marko Hreščak o svojih umetniških poteh

Od gradbenih projektov do slikarstva

Prihodnji četrtek, 15. junija, bo razstavljal v Tržaški knjigarni Marko Hreščak. Marko je sicer priznan arhitekt, a mu je slikanje več kot konjiček - to je ljubezen, ki ga spremlja že od šole dalje in se ji z veseljem predaja, če mu le čas dopušča. Marko je tudi arhitekt, ki je prejel na internem anketnem natečaju za izdelavo idejnih projektov za športno-rekreacijski center na stadionu "1. maj" v Trstu, prvo nagrado.

»Projekt sva z arh. Verjanom Markežičem poimenovala "Homo ludens". O njem ne bi rad veliko govoril, ker gre za vprašanje, o katerem morajo najprej povedati svoje športni krogi, odgovorne oblasti, pa seveda tudi naša javnost. Sam si samo želim, da bi prišlo čimprej do njegove uresničitve, kar bi bilo v korist našemu športu pa tudi samemu Trstu.«

Od dneva, ko je bilo v Primorskem dnevniku objavljeno tiskovno sporočilo Odbora za gradnjo športno-rekreacijskega centra, je Marko prejel veliko voščil, vabil za sodelovanje, pa še vabilo Združenja arhitektov dežele FJK, da objavi v njegovi reviji tri svoja dela.

»Najbolj me veseli to, da sem prejel nagrado v svojem rojstnem mestu. Star pregovor sicer pravi "Nemo propheta in patria". Že sem mislil, da bo ta pregovor za vedno veljal tudi zame. Vse šole sem namreč opravil v Trstu, fakulteto za arhitekturo v Benetkah; imel sem, kot mlad študent, v našem mestu tudi nekaj razstav. Toda skoraj vse, kar sem napravil na področju arhitekture, sem lahko izvedel v glavnem v raznih afriških državah, nekaj let pa tudi v Saudski Arabiji. Te države tretjega sveta, ki so sicer nerazvite, dajejo vendarle mlademu ustvarjalcu dovolj možnosti, da lahko svoje načrte uresniči, čeprav je tudi tam konkurenca že zelo velika, da se lahko uveljavi na primer arhitekt le če ima dovolj izvirnih in bogatih zamisli.«

Marko Hreščak je torej dobršen del svojega življenja preživel na Slonokoščeni obali, v Senegalu in Nigeriji. V teh državah ni samo projektiral razne pomembne stavbe, kot na primer dve stolpnici za "Afriško banko za nerazvite dežele" v Abidjanu, temveč je bil tudi profesor na tamkajšnji univerzi, kjer je uredil poseben eksperimentalni center, v katerem so izvedli poskuse za uporabo lokalnih materialov, kot na primer bambusa, pri raznih konstrukcijah. Dve leti je bil nato v Saudski Arabiji. Pokazal nam je vrsto fotografij in maket o stavbah, ki jih je tam med svojim bivanjem projektiral. Gre za stavbe, ki niso samo razkošne in lepe, temveč dajejo arhitektu veliko ustvarjalnih možnosti.

»Seveda bi takšnih načrtov ne mogel uresničiti v Evropi, še manj tu pri nas. Zato mi ni žal let, ki sem jih tam preživel, saj so mi nudila možnost, da sem svoje znanje obogatil in doživel tudi uresničitev številnih svojih načrtov in projektov.«

Sedaj živi Marko zopet v Trstu, v stanovanju prepolnih spominov in predmetov iz dežel, v katerih je živel in delal. »Delček teh sem prikazal na razstavi afriške arhitekture in kulture na tržaški in drugih univerzah.«

»Tisto, ko pravijo, da človek ne more več pozabiti Afrike, če je v njej preživel vsaj delček svojega življenja, je

Posnetek objekta, Hreščakovega dela v Abidjanu

povsem resnično. Rad sem se vrnil v svoj rojstni kraj, toda "mal d'Africa", me še večkrat daje.«

Pri tem se je Marko na primer spomnil na znanega italijanskega pisatelja Moravio, s katerim je preživel več potovanj. Omenil nam je, da je dvakrat počez in podolgo prepotoval Saharo, govoril nam je o stavbah, ki jih je načrtoval in ki so danes v okras marsikateremu afriškemu in arabskemu mestu, o življenju in navadah ter običajih, ki postanejo sčasoma tudi navade vseh, ki tam živijo.

»Vesel sem, da se bom someščanom lahko predstavil z razstavo svojih slik. Včasih je arhitekt močno frustriran, ker mora življenje gledati in spremljati le s svinčnikom, radirko in papirjem v roki. Zato išče v slikanju še tretjo dimenzijo. Ta je pri mojih slikah izražena v rezih in v spojitvah raznih materialov, kot je na primer baker, ki ga sam povezujem z rezi. Pri tem delu se sprostim; tu začne delati moja fantazija, a ne skozi svinčnike, temveč skozi čopiče in rezila.«

Ko smo tako brskali po spominih, je Marko omenil tudi svojega profesorja Avgusta Černigoja. »Lepi spomini me vežejo nanj. Bil je eden tistih, ki je mlade razumel in znal izvabiti iz njih skrite talente.« Pokazal nam je fotografijo, na kateri sta s prof. Černigojem pred spominskim obeležjem, posvečenim pisatelju Josipu Ribičiču, ki je tudi Markovo delo, postavljeno v istoimenski šoli pri Sv. Jakobu.

Lepo je, če se lahko tržaški Slovenci pohvalimo s takšnim arhitektom, kot je Marko, lepo je, da ga bomo spoznali tudi kot slikarja.

NEVA LUKEŠ

Lep in nevsakdanji večer s kontrabasistom Grillom

Na drugem koncertu letošnje sezone Trieste Prima je prejšnjo soboto, 3. junija, nastopil kontrabasist Fernando Grillo. Organizator - združenje Chromas - je tudi tokrat nudil izjemno doživetje ob originalni osebnosti, ki izstopa na področju sodobne glasbe po reinterpretaciji odnosa med instrumentom in instrumentistom.

Sadovi ustaljene sodobne glasbene tradicije zaživijo tako v aktualnem obnavljanju. Fernando Grillo se je na primer v prvi skladbi večera, svoji Itesi (1972), zavrtel s kontrabasom za 360 stopinj, medtem ko je "iskal" na najnižjem zvoku glasbila njegove različne harmonične nianse - na kontrabasu je vizualno in zvočno reinterpretiral Stockhausovo lekcijo o zvoku v prostoru. Zelo blizu provokacijam šestdesetih let je bila zaključna skladba, njegova Gstüss (1974), ko položi instrument na tla, se usede nanj, in ga po magičnih obredno simetričnih kretnjah zabode z lokom. Vendar gre tu Fernandu Grillu predvsem za psihično razbremenitev iz sužnosti do glasbila (mogoče z malenkostno ironijo), s katerim zažene že v začetni Itesi pravi spopad - tako lahko tudi ideološko pretolmačimo trenutek, ko Grillo zaplete lok v strune, da glasbilo mukoma zaječi.

Skladatelj Grillo se iživlja tudi na globokem poznavanju instrumenta. Že omenjena Itesi (1972) in najnovejša skladba večera, Arcana (1988) izpričujeta bogastvo tehničnih prijemov, kjer se kontrabas oglaša v vseh svojih zvočnih možnostih. Grillo lahko tako izstopa po svoji umetnosti popolnega nadzorstva nad zvokom in potrjuje svoje zasluge pri interpetaciji sodobne glasbe, za kar je bil nagrajen v Rotterdamu (1975) in Darmstadtu (1976).

Njegove "zvočne strukture" se gibljejo večinoma v visokih legah na harmonskih tonih, rezultat pa so arhane harmonije, združene s poudarjenim iskanjem gravitacijskih podlag v zvočnem predalu. To opazimo v Arcani, zlasti pa v Soror Mystica (1979), kjer Grillo spremlja mistično melodično linijo z "univerzalnim" osnovnim tonom.

Med svojimi skladbami je Grillo predstavil druge tri avtorje. Stockhausen je v svoji Awake 7. VII. 70 popolnoma opustil "običajni" zvok kontrabasa in se posvetil igri zvokov v tremolu, ki ne gre nikoli čez mezzoforte in se zaključi v neslišnosti. Skladbo se da res vključiti v Stockhausovo meditativno obdobje po titanskih prijemih šestdesetih let. Meditativno vzdušje ustvarja tudi Klaus Huber v svoji Ein Hauch Von Unzeit (1985), kjer se zvoki kontrabasa oglašajo kot vzdihi iz druge časovne dimenzije. Iannis Xenakis pa gradi svojo Therapas (1975) na enem samem elementu: glisandu, ki se dviga in končuje v državljanskem ritmičnem utripu.

Navdušeni publiki je Grillo priskrbel še dodatek. Predstavil je svojo Taiaces (1984) in še enkrat spremenil svoj kontrabas v generator, iz katerega lahko izvabi kakršenkoli zvok.

Drevi ob 20.30 bo naslednji koncert tega hvalevrednega ciklusa. Aleš Kacjan, Katerina Gariup, Patrizia Punis, Neva Merlak, Elisabetta Buffulini in Aleksander Rojc bodo izvajali Gentilejeve, Sofianopulove, Vidalijeve, Viozzijeve in Gelmettijeve skladbe.

CORRADO ROJAC

Uspela revija mladih kitaristov

Združenje "Produzione musica" je pod pokroviteljstvom tržaške občine pripravilo prvo revijo mladih kitaristov, njen prvi gost pa je bil v soboto zvečer v Luteranski cerkvi na Trgu Panfili mladi srbski kitarist Uroš Dojčinović iz Beograda. Mojster je v uradnem delu sporeda predstavil nekak antološki pregled jugoslovanske literature za kitaro od renesanse do danes tako v kronološkem kot slogovnem oziru. Tako smo za uvod poslušali v Dojčinovićevi transkripciji skladbo bosanskega renesančnega avtorja Franciscusa Bossinensisa iz cikla "Iskanja" (Ricercare) št. 23 v A-duru, pisanega za lutnjo, predhodnika klasične kitare, potem pa dve polonezi hrvaškega avtorja Ivana Padovca iz prvih desetletij prejšnjega stoletja, ko je kitara že prišla v veljavo kot družabni in folklorni inštrument, v dvajsetem stoletju pa presegla ljubiteljski značaj in postala eminentno profesionalno glasbilo. Iz tega sklopa smo poslušali skladbo slovenskega kitarista, koncertanta in pedagoga Stanka Preka "Nocturno", "Vojvodinsko suito", in "Makedonsko rapsodijo" vojvodinskega avtorja Jovana Jovičića, skladbo "Tamnogorje" črnogorskega avtorja Miograda Čupića, "Andante largo" in "Nocturno" hrvaškega avtorja Slavka Fumića ter The Old-City suito v E-duru in Petrovaradinsko suito Uroša Dojčinovića.

Uroš Dojčinović je pokazal, da je v kitarskem muziciranju dosegel visoko mojstrstvo. S suverenim obvladanjem prstne tehnike obeh rok mu kitara poje v najrazličnejših zvočnih odtenkih, od skrajno mehkih do briljantno živahnih, zvok strun je (z redkimi trenutki največjih težavnostnih stopenj) vedno čist, jasen, kot na primer v Prekovem in Fumićevem Nocturnu, ko se obarva z romantično milino, ali pa sočno barvit v nacionalno motivno in ritmično zasnovnih suitah in rapsodijah, v katerih se s prefinjenim podajanjem vrstijo znane melodije iz ljudskega melosa.

In če je bil mladi umetnik v uradnem delu svojega programa kljub pestri motiviki skladb še nekako klasično stilno zadržan v demonstriranju koncertantne profesionalnosti, se je v dodatkih njegovo muziciranje sprostilo v vsej vehementni bohotnosti, barvitosti in ritmičnosti v izvajanju Španskega plesa, Ruske suite, Plesa Morov in nazadnje še v eni od Villa Lobosovih kitarskih mojstrovin.

Skoraj neverjetno, kakšne in koliko najrazličnejših zvočnih efektov zna mojster izzvabiti iz kitare, kako lahkotno je poigravanje njegovih prstov po strunah, kako izvablja melodijo samo s prsti leve roke na način nekakšnega pizzicata ali kako se mu zvok kitare spremeni v imitacijo bisernic na primer v Ruski suiti ali v lastni Petrovaradinski suiti.

Škoda le, da je tako vrhunskemu muziciranju na kitaro prisostvovala le peščica ljubiteljev, koncertantu v čast in priznanje pa je, da se je kljub temu na navdušeno ploskanje s simpatičnostjo velikodušno odzval s svojimi virtuoznimi dodatki izven sporeda.

j. k.

Livio Rosignano v galeriji Tribbio

Brezizhoden pogled in osamelost človeka

V sicer številni srenji veljavnejših tržaških likovnih mojstrov zavzema Livio Rosignano eno najvidnejših mest. Izhaja iz tiste ožje skupine mladih mojstrov, ki so se kmalu po drugi svetovni vojni začeli obetavno predstavljati v tržaških razstaviščih posamič ali skupinsko. Iz tega moremo sklepati, da spada v starejšo generacijo tržaških umetnikov.

Livio Rosignano je bolj malo rinil v širši svet, zato pa velja za zelo marljivega in solidnega tržaškega ustvarjalca, o čemer pričajo njegove redne samostojne razstave. Po poldrugem letu se sedaj ponovno predstavlja tržaškemu občinstvu v središčni galeriji Il Tribbio, ki jo je v soboto napolnil s kakimi dvajsetimi povsem novimi deli, izključno olji.

Če smo rekli, da je Rosignano marljiv delavec, to še ne pomeni, da veliko ustvari, ker je Rosignano soliden mojster, ki ne išče cenenih uspehov. Še več, ne sledi nobenim novotarijam, ki jih v današnjem likovnem svetu ni malo. K temu bomo dodali še eno njegovo posebnost, ki jo imamo za vrlino. Njegova motivika je nekako motivika siromaštva, vendar ne toliko materialnega, pač pa duševnega, rekli bi celo duhovnega. Rosignano je izredno občutljiv človek. Današnjega sveta ne gleda le z očmi, rekli bi, da ne gleda njegove površine, ki se kaže tudi v svojem bližču potrošništva. Nasprotno, opazuje ali bolje zaznava ga z drugimi čutili in zato je njegova vizija bodočnosti nekako žalostna, celo brezizhodna. Od tod njegova mračnost okolja, od tod njegova osamelost človeka, od tod na primer tudi dejstvo, da v njegovih delih ne bomo nikjer opazili mladega človeka, kaj šele otroka. Morda več kot to posplošeno označevanje njegove vsebinskosti nam bo povedal kratek opis nekaterih njegovih sedaj razstavljenih del.

Rosignanova umetnost se izraža predvsem v zaprtem ambientu in v človeku v njem. Na vsej razstavi ima le dve pokrajini in obe sta bili posneti v mračnem jesenskem vzdušju. Vsa ostala dela je posnel ali si jih vsaj zamislil v kavarni Tommaseo, preden so jo obnovili, v kavarni Firence, ki bi jo komaj spoznali, v kaki neznani gostilnici ali celo beznici ali pa v svojem ateljeju. V poslednjo motiviko spada na primer veliko olje, na katerem se vidi platno na stojalu, pripravljena osnova za novo delo, vaza s čopiči in še marsikaj. In sredi vsega tega je on sam z rokami v žepu, kot bi mu pojenjala ustvarjalna sila, s katero je prišel v svojo delavnico, da bi kaj ustvaril. Nekako moreče vpliva na človeka na primer motiv, kjer v mrakobnem lokalu, v katerem prevladuje rjav odtenek, sedi pri mizici starejša ženska. Mojster je njen obraz močno osvetlil, verjetno zato, da se v obrazu še bolj opazi potrtost. In spet smo v veliki kavarni. Dolga vrsta praznih mizic, na koncu lokala v eni in drugi smeri pa sedita dva gosta, seveda vsak zase. Sicer pa ni nikakršna novost, da je danes človek pogosto sam, pa tudi tedaj, če se drenja v družbi. Psihologi so to osamljenost označili kot odtujenost.

S tem naštevanjem in opisovanjem bi lahko nadaljevali. Na razstavi je dvajset del. Pa ne bomo, ker bi se sicer ponavljali. In vendar ne moremo te beležke z obiska Rosignanove razstave končati tako. Čeprav nam ogledovanje posameznega dela vsili ničkaj veselo razpoloženje, se po ogledu vse razstave nekako sproščeno oddahnemo. Seveda tedaj, če so nas obšla enaka ali podobna občutja, v kakršnih je zelo tenkočutni Livio Rosignano gradil in izpeljaval svoja odlična nova dela.

Razstava bo trajala do 9. junija.

Literatura in nenasilje kot izziv na krvavi čas

Ponedeljkov protestni literarni večer v Društvu slovenskih pisateljev bo verjetno še dolgo ostal v spominu zaradi izrazite doživetosti in aktualnosti. Odseval je namreč ne samo odprte rane iz domačih logov, ampak tudi zaskrbljenost zaradi tragičnih mednarodnih dogodkov iz zadnjih dni. Tema večera z naslovom Literatura in nenasilje je bila kot za nalašč izbrana, številna prisotnost občinstva pa je pokazala, da je publika to tudi zelo dobro razumela.

Protestni večer se je začel z enominutnim molkom v znak žalovanja s pekinškimi žrtvami, takoj zatem pa je moderator srečanja, Marko Uršič, povedal nekaj bistvenih misli o literarnem večeru. Dejal je, da je literatura v svoji biti oz. jedru nenasilna, saj ni vpeta v voljo do moči in divjanje ideologij. Po drugi strani odnos med literaturo in angažiranostjo ni izkjučujoč, kajti znano je, da se literatura, in to posredno, zavzema za pravico, individualnost in človekove svobodščine. O tem konec koncev pričajo tudi protestni literarni večeri v podporo Janezu Janši in t.i. slovenski pomladi.

Za tem so imeli besedo književniki. Pisatelj Dane Zajc je prebral dva odlomka iz dela Kepa pepela, Veno Taufer pa je recitiral pet svojih pesmi. Slavko Kvas je nato prebral pesem Pekinški krvavi zid, ki jo je napisal malo pred tem; problem nasilja je obravnaval tudi naslednji književnik, tj. pesnik Jure Detela, ki je deklamiral najprej pesem o Kosovskem vprašanju, nato pa povedal nekaj o satyagrahi, aktivni metodi upora, ki jo je uspešno uporabljal utemeljitelj nenasilja Mahatma Gandhi. Sledili so Milan Jesih, Niko Grafenauer, Jože Snoj (ta je prebral nekaj pesmi iz še neobjavljene zbirke), Boris A. Novak in (v srbohrvaščini) Aleš Černivec. Manca Košir (imela je zadnji poseg pred razpravo) je naposled prebrala pesem Noč čarovnic, tj. pesem, ki jo je v vojaških zaporih junija lani napisal Janez Janša, v priložnostnem eseju pa ni mogla niti ona obiti kitajske tragedije in krivic, ki se dogajajo v socializmu. Razmišljanje, na katerega se je navezala, je izzvenelo povsem prepričljivo, zlasti v tistem delu, ki pravi, da literatura (vsaj tista, ki zasluži oznako umetniška) ne vsiljuje projektov, povrhu pa se niti ne spreneveda. "Ker literatura ni neumna, ampak umna, služi življenju, obenem pa noče, da bi bila smrt v oblasti njenega jezika".

IVAN VOGRIČ

Letos veliko obletnic naših društev

Mnoga naša društva so letos praznovala razne obletnice obstoja, kar zgovorno kaže na veliko tradicijo, ki jo ima ljudska ali polumetniška kultura v naših krajih. Ta kultura je tudi ena izmed redkih, a vrednih stvari, ki vnaša v ljudi pojem in zavest slovenske pripadnosti, brez nje bi najbrž bili za to prikrajšani, če že ne povsem oropani intimnega človekovega bistva, to je jezika in narodne pripadnosti. Zato je vsak društveni praznik praznik celotne naše skupnosti, vseh naših ljudi, pa naj bodo še tako ideološko ali svetovnonazorsko navzkriž. Ko gre za vprašanje naroda, bi bilo treba pozabiti na ta navzkrižja, kot pozablja nanje kultura, ki je lahko samo ena - narodna. Tudi na to bo treba pomisliti, ko bomo v prihodnje praznovali še veliko rojstnih dnevov naših kulturnih društev.

Na sliki: Ena izmed prireditev v okviru 90-letnice bazovskega društva Lipa

Italijanski nogometni pokal

Danes prva finalna tekma Napoli-Sampdoria

NEAPELJ — Za obe ekipi je osvojitev tega pokala le prestižnega pomena, saj sta si tako Napoli kot Sampdoria že zagotovili nastop v pomembnejšemu pokalu UEFA (kot pokalu pokalnih zmagovalcev). Maradona in tovariši pa so v tej sezoni že osvojili pokal UEFA in naj bi bili manj motivirani od nogometašev Sampdorie, ki jim prav italijanski pokal pomeni še zadnja priložnost, da »rešijo« ne preveč uspešno sezono.

DANAŠNJI MOŽNI POSTAVI (tekma bo ob 20.30):

NAPOLI: Giuliani, Corradini, Francini, Fusi, Alemao, Renica, Crippa, De Napoli, Careca, Maradona, Carnevale.

SAMPDORIA: Pagliuca, Lanna, Carboni, Pari, Vierchowod, L. Pellegrini, Victor, Cerezo, Vialli, Dossena, Mancini.

Povratno srečanje bo 28. t. m. v Genovi.

Na »Giru« se včeraj niso mučili

Danes na kronometer

MEDA (Milan) — Za kolesarji sta praktično dva dneva počitka: predvčerajšnjim sploh niso vozili zaradi slabega vremena, a včerajšnja etapa ni vredna tega imena. Glavnina je prevozila složno 121 km. Tedaj, do cilja je manjkalo 16 km, je pobegnil Avstralece Phil Anderson, kateremu so se pridružili Argentin, Bugno, Fondriest in Jarmann. Ko je manjkalo še 1200 m, pa je Anderson pustil na cedilu vse tri Italijane in sam prišel na cilj. Danes bo na vrsti etapa na kronometer posamezno z vzponom od Mendrisia na Monte Generoso (10,7 km).

VRSTNI RED 17. ETAPE: 1. Anderson (Avs.), ki je 137 km (Sondrio - Meda) prevozil v 3.44'25" s poprečno hitrostjo 36,628 km na uro (odbitek 10"); 2. Bugno (It.) po 4" (odbitek 7"); 3. Argentin (It.) i.č. (odbitek 3"); 4. Fondriest (It.) i.č.; 5. Jarmann (Švi.) 6"; 6. Martinello (It.) 15" (odbitek 2"); 7. Joho (Švi.); 8. Di Basco (It.) ; 9. Cimini (It.); 10. Gambirasio (It.), vsi isti čas.

SKUPNA LESTVICA: 1. Fignon (Fr.) v 73.52'19"; 2. Giupponi (It.) po 1'50"; 3. Hampsten (ZDA) 2'31"; 4. Chioccioli (It.) 2'51"; 5. Zimmermann (Švi.) 3'03"; 6. Giovannetti (It.) 3'43"; 7. Roche (Ir.) 4'01"; 8. Breukink (Niz.) 5'00"; 9. Conti (It.) 5'25"; 10. Lejarreta (Šp.) 5'33"; 11. Criquielion (Bel.) 5'46"; 12. Anderson (Avs.) 7'40"; 13. Fondriest (It.) 7'57"; 14. Schepers (Bel.) 8'26"; 15. Vona (It.) 8'27"; 16. Argentin (It.) 8'45"; 17. Ugrumov (SZ) 8'51"; 18. Pulnikov (SZ) 9'02"; 19. Herrera (Kol.) 9'08"; 20. Skibby (Dan.) 10'07".

»Giro« za amaterje

MEDA (Milan) — Na 6. etapi kolesarske dirke po Italiji za amaterje (Sondrio - Meda, 137 km) se je v sprintu uveljavil Italijan Manzoni. Na skupni lestvici vodi Sovjet Ozols pred Parolinom in Cattaiem (oba iz Veneta). Amaterji so prevozili isto progo kot profesionalni, vendar so zanjo potrebovali 30 minut manj (poprečna hitrost Manzonija je bila 42,269 km/h).

Teniško prvenstvo Francije

Seleševa v polfinalu

PARIZ — Jugoslovanka Monika Seleš se je z zmago proti Bolgarki Manueli Malejevi prebila v polfinale mednarodnega teniškega prvenstva Francije. V polfinalu pa Seleševo čaka morda nepremostljiav ovira, Zahodna Nemka Steffi Graf. Vsekakor doslej na turnirju v Parizu ni manjkalo presenečenj (glej poraz Lendla proti 17-letnemu Changu), tako da Seleševe ne gre vnaprej odpisati.

Tudi včeraj je tekmovanja precej oviral dež, tako da niso izpeljali vseh četrtfinalnih srečanj. Izidi:

MOŠKI: Edberg (Šve.) - Mancini (Arg.) 6:1, 6:3, 7:6; Becker (ZRN) - Berger (ZDA) 6:3, 6:4, 6:1.

ŽENSKE: Sanchez (Šp.) - Novotna (ČSSR) 6:2, 6:2; Fernandez (ZDA) - Kelesi (Kan.) 6:2, 7:5; Seleš (Jug.) - M. Malejeva (Bol.) 6:3, 7:5; Graf (ZRN) - Martinez (Šp.) 6:0, 6:4.

Zanimiv košarkarski turnir v Atenah

ATENE — Od danes do petka bo v Atenah zanimiv mednarodni košarkarski turnir, na katerem bo nastopila tudi italijanska reprezentanca. Za azzurre in za zveznega trenerja Gambo bo to zelo pomembna preizkušnja pred skorajšnji pričetkom evropskega prvenstva v Zagrebu. Veliko pričakovanje seveda vlada za nastop v italijanski reprezentanci veterana D' Antonija.

SPORED TURNIRJA

DANES: Grčija - Nizozemska; Italija - Atlantic Coast. JUTRI: Grčija - Atlantic Coast; Italija - Nizozemska. PETEK: Grčija - Italija; Atlantic Coast - Nizozemska.

Paschini pri Fantoniju

VIDEM — Pomožni trener Giovannija Piccina pri videmskemu Fantoniju, ki nastopa v A-2 košarkarski ligi, bo Lino Paschini, ki je pred leti več kot 10 sezon igral pri videmskemu ligašu.

Drevi v Trstu za nogometaše C lige

Italija - Jugoslavija

V Trstu bo drevi (ob 20.30) prijateljsko nogometno srečanje med reprezentancama Italije in Jugoslavije, kateri sestavljajo igralci iz C lige (under 23). Italijansko moštvo je včeraj vadilo v Vižovljah.

Trener Guglielmo Giovannini bo v prvem polčasu poslal na igrišče naslednjo postavo: Quironi (Trento), Polonia (Triestina), Fiondella (Lucchese), Sordo (Trento), Torrisi (Modena), Tarantino (Catania), Caramel (Carpi), Marini (Montevarchi), Ravanelli (Perugia), Pasqualini (Triestina), Simonetta (Triestina).

Za Italijo bo to zadnje srečanje v tej sezoni. Na prejšnjih dveh tekmah je najprej v La Spezii igrala neodločeno proti Angliji, zatem pa je z 2:1 izgubila proti Bolgariji.

Jugoslovanska reprezentanca bo v Trst dopotovala šele danes.

Stavka nogometašev še ni preklicana

MILAN — Na včerajšnjem sestanku predsednikov italijanskih nogometnih društev v A in B ligi je vladalo optimistično razpoloženje, da ne bo prišlo do stavke, ki jo je združnje italijanskih nogometašev oklicalo za nedeljo, in sicer v zvezi z vprašanjem »parametrov« (odškodnine ob prestopu igralcev ob izteku pogodbe iz enega društva v drugo ter znižanje te odškodnine v skladu z merili UEFA). Predsednik sindikata nogometašev Campana pa včeraj ni hotel dati nobene izjave in je le pripomnil, da je edini sobesednik združenja nogometašev zvezni predsednik Matarrese. Položaj se torej po mnenju Campane po včerajšnjem sestanku predsednikov društev ni v ničemer spremenil, čeprav so slednji menili, da je kompromis možen. Vsekakor so doslej vedno našli rešitev in težko si je predstavljati, da je tokrat ne bodo (pomislimo samo na reko denarja, ki jo nogomet napaja).

Na državnem finalu MI v namiznem tenisu

Krasovka Katja Milič osvojila tretje mesto

V štiričlanski ekipi, ki je predstavljala našo deželo na državnem finalu mladinskih iger v Orteju, je bila sestavni člen tudi mlada Krasova igralka namiznega tenisa Katja Milič.

Na finalu mladinskih iger je sodelovalo 17 deželnih reprezentanc: reprezentanca FJK se ni uvrstila v polfinale, pač pa so posamezniki v nadaljevanju tekmovanja dosegli dobre uspehe. Oba dečka Fabio Bellardi in Mattia Folla sta se uvrstila med prvih osem, Francesca Gambini iz Vidma pa je bila zmagovalka med osnovnošolkami.

Krasova predstavnica Katja Milič je dosegla tretje mesto, kar je spodbuden uspeh, saj je bila Katja najmlajša udeleženka med osnovnošolkami, finalni del mladinskih iger v Orteju pa je njena prva tovrstna izkušnja.

Miličeva je izgubila v polfinalu s petošolko iz San Marina v igri, ki je trajala tri sete. Krasovka se je ustrašila (telesne) velikosti svoje nasprotnice (Katja je sicer med najmanjšimi v razredu), medtem ko ji je bila v tehniki igre enakovredna.

Osvojeni bron je priznanje in dosežek - tako za mlado krasovko, kot za njenega požrtvovalnega trenerja Matjaža Šercerja - Katji Milič pa spobudfa na komaj začeti športni poti. (J. J.)

Od 14. do 28. t. m. na Opčinah

ŠD Polet prireja kotalkarski tečaj

Bliža se konec šolskega leta in z njim začetek počitnic. Vsi tisti, ki ne bodo odšli takoj na oddih, lahko izkoristijo prvih 14 dni počitnic zato, da vpišejo svoje otroke v začetniški kotalkarski tečaj, ki ga ŠD Polet prireja od srede, 14., do srede, 28. t. m. Tečaj je namenjen otrokom otroških vrtcev in prvega razreda osnovih šol.

Kotalkarski tečaj, ki bo pod nadzorstvom priznanega trenerja Petra Brleca, bo trajal vsak dan (razen sobote in nedelje) po eno uro in pol. Med tečajem se bodo otroci naučili osnovnih kotalkarskih prvin in če jim bo kotalkanje všeč, se bodo lahko jeseni vpisali v nadaljevalni tečaj. Vsekakor pa bodo lahko v poletnih mesecih brezplačno kotalkali na kotalkališču na Pikelcu ali na ploščadi Prosvetnega doma na Opčinah.

Cena tečaja je 20.000 lir, za kar je vključena tudi sposojnina za kotalke. Na koncu tečaja bo vsak udeleženec dobil spominsko medaljo in priložnostno darilce.

Vpisovanje za začetniški kotalkarski tečaj je na kotalkališču Poleta na Pikelcu in v baru Prosvetnega doma na Opčinah od danes do sobote med 18. in 20. uro, zaključi pa se v ponedeljek, 12. t. m. Ta dan ob 19.30 bo sestanek vseh prijavljenih otrok, oziroma njihovih staršev, da se bodo pomenili o vsem, kar zadeva tečaj.

Finale 1. moške divizije

Tretji poraz slogašev

CUS - SLOGA SAGOR 3:1
(15:4, 4:15, 15:10, 15:9)

SLOGA SAGOR: Čač, Jercog, Kerpan, David in Marko Kralj, Pahor, Sain, Sgubin.

Proti ekipi, ki si je s to zmago malodane že matematično zagotovila napredovanje, slogaši nikakor niso odigrali podrejene vloge, razen v prvem setu, ko so jih domačini povsem nadigrali. V drugem je Sloga Sagor domačinom vrnila milo za drago, zadnja dva pa sta bila polna lepih in za gledalce tudi atraktivnih akcij na obeh straneh mreže. Vendar so slogaši zagrešili več napak od domačinov, zaradi česar so morali tudi že tretjič v tem play offu poraženi z igrišča. (INKA)

LESTVICA PO 4. KOLU: CUS 8, Prevenire 4, La Marmotta 2, Sloga Sagor 0. (Sloga Sagor in Prevenire imata tekmo manj)

Na turnirju društva DLF

Kontovelkam prvo mesto

V nedeljo se je končal odbojkarski turnir, ki ga je tržaško društvo DLF priredilo, da bi proslavilo napredovanje svoje ženske šesterke v D ligo. V finalu sta se pomerili Sloga Koimpex in Kontovel Electronic Shop. Obe sta nastopili okrnjeni, saj so Kontovelke razpolagale le s šestimi igralkami, Sloga Koimpex pa je na finale prišla s svojo mladinsko ekipo in kapetanko Grgičevo. Vse je kazalo, da bo tekme kmalu konec, saj je Sloga Koimpex osvojila prvi set in v drugem že vodila s 13:5, vendar so Kontovelke zaostanek nadoknadile in niz osvojile, nato pa poskrbele še za končni preobrat.

FINALE ZA 3. MESTO: Dlf - Oma 3:1; FINALE ZA 1. MESTO: Kontovel Electronic Shop - Sloga Koimpex 3:2 (8:15, 15:13, 8:15, 15:6, 15:10)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Hrovatin, Černjava Legiša, Garbini, Pertot, Conestabo.

SLOGA KOIMPEX: Ciocchi, Fabrizi, Grgič, Kosmina, Lupinc, Marucelli, Mijot, Škerk. (INKA)

V širšem seznamu dvanajst naših

Kar dvanajst slovenskih odbojkarjev je bilo izbranih v širši seznam kandidatov za deželno reprezentanco under 16, ki se bo udeležila turnirja v Dolini Aoste. Med kandidati so: Paoletti, Florenin, Kovic (Val Naš prapor), Dornik, Terpin, Belloni, Klede, Pellegrin (Soča), Cilberto in Furlanič (Bor), Riolino in Maver (Sloga).

Odbojkarice under 14 na Tržaškem končale kvalifikacije

Tri naše ekipe v četrtfinalu

Na Tržaškem se je minuli konec tedna končal kvalifikacijski del ženskega prvenstva under 14. Od osmih slovenskih ekip, kolikor se jih je udeležilo bojev v treh skupinah, so se v četrtfinale uvrstile tri naše šesterke. Sloga Sagor in Bor Friulexport A sta premočno zmagala v skupinah A in C, Bor Friulexport B pa se je v naslednji del prebil kot drugi od najbolje tretjeuvrščenih, saj ima v primerjavi z ekipo L'Arcobaleno ob enekem številu osvojenih točk boljši količnik v nizih (10:9 oziroma 10:10).

SKUPINA A

IZIDI ZADNJEGA KOLA: Ricreatori - Sloga Sagor 0:2, Kontovel - Club Altura 0:2.

KONČNA LESTVICA: Sloga Sagor 16, Ricreatori in Club Altura 10, Kontovel in Sokol Indules 2.

SKUPINA B

SLOGA SKLAD MITJA ČUK - DLF 2:1
(16:17, 15:8, 15:12)

SLOGA SKLAD MITJA ČUK: Bertoli, Čuk, Ferluga, Gojča, Hrovatin, Kosmina, Race, Spetič.

Druga Slogina postava je v svojem zadnjem nastopu prišla do druge zmage. Potem ko se jim je prvi niz za las izmuznil, so v preostalih dveh le dokazale, da so boljše od svojih nasprotnic in so tudi zasluženo slavile. Sloga Sklad Mitja Čuk je v tem prvenstvu igrala s spremenljivo srečo, mimo rezultatov pa je pomembno predvsem to, da so igralke čimveč nastopale in tako obogatile svojo pravkar začeto odbojkarsko kariero z vrsto tekmovalnih izkušenj, ki jim bodo v bodočih nastopih še kako dobrodošle.

OSTALI IZID ZADNJEGA KOLA: Prima Scuola - Virtuds 2:1.

KONČNA LESTVICA: Virtus in Prima Scuola Pallavolo 12, Bor Friulexport 8, Sloga Sklad Mitja Čuk 2, DLF 0.

SKUPINA C

BREG - L'ARCOBALENO 1:2
(15:11, 5:15, 9:15)

BREG: Pettirosso, Braini, Bandi, Kosmač, Laurica, Corbatti, Zobec, Sonja in Alenka Mauri, Martina in Federica Sancin.

Tudi zadnjo tekmo so Brežanke izgubile. V prvem set so vodile in tudi zasluženo zmagale. V drugem setu pa se niso izkazale. V tretjem so se trudile na vso moč, bile so tudi vodstvu, toda nasprotnice so jih znova premagale. (Elena Braini)

OSTALI IZIDI ZADNJEGA KOLA: OMA - Sloga neodigrana.

KONČNA LESTVICA: Bor Friulexport 16, OMA 10, L'Arcobaleno 8, Sloga in Breg 2. (OMA in Sloga imata tekmo manj)

ČETRTFINALNI PARI

Bor Friulexport A - Ricreatori (petek, 9. 6., ob 19.30 na 1. maju); Virtus - Club Altura; Sloga Sagor - Bor Friulexport B (sobota, 10. 6., ob 16.00 na Opčinah); Prima Scuola Pallavolo - OMA.

Polfinale in finale za določitev pokrajinskega prvaka oziroma dveh udeležencev deželne faze bo že v nedeljo, 11. t. m., v telovadnici šole Zandonai s pričetkom ob 9.30.

Uspeh namiznoteniških igralk

Bor Farco v B ligi

Ženska namiznoteniška ekipa Bora Farco bo prihodnje leto nastopala v B ligi. To je sporočila italijanska namiznoteniška zveza, potem, ko so borovke v promocijskem prvenstvu v svoji skupini osvojile prvo mesto.

Napredovanje naših igralk predstavlja nedvomno novo uveljavitev slovenskega zamejskega namiznega tenisa. (-boj-)

Dekleta Bora Friulexport prvakinje 2. divizije

BOR FRIULEXPORT - BREG 3:0
(15:8, 15:7, 15:6)

BOR FRIULEXPORT: Del Piero, Bandelj, Gregori, Pernarčič, Callegaris, Sancin, Gulič, Bandi.

BREG: Giorgi, Sancin, Glavina, Kral, Ota, Gaburro, Canziani, Seganti.

Varovanke trenerke Silve Meulje so s to zmago osvojile naslov prvaka 2. ženske divizije, skupaj z Brežankami pa so hkrati napredovale v 1. divizijo. Potem ko so prejšnjo nedeljo v Dolini zmagale s tesnim 3:2, so borovke v sobotni povratni tekmi play off nadigrale svoje nasprotnice in jih odpravile po tričetrturni igri, tako da za določitev prvaka ni treba odigrati še tretje tekme.

Zmaga gostiteljic tokrat ni bila nikoli vprašljiva, saj so vodile v vseh treh nizih in prikazale tudi dokaj zanesljivo igro.

Tudi prvenstvo 2. ženske divizije se tako končuje s premočjo slovenskih ekip in v najvišji pokrajinski ligi bomo v prihodnji sezoni imeli kar tri ekipe, saj poleg omenjneih tam že igra tudi Sloga Sagor.

Borova ekipa, ki je napredovala v 1. žensko divizijo s trenerjema Silvo Meuljo in Markom Marego. Na sliki manjkata Bandijeva in Sancinova

obvestila

OBČNI ZBOR ŠZ BOR

Športno združenje Bor sklicuje v ponedeljek, 12. t. m., svoj redni občni zbor v prostorih Borovega športnega centra pri Sv. Ivanu s prvim sklicanjem ob 20.00 in z drugim ob 20.30. Dnevni red: 1. Otvoritev občnega zbora; 2. Izvolitev delovnega predsedstva; 3. Poročilo predsednika; 4. Razprava o poročilu in pozdravi; 5. Razno.

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT

vabi svoje člane in prijatelje v petek, 9. junija, na predavanje znanega slovenskega alpinista SILVA KARA na temo: Peklenske stene Cerra Torreja. Predavanje, ki bo opremljeno z barvnimi diapozitivi, bo v Kulturnem domu na PROSEKU ob 20.30. Karo bo prikazal svojo plezarijo po prvenstvenih smereh v vzhodni in južni steni tega patagonskega očaka. Vabljeni!

REKREACIJSKI ODSEK KD OTON ŽUPANČIČ

iz Štandreža organizira teniški turnir v spomin na Renca Faganela. Tekmovanje bo zadevalo igre posameznikov v moški in ženski konkurenci. Prvi dvoboji se bodo začeli že v soboto, 10. junija, zato se bo vpisovanje zaključilo danes, 7. t. m.

Prijave sprejemajo Bojan Makuc (tel. 20734), David Mučič (tel. 83271) in Valter Nanut (tel. 21852).

SMUČARSKI ODSEK SPDT

vabi člane in vse ljubitelje smučanja na sestanek za obnovitev organizacijske strukture odseka, ki bo jutri, 8. t. m., ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani. Dnevni red sestanka predvideva poročilo referenta za smučanje in predloge za novo organizacijske strukturo, razpravo, izvolitev novega vodstva odseka, predloge za sezono 1989-90 (rekreacija in tekmovanja) ter razno.

ZSŠDI

obvešča, da bo jutri, 8. t. m., urad ZSŠDI zaprt.

ZSŠDI

obvešča, da bo v sredo, 14. t. m., ob 20.30 na sedežu ŠD Primorje na Proseku seja nogometne komisije. Dnevni red: delovanje komisije za sezono 1988/89 in razno.

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠD POLET

vabi vse minikošarkarje in njihove starše, sedanje in bivše Poletove košarkarje in vse tiste košarkarje, ki igrajo pri drugih društvih, bivajo pa na Opčinah, na Poletov košarkarski dan, ki bo v nedeljo, 11. t. m. v Prosvetnem domu na Opčinah. Na sporedu bodo tekme minikošarkarjev, mladincev, članov in veteranov ter družabne igre.

Začetek prireditve bo ob 9.30, konec pa predvidoma ob 13.00.

Drevi ob 20.30 v tržaški športni palači druga tekma play off košarkarske B-2 lige

Popravni izpit za jadranovce

Podviga torej v soboto ni bilo. Jadranovi košarkarji bodo drevi odigrali tekmo, ki jim lahko povrne možnosti za nadaljnji boj, ki pa lahko tudi nepreklicno naznani uradni sklep letošnje sezone, ki je kar pošteno razburila duhove košarkarskih zasvojencev. Morebiti je morala po sobotnem neuspelem gostovanju v San Lazzaro na nekoliko majavem mestu, vendar zgrešeno bi bilo dopuščati drsenje do točke, po kateri je samo še strmoglavljenje.

Kruta privlačnost te končnice sestoji prav iz neposrednega izločanja. Toda prvi spopad še ne daje slike o splošnem poteku te miniserije dvobojev. Pomislite samo na dejstvo, da ste v nedavnem play offu za italijanski naslov tako Philipps kot Enichem po enkrat zmagala na tujem. Zaskrbljenost za Jadranovo nadaljevanje je bolj vezano na počutje naših košarkarjev, ki jih je enomesečna prisilna prekinitev očitno uspavala bolj kot njihove nasprotnike, katerim prav nič ni mar, da bi vsaj v tem pogledu ravnali, kot se pač novincem spodobi. Škoda, da "modri bojevniki" niso izkoristili odstotnosti Bergonzonija, prvega strelca bolonjskega moštva, vendar to še ne pomeni, da je za karkoli prepozno. Bržkone potrjujejo fantje svoje temeljne slabosti, ki so po drugi strani tudi njihove najzanesljivejše vrline. Morda so od sobote do danes jadranovci le "premerili" svoje iskre in čvrste tekmece in že to bi še predstavljalo pol jamstva za uspeh. Drugo polovico pa si je treba tako ali tako priigrati na parketu.

Bo S. Rauber (št. 13) tako drevi preprečil košarkarjem Malagutija pot do koša?

Vsi vemo, da so Brumnovi košarkarji lani izrazili ves svoj bojevniški duh prav v končnici. Ne verjamemo, da se jim je ta glavna značilnost naenkrat odtujila, nasprotno: koristiti bo treba še nekaj sobotne rezerve in se potrditi, zato da se bo Malaguti vrnil v domače kraje s prazno vrečo. Prav je, da se ta dvoboj na razdaljo dokončno reši v soboto. Jadranovim košarkarjem želimo, da bi se vsaj še dvakrat peljali z avtobusom.

Od prerokovanj pa preidimo kar k operativnim geslom. Jadranov trener Peter Brumen je o tem spopadu povedal naslednje: »Dokler igramo v playoffu, je upanje še tu in dokler obstaja upanje, je živo tudi veselje. Z veseljem v igri lahko nadoknadimo zamujeno, to veselje pa naj se odraža v maksimalni angažiranosti vsakega posameznika v obrambnih nalogah. To sem sicer že rekel po sobotni tekmi in glede tega se mnenja igralcev krešejo z mojim. Toda prepričan sem, da bo obramba edini ključ do zmage. Malaguti je tako homogena celota, ki se vrh tega ne boji Jadrana, saj je dokazal, da mu naša igra leži. Če mi dovolite, menim, da morajo naši igralci do potankosti izpolniti vse dogovorjene obrambne obveze, to pa pomeni, da če smo v San Lazzaru to storili s 75-odstotnim učinkom, mora na drugi tekmi vsakdo prispevati najmanj sto odstotkov. Trenutno nismo v najboljši formi, s tem se strinjajo igralci sami, pa smo kljub temu dosegli 90 košev v gosteh. Doma v prijateljskem okolju in s krasnim vzdušjem, ki ga pričakujem, bo seveda, vsaj moralo bi biti, mnogo bolje za nas. Vendar ponavljam: za zmago je conditio sine qua non to, da nasprotnikom dovolimo največ 40 košev na polčas.«

Drevišnje srečanje Jadran - Malaguti v tržaški športni palači se bo pričelo ob 20.30.

CANCIA

Mednarodni atletski miting

Borova tekmovalca sta se dobro odrezala

V soboto sta se dva atleta Bora Infordata udeležila mednarodnega mitinga v San Vito al Tagliamento, kjer sta dosegla dobre uvrstitve ne pa tudi želenih rezultatov.

Vreme se je namreč zarotilo proti tekmovalcem, ki so nastopali v pravem nalivu, mrazu in vetru.

Claudia Kozlovič je sicer opravila vseh šest metov in za nemogoče tekmovalne razmere je z 39,42 m v kopju zasedla drugo mesto.

Igor Sedmak je v skoku v daljino zaradi strahu pred poškodbo opravil samo en skok, ki mu je navrgel 645 cm in 6. mesto.

V nedeljo je ad hoc izbrana ekipa članov kluba nastopila na deželnem ekipnem prvenstvu skupine B v Trstu. Nepopolna ekipa ni imela nobenih ambicij za vidno uvrstitev in je tekmovala zgolj iz želje po snidenju. Večina članov, ki je v tem trenutku zaradi zahtev študija na univerzi daleč od atletske steze, pa je kar solidno tekmovala. Zlasti so solidno tekmovali metalci kopja (Alan Oberdan z 49,14 m in Borut Race s 46,04 m), medtem ko so se šprinterji morali boriti ne le proti slabi formi, pač pa tudi proti močnemu nasprotnemu vetru. Izjema je samo nastop Jara Kozloviča na 400 m, ki je iz sebe iztisnil, več kot je bilo pričakovati. V tem trenutku ne poznamo uvrstitve naše ekipe, ki bi se po naših predvidevanjih morala boriti za 3. ali 4. mesto z tržaškim Prevenirejem.

(I. P.)

Predsedniško poročilo Oda Kalana na 19. deželnem rednem občnem zboru ZSŠDI

Spoštovani delegati in gostje,

z velikim zadovoljstvom smo sprejeli vabilo pomorskega kluba Sirena, ki danes gosti naš redni volilni občni zbor. To je prvič, da gostujemo v stavbi, ki je last nekega društva. Tudi občani, obiskovalci tega predela tržaške obale, so lahko ugotovili rast objekta; popolna goličava in zapuščeno zemljišče sta se počasi spreminjala v pomorski center, ki je postal zbirališče ne samo jadralcev in drugih ljubiteljev pomorskega športa, ampak je postal - posebno v poletnih mesecih - kraj, kjer se srečujejo in zbirajo prijatelji. Člani so vložili mnogo truda in dela in zaradi tega jim iz srca čestitamo, a istočasno se jim zahvaljujemo za gostoljubnost.

Dejstvo, da smo danes tu, nas smiselno veže na neko našo tradicijo. Pred mnogimi desetletji, ko je pojem telovadbe ali telesne kulture prodiral v zavest ljudi, je bila prva skrb starost in drugih odbornikov, da so ustvarili sklad in mislili na bodočnjo svojega doma ali lastnega telovadišča. Očitno je, da nismo izgubili teh navad, da je v naši duši - kljub temu da so se popolnoma spremenile priložnosti, v katerih živimo - le del stare slovenske tradicije: tu so naše korenine, na katere ne smemo pozabiti, če želimo popolnoma razumeti vlogo in pomen ne samo našega gibanja, ampak celotnega našega delovanja v zamejstvu.

Omenil sem našo preteklost, saj letos poteka celih 120 let od trenutka, ko je skupina entuziastov predložila takratnim avstroogrskim oblastem prošnjo po ustanovitvi telovadnega društva, imenovanega "Južni Sokol". Želje teh zanesenjakov so se uresničile mnogo let kasneje, a zopet so druge oblasti, ki so zamenjale avstroogrske, zavrle in popolnoma zadušile našo odkrito delovanje. A tudi ti ukrepi nas niso uklonili; uporno smo vztrajali in ponovno smo se zasidrali na naši zemlji, ponovno so zaživela naša društva. Gibanje se še vedno širi, zajema vedno širša področja in privlači vedno širše plasti mladine. Ta razvoj je ponoven dokaz naše volje, naše vztrajnosti, našega hotenja. Obstojamo le, ker smo to želeliin to želimo, ker smo se uprli pritiskom oblasti, ki nam niso bile nikoli naklonjene in nam niso tudi danes. In prav ta mačevski odnos oblasti do nas Slovencev nas čudi: v Evropi postaja vedno močnejše gibanje manjšin; vsi govorijo o pomembnosti manjšin in o važnosti, da se ohranijo vse značilnosti teh narodnostnih otokov, a za naše potrebe ni posluha. Vlade pridejo in odhajajo; vsaka prej ali slej obljubi, da bo naš problem dokončno rešen, a zadeve se ne premaknejo iz mrtve točke. No, tokrat je prišlo do vladnega osnutka, a ta je, blago rečeno, smešen, če ne poniževalen. Takega zakona ne moremo in nočemo sprejeti, saj zahtevamo, da se upoštevajo naše pravice. Ne potrebujemo milosti, ampak samo to, kar nam pripada, kar pripada narodu, ki živi, dela, se razvija in ki ne išče nadoblasti. Ne zahtevamo privilegijev, ampak da se nam povrne škoda, če ne drugega, ki nam je bila prizadeta. To lahko trdimo prav s tega mesta, iz sedeža društva Sirena. Društvo je obstajalo že pred prvo svetovno vojno, imelo je lastno imovino, a ta mu je bila nasilno odvzeta. In prav zaradi tega so morali sedanji člani vložiti toliko več truda in sredstev, da so prišli do svoje postojanke, zato da bi ponovno zgradili to, kar je bilo že njihovo.

Omenil sem, da se spreminjajo politični in gospodarski tokovi v Evropi, nastajajo nove oblike meddržavnega ali obmejnega delovanja; te splošne družbene in socialne spremembe bodo čisto gotovo vplivale tudi na rast in razvoj vseh nas. Zgrešeno bi bilo misliti, da so to zadeve, ki se nas ne tičejo. To dejstvo zahteva, da prilagodimo naše delovanje nalogam, ki so pred vrati, a ki bodo postale v najkrajšem času nuja, če bomo hoteli ohraniti naše položaje. Pred leti bi si le težko zamislili na primer, da bo predstavnik nekega našega kluba nastopil na skupščini evropske košarkarske zveze in postavil predloge za razvoj tega športa. Razvijali smo se zelo hitro, a sedaj moramo naš razvoj utrditi in še bolje usmeriti naše delovanje.

Odbor se je prav dobro zavedal tega stanja in je predvsem sprožil v svoji sredini debato o bodočnosti, o načinu posodabljanja našega delovanja. In prav vsled teh pobud, ki niso bile tajne, je prišlo do srečanj med društvi, do poglobljene debate in analize. Skupine ali le nekatera društva so preučevala razvoj dogodkov in so postavljala svoje teze in hipoteze. Izrečene so bile tudi ocene o dosedanjem delovanju Združenja, izrečene so bile tudi netočne vesti, a vendar ta dejstva niso zasenčila pomembnosti teh dogovorov. Na tak način smo ugotovili, da je naše gibanje še vedno živo in da vendar želimo, da bi se organizacija še bolj utrdila. Kljub temu da so bile določene teze postavljene popolnoma samostojno, smo po pregledu le-teh ugotovili, da so pravzaprav zaključki več ali manj enaki in da ne obstojajo prepreke, da bi lahko složno delovali.

Kot prvo je bila postavljena zahteva, da Združenje zadobi večjo politično veljavo v okviru same manjšine. To zahtevo smo postavili že mnogokrat. Ker smo sestavni del SKGZ, ker zastopamo najširši sloj prebivalcev, od najmlajših pa tja do starejših oseb, smatramo, da je nujno potrebno, da pride naš glas do najvišjih mest naše zamejske strukture. Hočemo in moramo soodločati pri ustvarjanju politike za slovensko manjšino v Italiji. To zahtevo smo postavili že na občnem zboru SKGZ, a zadeve se niso premaknile iz mrtve točke. Minila so leta, a o problematiki razvoja ali celo obstoja naše telesne kulture ni bilo časa za razpravo. Novi medsebojni odnos bo vplival na naš razvoj, na našo prodornost. Mi potrebujemo politično pomoč, saj živimo v takih okoljih, kjer je nujno potrebno soočanje s politično stvarnostjo. A če ne pride do razgovora in razčiščenja stališč, predvsem v naši sredini, si ne moremo pričakovati, da bi lahko dosegli enoten politični nastop tudi nasprotioblastem, ki jim naša razdvojenost čisto gotovo odgovarja.

Ta politična opora nam je potrebna, da bi lahko hitreje prišli do neposrednih stikov z vrhovi italijanske telesnokulturne organizacije - s CONI-jem. Potekali so že razgovori na pokrajinski in deželni ravni, obljubljeno nam je bilo, da bomo čisto gotovo pozvani v Rim, a ostalo je pri obljubah. Izgovor med drugim je bil, da je v pripravi novi zakon o ureditvi CONI-ja in da zaradi tega bi bilo nesmiselno katerokoli sedanje pregovarjanje. To ni res, saj če je zakon še v dodelavi, bi nam morda uspelo vriniti v novi zakon določila, ki bi nam omogočila pridobivanje statusa organizacije, ki pospešuje razvoj telesne kulture. Ta status, bi nam nudil možnost, da bi lahko dobili dodatna sredstva za naš razvoj in to iz državnih skladov. Te težnje smo iznesli tudi na vsedržavnih občnih zborih strokovnih organizacij - federacij; potrjeno je bilo, da so bile naše zahteve prenešene na odgovorna mesta, a seveda vse je ostalo ponovno pri starem.

Tudi dejstvo, da v raznih zakonskih osnutkih, ki so jih predložile politične stranke v italijanskih zbornicah, ni govora o razvoju slovenske telesne kulture, je dokaz, da moramo soustvarjati našo zamejsko politiko in da ne moremo biti izločeni iz teh dogovorov.

Potrebujemo tudi strokovnejši pristop pri reševanju določene problematike društev. Prav pred dvema dnevoma, na primer, je prišlo na podlagi nekega kratkega odstavka v državnem finančnem zakonu do novih zapletljajev. Društva so pred časom uvedla knjigovodstvo, da bi uskladili naše delovanje. Zaradi tega smo morali v marcu ali aprilu zbirati obliko knjigovodstva. Žal je bil zakonski odlok med tem časom

Člani delovnega predsedstva na občnem zboru in na skrajni desni predsednik ZSŠDI Odo Kalan med branjem svojega poročila (Foto Križmančič)

spremenjen in smo prišli v precep: če ostanemo pri stari izbiri, bomo morali plačevati davke na neki vnaprej minimalni abstraktno določeni čisti dohodek (govor je o 12 milijonih lir); če se želimo izogniti tej zakonski pasti, moramo zaprositi za spremembo načina knjigovodstva in izbrati redno knjigovodstvo. Naše društvo ali FIAT imata sedaj iste obveznosti, voditi bosta morali enake knjige. No, pustimo šale pri strani: držanje dvostavnega knjigovodstva je drago. Vse knjige, registri in podobno, morajo biti vsako leto žigosani, kar pomeni neproduktiven strošek 500.000.— lir; roki za predstavitev dokumentacije so strožji in podobno.

Čisto gotovo bo prišlo v letu dni do novih sprememb in dopolnil. Če ne bomo sledili vsem premikom in hitro prilagajali finančno poslovanje društev, bo lahko prišlo do kritične situacije, kjer bodo morali predsedniki odgovarjati pred sodiščem. Tega nočemo in zaradi tega moramo v bližnji bodočnosti usposobiti kader, poglabljati njegovo strokovno znanje; potrebujemo tudi nove delovne prostore, saj vseh teh dolžnosti ne moremo opravljati v tako utesnjenih prostorih, kot jih imamo v Trstu in Gorici.

Med pogovori je mnogokrat padla beseda tudi o tako imenovani profesionalizaciji. Predno pridemo do nekega zaključka, bi želel, da si enkrat za vselej razčistimo pojme, kaj pomeni "profesionalizacija" delovanja. Mnogokrat se napačno istoveti profesionalnost s plačanim delom. To je skrajno zgrešeno. Mi moramo profesionalno delati, to pomeni strokovno, a vendar to že danes delamo, v skladu z razpoložljivimi možnostmi in sredstvi. Strinjam se popolno, da moramo še poglobiti naše tehnično znanje, a sem proti pojmovanju, da je vredno le delo, ki je plačano. To nas lahko zapelje zelo daleč. Kje je meja, da ocenimo neko udejstvovanje vredno plačila? Kdaj naj bo tekmovalec honoriran za zmago ali za čas, ki ga je izgubil? Hočemo plačevati še otroke? Je to morda vzgojno? Kljub temu da nisem profesionalni pedagog, sodim, da je tako obnašanje popolnoma nestrokovno in moralno škodljivo.

Pred meseci sem bil pri otvoritvi sedeža nogometnega kluba Primorje. Delo je bilo opravljeno profesionalno, saj so sodelovali ljudje, ki se na urejanje prostorov in gostinskih objektov prav dobro spoznajo; a vendar ustvarjalci doma niso za svoj trud prejeli nobene denarne nagrade. Zadostovalo jim je, da je bilo delo lepo opravljeno in da so se društvu ponovno približali tudi stari nogometaši, ki so že pred leti zaključili svoje udejstvovanje.

Jasno je, da so minili časi pavšalnega in površnega delovanja; o tem ni dvoma.

Predvsem je važno, da vzgajamo nove kadre, a da se tudi obstoječi kadri dopolnilno izobražujejo. Tu smo pomanjkljivi, a vendar ne moremo nobenega prisiliti, da se dodatno izobražuje. Slišali smo govor, da ni trenerjev, da jih moramo iskati tu ali tam, ampak težko je najti rešitev. Menim, da predpriprava kadrov mora začeti prav v društvih. Današnji vodje ali trenerji sledijo razvoju mladih in lahko vidijo njihove želje in težnje, lahko ocenijo njihove sposobnosti. In prav društvo mora storiti prvi korak: zaupati jim mora določene naloge, dati jim mora odgovornost pod vodstvom mentorja. Če se bo izkazalo, da je to oseba, ki bi lahko - gledano v perspektivi - nekaj nudila, bi ZSŠDI moralo poskrbeti, da ga pravilno usmeri, da mu svetuje kaj in kako. Je enostavno trditi, da moramo vzgajati kadre, a praksa je pokazala, da razpis tečajev, tudi v deficitarnih strokah, ostane mrtev kos papirja.

Deklarativno iznašanje problemov je izguba časa, valiti krivdo na drugega, če kaj ni bilo storjenega, je ravno tako nekoristno. Vsi smo deli neke verige, a vsakdo ima določene specifične naloge.

Združenje mora biti koordinator in soustvarjalec športne zamejske politike, a to ne proti volji društev, ampak mora usklajevati njihove težnje s splošnimi koristmi. Razdrobljenost nam ne koristi, a vendar je važna sleherna postojanka. Združitev dveh enot pomeni mnogokrat osip članstva. Koristno je sodelovanje, ki ne sme škoditi partnerjem, a ki istočasno bogati našo telesno kulturo. Poskusili smo razne oblike združevanja: nekatere so uspele, kljub težavam, druge so propadle. Porajajo se sedaj nove oblike sodelovanja. Verjetno bodo rodile dobre uspehe, a podčrtamo, prepričani smo, da s silo ne bomo ničesar dosegli. Ko bodo prizadeti ugotovili, da pomeni združevanje povečanje njihovih moči, takrat bomo govorili o zavestnem združevanju. A partnerja ali partnerji bodo morali igrati medsebojno pošteno igro, brez slepomišenja ali poskusa izigravanja. To je pot, po kateri moramo hoditi. Na tak način bo naša moč rasla in če bomo močnejši, bomo imeli tudi lažji in večji dostop do sredstev javnega obveščanja. Večjo vlogo bomo imeli, več prostora bomo dobili; to je jasno. Ravno tako je jasno, da je tudi naša dolžnost, da sodelujemo čim tesneje s temi sredstvi, da jih obveščamo pravočasno o dogodkih, da se potrudimo, da nekaj napišemo, da se oglasimo. Na tak način bodo ta sredstva postala v določenih trenutkih naša javna tribuna, kjer se bodo kresala mnenja in pogledi. Kresanje mnenj lahko le koristi in pomaga razčistiti nesporazume.

Do sedaj smo govorili le o naši notranji politiki. Moramo gledati tudi navzven. Naša prisotnost v odborih zvez je pomanjkljiva, kljub temu da bi lahko dobili vidna mesta v odborih. Odgovor na to vprašanje je po navadi vedno enako: ni ljudi; če damo v ta odbor svojega človeka, nimamo koga, ki bi delal v društvu. Taka stališča - tudi če so realna - so nesprejemjiva. Ker v odborih zvez pridejo le predstavniki društev, morajo prav ta določiti človeka, ki bo prevzel ta mesta. V takem primeru bi oseba zastopala interese in težnje vseh društev, ki se ukvarjajo s to panogo. Ne smemo biti samo kritični in stati ob strani, ampak moramo sodelovati, tudi če sodelovanje pomeni določeno dodatno žrtvovanje prostega časa.

Isto lahko rečemo o organih Združenja. Težko je dobiti ljudi, ki bi bili pripravljeni žrtvovati svoj prosti čas, ki bi bili vsaj deloma strokovno podkovani in ki ne bi bili nujno potrebni v svojih društvih. Vsaka dodatna naloga pomeni novo bremenitev, a brez teh žrtev ni razvoja. Misliti, da bi morale biti to honorirane funkcije, je trenutno še nesmiselno.

Kakor vidite, smo načeli cel sklop vprašanj in še bi lahko nadaljevali. Naša razprava nas je privedla do teh zaključkov. Ugotovili smo pereče probleme, ti so postali osnutek za delovni načrt, ki ne bo realiziran v enem ali dveh letih. Potrebno bo daljše obdobje, a lahko že sedaj delamo v tej smeri. To je edina možnost, da razvijamo naše delovanje.

Uvodoma sem omenil, da smo manjšina in tudi zaradi tega je logično, da se v našem delovanju obračamo na razmere in pogoje dela v matici. Slovenske telesnokulturne organizacije so nam stale na vseh ravneh vedno ob strani in nam stojijo še danes. Res je, da smo se v zadnjem času videli bolj redko, a to ni znak odtujenosti; časovna stiska nas je pestila, a istočasno je prevladalo neke vrste samozadovoljstvo, ki nas ni vzpodbujalo pri iskanju novih poti, novih rešitev. Prepričani smo vsekakor, da ne bi dosegli te stopnje razvoja, če nam ne bi stali ob strani strokovni kadri iz Slovenije. Tudi v naših odnosih moramo dobiti nove vrednote; srečanja ne smejo postati rutinska, ampak ustvarjalna. Poglobiti moramo tematsko razpravo in morda bomo tako dobili hitreje pot za reševanje naših problemov. In prav zaradi teh novih pogojev dela, ki jih hočemo uvajati, nam bo pomoč telesnokulturnih organizacij Slovenije potrebna in priznati moramo, da nanjo računamo. Zavedamo se, da nam boste stali ob strani, kljub vaši notranji problematiki, tako, kakor ste nam stali do danes.

Pred zaključkom bi želel še nekaj poudariti, kar tudi spada v programske teze: še vedno so nekatera društva, kljub temu da je njihovo delovanje v skladu s statutom Združenja, izven organizacije. V mandatni dobi, ki se prav danes izteka, smo imeli razne stike z njimi in razčistili vsa odprta vprašanja. Prepričani smo bili, da jih bomo danes lahko sprejeli v naše vrste, kakor smo to storili za druga društva. Sodili smo, da je vse rešeno, a očitno smo se zmotili. Kljub temu podčrtamo, da mora Združenje vztrajati na tej poti, da mora ponovno iskati stike in pripeljati zadevo do pozitivnega zaključka.

Odbor se ob zaključku svoje mandatne dobe predstavi pred vas delegate z zravnano hrbtenico. Prepričani smo, da smo storili, kar je bilo možno; nismo iskali slave, ne prevlade. Želeli smo sodelovati z društvi, želimo še utrditi stike, saj združenje je skupna organizacija in ne more biti nasprotnik ali partner nekega društva. Vsi smo deli neke celote, nismo nasprotujoči si strukturi. Tega se nekateri tudi po dolgih letih še vedno ne zavedajo ali se nočejo zavedati.

Le premostitev teh navideznih, a nepotrebnih pregrad, bo privedlo do utrjevanja naše organizacije; a to mora biti cilj tudi odbora, ki ga boste vi delegati danes izvolili. Hvala za pozornost.

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 2.700.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglasi 760 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

7. junija 1989

Po pisanju Pravde se vlaki večkrat znajdejo v oblakih plina

Tragično naključje vzrok strašne nesreče ob Uralu?

MOSKVA — Moskovski dnevnik Pravda je včeraj posvetil veliko prostora reakcijam po strašni železniški nesreči, do katere je prišlo na meji med avtonomno republiko Baškirijo in Čeljabinsko oblastjo. Pravda trdi, da je nesreča posledica tragičnega naključja, saj se je v preteklosti že nekajkrat zgodilo, da so potniški vlaki povsem varno prebrodili oblake plina, ki je zaradi okvar uhajal iz plinovoda. Hitrost in masa vlaka sta namreč ustvarjali neko zračno blazino, ki je preprečevala možnost, da bi kaka iskra povzročila eksplozijo plinskega oblaka.

Tokrat pa se je zgodilo, da sta se vlaka, ki sta peljala v nasprotno smer, srečala prav na kraju, kjer je bil zrak prenasičen s plinom. Srečanje nasprotnih si sil je uničilo učinek zračne blazine in tragedije ni bilo mogoče preprečiti. Po pisanju Pravde, je bil vlak iz Novosibirskega v zamudi, ker se je moral na poti ustaviti dlje kot je bilo predvideno. Med potniki je bila namreč nosečnica, ki je predčasno rodila in so ji morali zato nuditi prvo pomoč kar na železniški postaji.

Pravda je objavila tudi nekaj podatkov, ki naj bi dajali občutek ogromnosti tragedije. »Po eksploziji se je dvignil plamen, ki je bil tako svetel, da je 8 kilometrov proč od kraja nesreče lahko kdo bral časopis«, piše novinar. »Eksplozijo so slišali tudi prebivalci neke vasi, ki je oddaljena 26 kilometrov od kraja nesreče«, in še: »Vseh 38 vagonov je tako zmečkanih, kot bi jih dali pod prešo.« Do nesreče je prišlo v nočnih urah, ko je večina potnikov spala in je lahko odložila večino predmetov, ki običajno pomagajo pri prepoznavanju žrtev. V nekaterih primerih je bil ogenj tako močan, da je od potnikov ostal le pepel in bodo nekatere žrtve ostale brez imena.

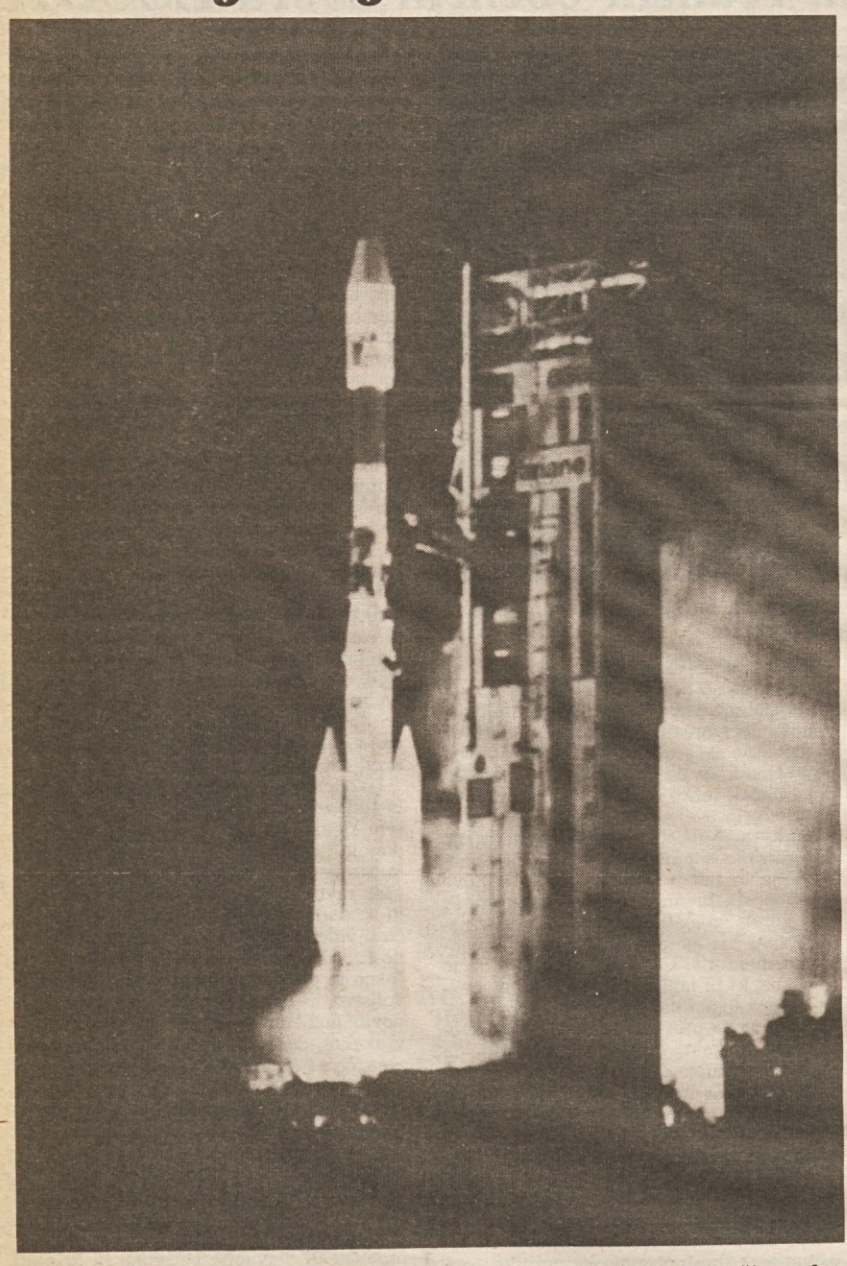
Razsežnosti tragedije pa je mogoče zaznati tudi iz drugih podatkov, na primer iz dejstva, da so sovjetske organizacije prosile Rdeči križ in druga združenja iz tujine, naj priskrbijo sibirskim zdravnikom umetna pljuča, ker je veliko otrok v smrtni nevarnosti.

Tony je pripravljen na vzlet

Tonyju je komaj 11 let, je pa menda tako spreten pilot, da bo z enomotornim cessno obkrožil svet

»Najtežja« Ariane

Predsinočnjim so izstrelili 31. raketo Ariane. Do danes je to »najtežja« raketa, saj ima na krovu kar 4.400 kilogramov materialov, med katerimi je tudi satelit Kopernikus 1, ki bo odprl ZRN razsežnosti satelitskega sprejemanja televizijskih oddaj (Telefoto AP)

Mladi navijač Rome umrl zaradi infarkta

MILAN — Mladi navijač Rome Antonio De Falchi je umrl, ker mu je odpovedalo srce, potem ko so ga napadli »navijači« domače ekipe pred milanskim stadionom San Siro. To je pokazala avtopsija, ki sta jo včeraj v Milanu opravila profesorja Farnetti in Marozzi. Ugotovila sta tudi, da na Antoniovem telesu ni nobenih zunanjih ne notranjih poškodb razen nekaj manjših prask. Zato pa je obdukcija pokazala deformacijo ene od koronarnih arterij, ki je bila manj razvita, kot je to normalno.

Po mnenju strokovnjakov lahko v stresnih razmerah ali v strahu, ko je srce izpostavljeno velikemu naporu, taka deformacija prepreči normalen dotok krvi v srce in na ta način povzroči smrt. Na končne rezultate avtopsije pa bo treba še počakati, saj imata strokovnjaka 60 dni časa, da opravita še dodatne preiskave in šele nato sestavita uradno poročilo o opravljeni avtopsiji.

Medtem pa je sodnica Daniela Borgonovo, ki vodi preiskavo, izdala priporne naloge za tri navijače Milana. Gre za 28-letnega Danieleja Formaggio, ki je tudi pripadnik Milanove redarske službe, 21-letnega Antonia Lamirando in 18-letnega Lucia Bonaldo. Vsi trije so tudi uradno obtoženi nenamernega uboja. Preiskovalci pa še naprej iščejo ostale udeležence podlega napada. Vseh skupaj naj bi jih bilo približno deset, med temi pa sta tudi dva mladeniča, za katera je policija že objavila identikit. Eden od njiju, z dolgimi lasmi, naj bi Antonia in njegove tri prijatelje, ki pa so uspeli pobegniti, zvabil v smrtonosno past, kratkolasec pa naj bi z udarci in brcami pobil nesrečnega Antonia na tla.

Datum pogreba žrtev v Valletti še ni določen

TURIN — Po uradni identifikaciji so včeraj na sodno-medicinskem inštitutu v Turinu začeli z obdukcijami trupel osmih jetnic in dveh paznic, ki so izgubile življenje v nedeljskem požaru v zaporu Vallette. Obdukcijo naj bi zaključili že danes.

Medtem pa se še niso dogovorili za dan pogreba nesrečnih jetnic in paznic. V zvezi s tem je prišlo tudi do nekaterih nesporazumov, saj sorodniki dveh umrlih Romk želijo opraviti pogrebne slovesnosti v skladu z romskimi običaji, uradna cerkev pa želi pripraviti skupno pogrebno slovesnost. Ob tem pa v zaporu Vallette posebna komisija, ki jo je imenoval direktor kazenskih ustanov Nicolò Amato, nadaljuje s preiskavo. Rezultatov doslej še niso sporočili, toda vse kaže, da bo komisija že v kratkem zaključila s svojim delom.

Smrtna nesreča na avtocesti Trst - Benetke

BENETKE — Pri kraju Fratta di Teglio Veneto je na avtocesti Trst - Benetke v ponedeljek zvečer umrla 28-letna Silvana Toson iz Cervignana. Kot je pokazala preiskava, je Tosonovo približno ob 23.30 povozil s svojim mercedesom Sergio Corà. Kaj je Silvana Toson takrat počela na avtocesti, policija še raziskuje, vendar pa vse kaže, da je skušala z avtostopom nekam odpotovati. Voznik mercedesa je žensko zagledal prepozno in nesreče ni mogel preprečiti, skoraj gotovo pa je, da so v temi preko nesrečne Silvane nato zapeljali še nekateri avtomobilisti, ne da bi se tega zavedali.

Policija skuša sedaj ugotoviti, kam je bila Tosonova namenjena in kaj je počela pred nesrečo. Tosonova je skupaj z nekim mladeničem in svojim sinom živela v kraju Strassoldo di Cervignano in je bila znana v okolici kot narkomanka. Poznali so jo tudi na policiji, saj je že imela opravka z zakonom zaradi prodaje in posesti mamil.

Osirotel Hogar Grozni

V 71. letu starosti je umrl Dik Browne, oče slavnega Hogarja Groznega, ki mu je bil tudi sila podoben, kot je razvidno iz arhivskega posnetka (AP)

Mnenje sen. Spetiča o kitajskih dogodkih

Vojaški poseg v Pekingu priča o politični šibkosti

TRST - *»Kot komunist se identificiram s kitajskimi študenti.« Senator Stojan Spetič nima dvomov in ne okleva: »Študentje so nosilci naprednih in tudi originalnih komunističnih teženj. Nikakor ne morem biti na strani tistih, ki so streljali in ki so s stalinističnimi metodami udarili po mladih. Tudi iz teoretičnega vidika ne: Marx je teoretiziral odmiranje države, stalinizem pa je negacija tega. Pa še nekaj bi pripomnil: veliki pretresi, ki smo jim priča, dokazujejo pravilnost stališča, ki ga je sprejela KPI, da ni socializma brez demokracije.«*

Kot član zunanjepolitične komisije italijanskega senata je bil Stojan Spetič oktobra lani na Kitajskem. Med daljšim obiskom je imel možnost, da je pobliže spoznal zapleteno kitajsko stvarnost, saj se je tedaj razgovarjal s predstavniki parlamenta in vlade, pa tudi s poslovnimi ljudmi, s študenti in delavci v Pekingu, Šanghaju, Hsianu in Kantonu. »Že tedaj,« pripoveduje, »je bilo čutiti v državi znatno napetost in to na dveh ravneh: na ravni polemike med vlado in partijo, med premierom Li Pengom in sekretarjem partije Zhao Ziyangom o uresničevanju gospodarske reforme, pa tudi na ravni družbenih razmer. To je prihajalo jasno do izraza tudi na stolpcih časopisa China Daily, lista v angleškem jeziku, ki smo ga lahko edinega brali. Časnik je ravno v dneh mojega bivanja objavil poziv Li Penga nekomunističnim strankam, naj ga podprejo v spopadu s partijo.«

Napetost pa, kot pravi Spetič, je bila občutna tudi v družbi, v kateri je bilo opaziti pravi razredni konflikt. Kmetje so z Dengovo gospodarsko reformo sorazmerno zadovoljni, ker jim je vrnil zemljo in jim omogočil zametek tržnega gospodarstva. Z neposredno proizvodnjo svojih pridelkov se podeželje bogati, kmet si privošči marsikaj. Povsem drugačen pa je, po Spetičevi oceni, položaj v mestih. Kitajska je spoznala, da z neproduktivnimi naložbami v mestne infrastrukture lahko sproži inflacijo in vodstvo se je zbalo, da bi mu inflacija lahko ušla iz rok. Zato je odprlo vrata tujim naložbam in tujemu kapitalu. »V obmorskem industrijskem pasu je v zadnjih časih zraslo okoli 18.000 tovarn. Tujci nudijo denar, tehnologijo, znanje in marketing, Kitajska pa ceneno in zelo disciplinirano delovno silo. Pekinško vodstvo je sprejelo ta na pol kolonialni odnos izkoriščanja, da v daljšem časovnem obdobju osvoji tehnologijo.«

Tako izkoriščanje, meni Spetič, je izzvalo pravi razredni spopad, ko so delavci in študentje v zameno za izkoriščanje zahtevali vsaj zametek politične demokracije. Režim pa se je zbal. Če bi dopustil proces demokratizacije, ne bi več utegnil zagotoviti zadostne storilnosti in discipline delovne sile. Oblikovali bi se resnični sindikati, delavci bi zahtevali svoje pravice, bolj urejene delovne razmere, vse tisto pač, kar sodi v normalen delovni odnos med delavcem in delodajalcem. In tega kitajsko vodstvo ni hotelo, ker bi na ta način lahko spodletel njegov načrt o industrializaciji. »O ravni izkoriščanja zgovorno priča sledeče dejstvo: nek poslovni človek iz Hong Konga mi je pripovedoval, da se mu investicija povrne v petih letih. To je izredno majhen rok amortizacije, ki dopušča vlagateljem izreden zaslužek.«

Ali je bil že tedaj spopad neizbežen? Spetič ni imel tega občutka. Prepričan je bil, da bo prišlo do obračuna med nasprotnima težnjama, vendar z mobilizacijo množic in brez prelivanja krvi. »Dejstvo, da je Deng poslal na ulice vojsko,« trdi Spetič, »je odraz njegove politične šibkosti. Države, kot je Kitajska, ni mogoče upravljati proti mladim, proti delavcem in ljudem. Zdi se mi, da so študentje začeli svoj "dolgi pohod" do demokracije. Pokol na trgu Tienanmen je morda zavrl ta pohod, ne bo ga pa ustavil.«

»Dengova tragedija,« je zaključil Spetič, »je tragedija avtoritativne gospodarske modernizacije. Morda ni naključje, da je Gorbačov ubral drugačno pot: začel je s politično reformo, ker se je zavedal, da ne bi zdržal na dveh frontah, političnih in gospodarski. In še tako so odpori zelo veliki in uspeh ni zagotovljen. Dengova pot, pot avtoritativne gospodarske modernizacije pa je kitajsko vodstvo privedla do tega, da je ukazalo streljati na mlade in kmete.«

VOJMIR TAVČAR